

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

Przasnysz, czerwiec 2016

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

Opracowany został przez zespół **Firmy Doradczej Monika Maziarka-Grochola**

biuro@maziarka.com.pl

www.maziarka.com.pl

33-100 Tarnów, ul. Paderewskiego 6

Tel. (14) 621 06 60

Fax.: (14) 621 06 65

Spis treści

Rozdział I. Diagnoza obszaru gminy	8
I.1. Przasnysz na tle regionu	8
I.2. Diagnoza czynników społecznych	10
I.2.1. Dane ogólne	10
I.2.2. Metodyka oceny danych	11
I.2.3. Szczegółowa diagnoza	13
I.2.3.1. Struktura demograficzna i społeczna	14
I.2.3.2. Poziom zatrudnienia i bezrobocia	15
I.2.3.3. Problemy społeczne	16
I.2.3.4. Bezpieczeństwo i przestępczość	19
I.2.3.5. Ochrona zdrowia	21
I.2.3.6. Edukacja	23
I.2.3.7. Podsumowanie występowania zjawisk społecznych	24
I.3. Sytuacja gospodarcza	25
I.4. Analiza przestrzenno-funkcjonalna	29
I.4.1. Metodyka oceny przestrzenno-funkcjonalnej	29
I.4.2. Szczegółowa analiza	31
I.4.2.1. Drogi	31
I.4.2.2. Gospodarka odpadami	32
I.4.2.3. Sieć ciepłownicza	33
I.4.2.4. Sieć elektryczna	34
I.4.2.5. Kanalizacja	35
I.4.2.6. Wodociągi	36
I.4.2.8. Infrastruktura dostępu do Internetu	36
I.4.2.9. Dziedzictwo kulturowe	37
I.4.2.10. Działalność kulturalna	41
I.4.2.11. Placówki oświatowe	46
I.4.2.12. Organizacje pozarządowe	48
I.4.2.13. Grunty i lokale pod działalność gospodarczą	48
I.4.2.14. Lokale mieszkalne	50
I.4.2.15. Podsumowanie analizy przestrzenno-funkcjonalnej	51
I.5. Analiza techniczna	52
I.5.1. Budynki sprzed 1989 r.	52
I.5.2. Ocena degradacji zabudowy	52
I.5.3. Podsumowanie oceny technicznej	53

Rozdział II. Wyznaczenie granic obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji	54
II.1. Obszar zdegradowany	54
II.2. Obszar rewitalizacji.....	56
II.3. Potencjał obszaru rewitalizacji.....	59
Rozdział III. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy	60
III.1. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Przasnysz na lata 2016-2022.....	60
III.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	60
III.3. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	63
Rozdział IV. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	65
Rozdział V. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk	67
Rozdział VI. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	70
Rozdział VII. Mechanizmy integrowania działań	76
VII.1. Komplementarność przedsięwzięć	76
VII.2. Integrowanie działań.....	79
Rozdział VIII. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji	81
Rozdział IX. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji	82
IX.1. Struktura organizacyjna w Urzędzie Miasta Przasnysz	82
IX.2. Struktura powiązań sieciowych	83
IX.3. Struktura koordynacji Programu	84
Rozdział X. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji	87
X.1. System monitoringu głównego	87
X.2. System monitoringu dodatkowego	90
X.3. Schemat systemu monitoringu	90
Rozdział XI. Zgodność z aktami prawa miejscowego.....	91
X.1. Określenie niezbędnych zmian w uchwale w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Przasnysza na lata 2015-2019	91
X.2. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji	91
X.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji	91
X.4. Wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	91
Załączniki.....	92

Spis map

Mapa 1. Położenie miasta Przasnysz na tle województwa mazowieckiego	8
--	----------

Mapa 2. Podział miasta na Osiedla (numery odpowiadają numerom Osiedli)	11
Mapa 3. Wojewódzka ewidencja zabytków miasta Przasnysz	41
Mapa 4. Obszar rewitalizacji	57
Mapa 5. Lokalizacja projektów infrastrukturalnych	76

Spis tabel

Tabela 1. Podstawowe dane dotyczące województwa i miasta Przasnysz	9
Tabela 2. Wykaz osiedli miasta Przasnysz	10
Tabela 3. Wyludnienie miasta i osiedli w latach 2009-2014 (%)	14
Tabela 4. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców	14
Tabela 5. Średnia długość życia	15
Tabela 6. Wskaźnik bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym	15
Tabela 7. Wskaźnik długotrwale bezrobotnych wśród osób bezrobotnych	15
Tabela 8. Wskaźnik udziału długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	16
Tabela 9. Wskaźnik osób korzystających z pomocy MOPS do liczby mieszkańców	16
Tabela 10. Średnia wartość zasiłków MOPS na jednego mieszkańca	16
Tabela 11. Wskaźnik (%) rodzin dotkniętych problemami społecznymi w stosunku szacunkowej liczby rodzin w mieście	17
Tabela 12. Wskaźnik liczby osób pobierających dodatki mieszkaniowe do liczby mieszkańców (%) ...	18
Tabela 13. Wskaźnik oczekujących na mieszkanie komunalne na 1000 mieszkańców	18
Tabela 14. Wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców	19
Tabela 15. Wskaźnik liczby przestępstw nieletnich na 1000 nieletnich mieszkańców	19
Tabela 16. Wskaźniki przestępczości	19
Tabela 17. Wskaźniki interwencji w szkołach na 1000 uczniów	20
Tabela 18. Kolidy i wypadki drogowe	20
Tabela 19. Dane liczbowe dotyczące Szpitala im. Wojciecha Oczko w Przasnyszu	21
Tabela 20. Zakres świadczeń finansowanych przez NFZ na podstawie zawartych umów w podziale na Osiedla (ze względu na lokalizację świadczeniobiorcy) – rok 2014	21
Tabela 21. Lokalizacja aptek na terenie miasta Przasnysza (2013 r.)	22
Tabela 22. Dane liczbowe dotyczące liczby oczekujących oraz średniego czasu oczekiwania na świadczenia medyczne	22
Tabela 23. Odsetek hospitalizowanych mieszkańców	22
Tabela 24. Odsetek zachorowalności na choroby nowotworowe i chorobę h53 (%)	23
Tabela 25. Liczba uczniów z poszczególnych osiedli	23
Tabela 26. Liczba dzieci w przedszkolach, liczba dzieci w grupie wiekowej 3-6 lat oraz współczynnik skolaryzacji za lata 2009-2014	24
Tabela 27. Łączna ocena społeczna osiedli miasta Przasnysz	25
Tabela 28. Liczba podmiotów w systemie REGON wraz z obliczeniem zmiany w latach 2009-2014 ...	26
Tabela 29. Wskaźnik liczby podmiotów w systemie REGON do liczby mieszkańców w latach 2009-2014	27
Tabela 30. Długość wszystkich dróg w poszczególnych osiedlach (m)	31
Tabela 31. Rodzaje nawierzchni dróg wraz ze wskazaniem udziału procentowego dróg o najwyższych parametrach jakościowych (bitumiczne i z kostki brukowej)	31
Tabela 32. Występowanie chodników i/lub ciągów pieszo-rowerowych wraz z określeniem udziału procentowego dróg z chodnikami i ciągami pieszo-rowerowymi	31
Tabela 33. Zestawienie wielkości ilustrujących rozwój Ciepłowni w Przasnyszu	33
Tabela 34. Wykaz stacji transformatorowych w podziale na osiedla	34

Tabela 35. Specyfikacja sieci energetycznej w Przasnyszu.....	35
Tabela 36. Dostęp do Internetu na terenie miasta Przasnysz.....	37
Tabela 37. Wskaźnik liczby hot spotów w Przasnyszu na 10.000 mieszkańców	37
Tabela 38. Wykaz obiektów wpisanych do Rejestru Zabytków na terenie miasta Przasnysz.....	37
Tabela 39. Wykaz stanowisk archeologicznych.....	38
Tabela 40. Wykaz obiektów w Gminnej Ewidencji Zabytków	38
Tabela 41. Obiekty dziedzictwa kulturowego w Przasnyszu w podziale na Osiedla	39
Tabela 42. Muzeum Historyczne w Przasnyszu – działalność w latach 2004-2014.....	43
Tabela 43. Muzeum Historyczne w Przasnyszu - imprezy w latach 2009-2014.....	43
Tabela 44. Liczba odwiedzin w Bibliotece Pedagogicznej w Ostrołęce Filia w Przasnyszu za lata 2004-2014.....	46
Tabela 45. Liczba wypożyczeń w Bibliotece Pedagogicznej w Ostrołęce Filia w Przasnyszu za lata 2004-2014.....	46
Tabela 46. Wykaz przedszkoli na terenie miasta z podziałem na osiedla	46
Tabela 47. Podział % organizacji pozarządowych zarejestrowanych na poszczególnych osiedlach (2014)	48
Tabela 48. Liczba oraz powierzchnia lokali przeznaczonych pod działalność gospodarczą na terenie osiedli	48
Tabela 49. Powierzchnia lokali przeznaczonych na działalność gospodarczą w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz zmiana wskaźnika w roku 2014 w stosunku do 2009	49
Tabela 50. Liczba podmiotów oraz powierzchnia gruntów przeznaczonych pod działalność gospodarczą na terenie osiedli.....	49
Tabela 51. Powierzchnia gruntów przeznaczonych na działalność gospodarczą w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz zmiana wskaźnika w roku 2014 w stosunku do 2009	49
Tabela 52. Wartość budowli na podstawie deklaracji podatkowych.....	50
Tabela 53. Wartość budowli w przeliczeniu na mieszkańców osiedli	50
Tabela 54. Powierzchnia lokali mieszkalnych.....	50
Tabela 55. Łączna ocena przestrzenno-funkcjonalna miasta.....	51
Tabela 56. Udział budynków sprzed 1989 r. do łącznej liczby budynków w podziale na osiedla	52
Tabela 57. Ocena stanu degradacji zabudowy	53
Tabela 58. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego.....	55
Tabela 59. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji.....	56
Tabela 60. Porównanie wszystkich badanych wskaźników dla obszaru rewitalizacji i całego miasta (2014 r.)	58
Tabela 61. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	62
Tabela 62. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	70
Tabela 63. Podział przedsięwzięć rewitalizacyjnych	77
Tabela 64. Grupy działań i przypisane im przedsięwzięcia rewitalizacyjne	79
Tabela 65. Łączne nakłady finansowe na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych	81
Tabela 66. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne finansowane ze środków budżetu gminy	81
Tabela 67. Wartości zdiagnozowanych wskaźników podlegających monitoringowi oraz oczekiwana tendencja.....	88
Tabela 68. Monitoring główny Programu.....	88
Tabela 69. Wzór sprawozdania podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne	89
Tabela 70. Schemat systemu monitoringu.....	90

Spis wykresów

Wykres 1. Skumulowane wyludnienie poszczególnych Osiedli.....	14
Wykres 2. Liczba podmiotów w systemie REGON w podziale na Osiedla.....	27

Rozdział I. Diagnoza obszaru gminy

I.1. Przasnysz na tle regionu

Przasnysz leży nad rzeką Węgierką w północnej części województwa mazowieckiego w odległości 106 km od Warszawy, 22 km od Ciechanowa i 56 km od Ostrołęki. Miasto ma korzystne połączenia komunikacyjne, gdyż w mieście zbiegają się droga krajowa Warszawa-Szczytno oraz drogi wojewódzkie: Przasnysz-Ciechanów, Przasnysz-Mława i Przasnysz-Ostrołęka. Przez miasto przebiega szlak tranzytowy z Zachodu na Wschód¹.

Mapa 1. Położenie miasta Przasnysz na tle województwa mazowieckiego

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Miasto zajmuje powierzchnię 2.516 ha, co stanowi 0,07% powierzchni całego województwa. Na terenie miasta zamieszkuje 17.455 osób² to jest 0,33% ludności województwa mazowieckiego. Udział kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców miasta wyniósł na koniec 2014 r. 52,21%. Jest to wskaźnik zbliżony do wojewódzkiego wynoszącego 52,16%. Wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców jest korzystny dla miasta – wynosi na koniec 2014 roku 165 (dla województwa 195). Pomimo widocznego zjawiska starzenia się społeczeństwa miasta, wskaźnik ten jest zdecydowanie korzystniejszy w mieście w odniesieniu do wielkości tego wskaźnika dla województwa. Negatywna niewątpliwie jest utrzymująca się tendencja podwyższania się wskaźnika w tempie szybszym niż dla województwa³.

¹ Strategia Rozwoju Miasta Przasnysza na lata 2007- 2015 r., grudzień 2007

² Stan na 31.12.2014 według dokumentu „Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014 rok”

³ Stan na 31.12.2014 według dokumentu „Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014 rok”

Liczba bezrobotnych w mieście wynosi 1045 osób, natomiast w województwie 249.777. Miasto na tle województwa utrzymuje się powyżej średniej liczby osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców (w mieście wskaźnik ten wynosi 59,90 osób, a średnia dla województwa to 46,80 osoby)⁴. A zatem sytuacja dla miasta jest mniej korzystna.

Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 10.000 mieszkańców jest mniej korzystny dla miasta i wynosi 901, podczas gdy dla województwa wynosi 1.391⁵.

Tabela 1. Podstawowe dane dotyczące województwa i miasta Przasnysz

Wyszczególnienie	Jedn.	Województwo	Miasto Przasnysz
Ludność			
Rok 2014	Osoby	5 334 511	17 455
Udział miasta w całkowitej liczbie ludności województwa	%	-	0,33
Udział kobiet w ogólnej liczbie ludności	%	52,16%	52,21%
Udział ludności poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie ludności (2014 r.)			
Wiek przed-produkcyjny	%	18,52%	19,21%
Wiek produkcyjny	%	61,95%	64,39%
Wiek poprodukcyjny	%	19,53%	16,49%
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców	Osoby	195	165
Bezrobotni			
Rok 2014	Osoby	249 777	1 045
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Osoby	46,8	59,90
Bezrobotne kobiety			
Rok 2014	Osoby	119 509	539
Liczba bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców	Osoby	43,0	59,1
Podmioty zarejestrowane w systemie REGON			
Rok 2014	Podmioty	742 172	1 573
Wskaźnik zarejestrowanych podmiotów w systemie REGON na 10 tys. mieszkańców	Podmioty	1 391	901

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz dokumentu „Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014 rok”

Na podstawie powyższej analizy w zakresie danych podstawowych należy stwierdzić, iż Przasnysz cechują gorsze wskaźniki w obszarze bezrobocia, w tym bezrobotnych kobiet oraz liczby zarejestrowanych podmiotów w systemie REGON. Z drugiej strony należy zwrócić uwagę na lepsze wskaźniki w zakresie struktury demograficznej. Niewątpliwie jest to pozytywna cecha miasta – zagrożeniem jest tendencja związana ze zwiększaniem się grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Ponadto analiza poszczególnych Osiedli wykazuje na duże rozbieżności w strukturze demograficznej.

⁴ Stan na 31.12.2014 według dokumentu „Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014 rok”

⁵ Stan na 31.12.2014 według GUS

I.2. Diagnoza czynników społecznych

I.2.1. Dane ogólne

Miasto podzielone jest na 6 Osiedli zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 2. Wykaz osiedli miasta Przasnysz

Osiedle	Powierzchnia w ha	Udział % w całości powierzchni	W tym tereny zurbanizowane	Udział % powierzchni zabudowanej w stosunku do powierzchni Osiedla	Ludność	Udział % w całkowitej liczbie ludności miasta	Gęstość zaludnienia na km ²
Osiedle 1	1.002 ha	39,83%	282	28,14%	2 677	15,34%	267
Osiedle 2	23 ha	0,91%	23	100,00%	991	5,68%	4 309
Osiedle 3	52 ha	2,07%	25	48,08%	1 504	8,62%	2 892
Osiedle 4	1.052 ha	41,81%	272	25,86%	1 972	11,30%	187
Osiedle 5	262 ha	10,41%	108	41,22%	4 205	24,09%	1 605
Osiedle 6	125 ha	4,97%	113	90,40%	6 106	34,98%	4 885
RAZEM	2.516 ha	100%	823	28,14%	17 455	100,00%	694

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Obszarowo największym Osiedlem jest Osiedle 4, jednakże liczba ludności zamieszkałych ten teren jest stosunkowo niewielka, a gęstość zaludnienia jest mniejsza niż średnia dla miasta. Jest to teren w 74% niezabudowany przeznaczony na grunty rolne oraz pod działalność gospodarczą. Podobnie wygląda Osiedle nr 1.

Osiedle 2 to jedno z najbardziej zagęszczonych obszarów miasta. Jest to teren Starego Miasta stąd powierzchnia Osiedla jest niewielka.

Osiedle 3 to tereny zielone (m.in. Stadion Miejski), tereny przemysłowo-usługowe, cmentarz oraz w niewielkiej części obszar mieszkaniowy.

Osiedle 5 jest osiedlem typowo mieszkalnym. Podobnie Osiedle 6, które zamieszkuje najliczniejsza grupa ludności Przasnysza, jak również jest najbardziej zagęszczonym obszarem.

Mapa 2. Podział miasta na Osiedla (numery odpowiadają numerom Osiedli)

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

I.2.2. Metodyka oceny danych

Przeprowadzono charakterystykę poszczególnych zjawisk społecznych i przyjęto określoną metodykę do ich oceny. Wszystkie wskaźniki analizowano biorąc pod uwagę wyłącznie obszary zurbanizowane.

Obliczono wskaźniki dla poszczególnych osiedli tj.:

- Udział % osób w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców;
- Wskaźnik liczby osób bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym;
- Wskaźnik liczby osób długotrwale bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym;

- Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- Średnią wartość świadczeń pieniężnych MOPS w przeliczeniu na jednego mieszkańca;
- Występowanie poszczególnych problemów społecznych wśród rodzin;
- Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców;
- Odsetek osób hospitalizowanych.

W przypadku wskaźników opartych na liczbie rodzin przyjęto średnią liczebność rodzin dla województwa mazowieckiego publikowaną przez GUS w danym roku.

Wszystkie wskaźniki porównano w każdym osiedlu do średniej dla miasta i obliczono stosunek wskaźnika danego osiedla do średniego dla miasta. Przyjmując poniższą skalę przypisano punktację:

- Wskaźnik mniejszy lub równy średniej miasta – 0 punktów;
- Do 120% średniej miasta – 1 punkt;
- Do 140% średniej miasta – 2 punkty;
- Do 160% średniej miasta – 3 punkty;
- Powyżej 160% średniej miasta – 4 punkty.

Oceniono również tendencje zmian wskaźnika według następujących zasad:

- Obliczono sumę zmian każdego wskaźnika w okresie od 2009 do 2014 r.;
- Przypisano następującą punktację:
  - Wartość zmian jest korzystna lub nie przekracza 0% - 0 punktów;
  - Wartość zmian niekorzystnych do 10% – 1 punkt;
  - Wartość zmian niekorzystnych do 20% – 2 punkty;
  - Wartość zmian niekorzystnych do 30% – 3 punkty;
  - Wartość zmian niekorzystnych powyżej 30% – 4 punkty;

Problemy społeczne będące podstawą udzielania świadczeń przez MOPS przeanalizowano inną metodyką. Mianowicie obliczono wskaźniki występowania poszczególnych problemów porównując je do średniej miasta i przypisując przekroczenia średniej według wyżej wskazanej punktacji. Jednakże następnie punkty te zostały zsumowane i poszczególne osiedla zostały skategoryzowane według następujących założeń:

- do 5 punktów przyznanych na podstawie przekroczeń średniej miasta w obszarze problemów społecznych – 0 dużych punktów
- do 10 punktów – 1 duży punkt
- do 15 punktów – 2 duże punkty
- do 20 punktów – 3 duże punkty
- powyżej 20 punktów – 4 duże punkty.

Analogiczną metodykę zastosowano do opisu tendencji zmian w poszczególnych osiedlach. Również po dokonaniu oceny zmian dla każdego problemu społecznego przeliczono łączne tendencje według takiej samej skali.

Łączna ocena osiedli w sferze społecznej to suma punktów przyznanych na podstawie analizy przekroczenia konkretnych wskaźników w stosunku do średniej miasta oraz punkty przyznane za niekorzystną tendencję zmiany poszczególnych wskaźników.

I.2.3. Szczegółowa diagnoza

Szczegółowa diagnoza miasta w podziale na poszczególne osiedla została przeprowadzona w roku 2015. W wyniku tych prac powstał „Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014” (zwany w dalszej części opracowania Raportem). Raport obejmuje analizę 29 wskaźników, odnoszących się do 9 obszarów:

- 1) Struktura demograficzna i społeczna;
- 2) Poziom zatrudnienia i bezrobocia;
- 3) Problemy społeczne;
- 4) Wychowanie przedszkolne, Szkolnictwo podstawowe, Szkolnictwo gimnazjalne;
- 5) Bezpieczeństwo i przestępczość, Przestępczość nieletnich, Rodzaje przestępstw, Interwencje w szkołach, Przemoc domowa, Bezpieczeństwo na drogach;
- 6) Ochrona zdrowia;
- 7) Podmioty gospodarki narodowej;
- 8) Grunty i budynki – własność;
- 9) Infrastruktura mieszkaniowa.

W tym miejscu wskazane zostaną wyniki diagnozy bez przytaczania szczegółów, które zostały zawarte w powyższym dokumencie. Raport obejmował analizę wskaźników dla całego miasta, jak również dla poszczególnych osiedli w latach 2009-2014 (dane za lata 2004-2008 znajdują się w Lokalnym Programie Rewitalizacji 2009-2013).

W roku 2008 przygotowano Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2009-2013. W Programie tym, jako obszary zdegradowane wyznaczono obszar Osiedla nr 2 i Osiedla nr 4. Dla tych dwóch osiedli przygotowano zestaw projektów inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, które były wdrażane.

Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami z roku 2015 W przypadku Osiedla nr 2, biorąc pod uwagę trendy, należy zauważyć, że osiedle to jest (choć w stopniu mniejszym niż Osiedle nr 4, o czym poniżej), jednym z niewielu osiedli, w których w analizowanym okresie [2009-2014] zaobserwować można było tendencje pozytywne (dwie sytuacje tego rodzaju, w tym jedna wspólna dla wszystkich osiedli). Z drugiej strony, zauważyć można także tendencje negatywne. (...) Jak wynika z przeprowadzonego badania, Osiedle nr 4 wydaje się być tym osiedlem, na terenie którego na przestrzeni lat 2009-2014 w świetle analizowanych wskaźników, odnotowano najbardziej korzystne zmiany w porównaniu do wszystkich pozostałych Osiedli. W przypadku Osiedla nr 4, biorąc pod uwagę trendy, należy zauważyć, że osiedle to jest (w stopniu najwyższym spośród wszystkich osiedli), osiedlem, w których w analizowanym okresie zaobserwować można było tendencje pozytywne (cztery sytuacje tego rodzaju, na pięć ogółem stwierdzonych tendencji pozytywnych). Z drugiej strony, zauważyć można także dwie tendencje negatywne.

Należy przypuszczać, iż między innymi działania zrealizowane w wyniku LPR 2009-2014 spowodowały, iż sytuacja na terenie obu osiedli uległa pozytywnej zmianie. Z drugiej zaś strony nie można pominąć faktu, iż osiedla te – wykazując pozytywne zmiany – jednocześnie dalej charakteryzują się jednymi z najgorszych wskaźników w mieście.

W kolejnych podrozdziałach zestawiono wskaźniki dla poszczególnych osiedli, na podstawie badań przeprowadzonych w roku 2015 oraz dodatkowych danych.

I.2.3.1. Struktura demograficzna i społeczna

Według Raportu liczba ludności miasta systematycznie spada. Łączny spadek w okresie 2009-2014 wyniósł dla miasta 1,94%. Spadek ten pokazujący poziom wyludnienia miasta obliczony jest jako stosunek salda migracji do liczby mieszkańców w ogóle. W poszczególnych osiedlach również widoczny jest ten trend, jednakże najgorzej wypada Osiedle nr 2, gdzie w badanym okresie liczba ludności zmniejszyła się o ponad 10%. Równie niekorzystnie wygląda sytuacja w Osiedlu nr 3.

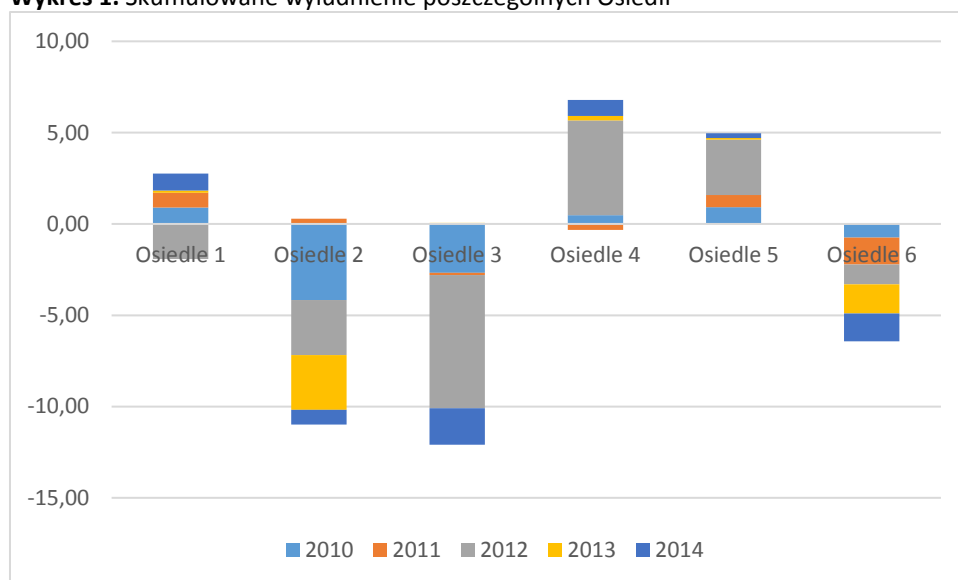
Tabela 3. Wyludnienie miasta i osiedli w latach 2009-2014 (%)

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	RAZEM
Osiedle 1	Brak danych	0,90	0,81	-1,93	0,11	0,93	0,87
Osiedle 2	Brak danych	-4,16	0,28	-3,01	-3,00	-0,81	-9,99
Osiedle 3	Brak danych	-2,67	-0,12	-7,31	0,07	-1,99	-11,06
Osiedle 4	Brak danych	0,49	-0,32	5,18	0,26	0,86	6,83
Osiedle 5	Brak danych	0,92	0,66	3,03	0,10	0,26	5,15
Osiedle 6	Brak danych	-0,74	-1,48	-1,10	-1,58	-1,54	-6,19
Miasto	-0,10%	-0,37	-0,28	-0,20	-0,66	-0,45	-1,94

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Na poniższym wykresie zobrazowano skumulowane wyludnienie w poszczególnych osiedlach.

Wykres 1. Skumulowane wyludnienie poszczególnych Osiedli

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Struktura ludności całego miasta odbiega na korzyść od struktury dla województwa – co wykazano już w Rozdziale I. Wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym dla całego miasta wynosi 165, a dla województwa 195.

Struktura pomiędzy osiedlami jest zróżnicowana, jednakże najgorzej wypadają Osiedla nr 2,3 i 6.

Tabela 4. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	125,85	127,71	132,96	139,30	143,29	149,42	136,42
Osiedle 2	229,79	236,52	232,08	230,32	230,23	227,04	231,00
Osiedle 3	127,14	137,22	144,68	162,43	168,19	180,85	153,42
Osiedle 4	156,55	147,71	144,40	138,46	134,02	139,96	143,52
Osiedle 5	87,52	90,19	95,50	100,48	106,34	115,34	99,23
Osiedle 6	137,50	145,64	156,27	169,10	183,23	199,97	165,29
Miasto	131,24	135,16	140,97	147,94	154,67	164,94	145,82

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Poddano analizie średnią długość życia w poszczególnych osiedlach oraz dla całego miasta. W tym przypadku najgorzej wypadają Osiedla nr 1, 5 i 6.

Tabela 5. Średnia długość życia

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	69,6	69,2	65,2	69,3	64,4	68,8	67,75
Osiedle 2	71,4	77,4	80,9	71,2	77,7	77,6	76,03
Osiedle 3	77,4	71,0	65,5	76,6	62,1	67,4	70,00
Osiedle 4	78,0	79,3	76,2	73,0	72,7	71,4	75,10
Osiedle 5	72,1	67,8	70,4	66,5	67,8	67,2	68,63
Osiedle 6	67,9	65,5	65,2	66,6	69,9	69,3	67,40
Miasto	72,7	71,7	70,6	70,5	69,1	70,3	70,82

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Na podstawie powyższych analiz można stwierdzić, iż najbardziej od średniej miasta pod względem niekorzystnych zmian demograficznych odbiega Osiedle nr 2.

I.2.3.2. Poziom zatrudnienia i bezrobocia

W celu określenia poziomu bezrobocia w poszczególnych osiedlach porównano liczbę osób zarejestrowanych jako bezrobotne do liczby osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten nie był obliczany w ramach Raportu; do jego obliczenia posłużono się danymi z Raportu tj. liczbą bezrobotnych oraz liczbą ludności w wieku produkcyjnym.

Tabela 6. Wskaźnik bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	7,63%	7,06%	7,38%	6,79%	7,59%	7,71%	7,36%
Osiedle 2	11,45%	11,83%	10,34%	12,22%	13,51%	11,83%	11,85%
Osiedle 3	5,80%	6,15%	7,42%	7,33%	7,21%	7,53%	6,88%
Osiedle 4	14,56%	11,86%	14,78%	14,92%	15,94%	14,08%	14,38%
Osiedle 5	7,85%	7,73%	7,74%	8,40%	9,02%	7,38%	8,02%
Osiedle 6	10,37%	9,35%	10,00%	10,68%	11,16%	10,01%	10,25%
Miasto	9,39%	8,69%	9,30%	9,75%	10,35%	9,30%	9,46%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Ogólnie można stwierdzić, iż bezrobocie utrzymuje się w mieście na tym samym poziomie od wielu lat. Podobnie jest w poszczególnych osiedlach; jednakże najgorsze wskaźniki zanotowano dla Osiedla nr 2 i Osiedla nr 4.

Podobnie wygląda wskaźnik liczby długotrwale bezrobotnych wśród osób bezrobotnych.

Tabela 7. Wskaźnik długotrwale bezrobotnych wśród osób bezrobotnych

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	43,07%	53,91%	47,01%	57,02%	56,62%	54,01%	51,83%
Osiedle 2	51,32%	53,33%	68,18%	56,58%	52,44%	64,79%	57,40%
Osiedle 3	40,91%	40,30%	38,75%	47,30%	52,78%	53,42%	45,60%
Osiedle 4	53,61%	64,23%	63,74%	63,74%	65,99%	69,89%	63,65%
Osiedle 5	39,46%	44,34%	51,80%	50,81%	57,79%	62,33%	51,22%
Osiedle 6	43,23%	52,11%	54,68%	57,51%	55,40%	63,27%	54,07%
Miasto	44,40%	51,60%	54,22%	56,27%	57,47%	62,39%	54,37%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Informacyjnie dodatkowym wskaźnikiem jest udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym, który rozkłada się analogicznie jak dwa poprzednie wskaźniki (jako że jest oparty na tych samych danych).

Tabela 8. Wskaźnik udziału długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	3,29%	3,81%	3,47%	3,87%	4,30%	4,16%	3,82%
Osiedle 2	5,87%	6,31%	7,05%	6,91%	7,08%	7,67%	6,80%
Osiedle 3	2,37%	2,48%	2,88%	3,47%	3,80%	4,02%	3,14%
Osiedle 4	7,81%	7,62%	9,42%	9,51%	10,52%	9,84%	9,15%
Osiedle 5	3,10%	3,43%	4,01%	4,27%	5,21%	4,60%	4,11%
Osiedle 6	4,48%	4,87%	5,47%	6,14%	6,18%	6,33%	5,54%
Miasto	4,17%	4,49%	5,04%	5,48%	5,95%	5,80%	5,14%

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Podsumowując dane dotyczące bezrobocia najgorsze wskaźniki osiągają Osiedla nr 2 i 4.

1.2.3.3. Problemy społeczne

Podstawą dla określenia kondycji społecznej miasta i poszczególnych osiedli są dane dotyczące pomocy społecznej, w tym liczba osób korzystających z pomocy społecznej, a także wartość wypłacanych zasiłków oraz występowanie poszczególnych problemów społecznych.

Tabela 9. Wskaźnik osób korzystających z pomocy MOPS do liczby mieszkańców

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	8,25%	7,39%	6,70%	6,87%	6,94%	6,57%	7,12%
Osiedle 2	12,90%	17,69%	15,38%	18,37%	17,62%	18,47%	16,67%
Osiedle 3	5,80%	6,31%	5,65%	6,46%	6,32%	6,05%	6,09%
Osiedle 4	28,33%	24,26%	23,69%	23,85%	26,91%	25,81%	25,47%
Osiedle 5	5,48%	5,70%	5,88%	5,89%	5,77%	6,21%	5,82%
Osiedle 6	5,76%	6,07%	6,20%	6,45%	6,66%	7,57%	6,44%
Miasto	8,85%	8,80%	8,53%	9,00%	9,34%	9,64%	9,03%

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Widoczne odchylenia dotyczące Osiedli nr 2 i 4 są bardzo istotne w stosunku do całego miasta. Średni wskaźnik w badanym okresie wynosi odpowiednio dla tych osiedli 16,67% oraz 25,47%, a dla miasta 9,0%. Przekroczenie wskaźnika dla miasta w przypadku Osiedla nr 4 wynosi ponad 280%, a dla Osiedla nr 2 – ponad 180%, co stanowi o katastrofalnej sytuacji społecznej na tych osiedlach.

Analiza wielkości zasiłków przynosi podobne wnioski. Porównano wartość zasiłków wypłacanych przez MOPS do liczby ludności w danym osiedlu.

Tabela 10. Średnia wartość zasiłków MOPS na jednego mieszkańca

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	57,06	50,47	52,64	53,86	66,68	49,06	54,94
Osiedle 2	126,35	131,81	136,75	148,20	156,21	154,53	141,91
Osiedle 3	42,27	45,79	45,47	62,41	67,49	74,88	55,84
Osiedle 4	189,65	223,51	233,38	249,70	301,05	307,65	251,89
Osiedle 5	38,92	40,41	73,30	40,36	50,15	53,75	49,50
Osiedle 6	38,79	38,54	48,56	56,88	65,39	68,10	52,45
Miasto	62,94	66,35	79,19	79,61	93,57	94,28	79,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Raportu z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Również w tym przypadku najgorzej wypada osiedle nr 2 i 4.

Analogicznie przedstawia się sytuacja występowania problemów społecznych. Najczęściej problemy społeczne występują na terenie Osiedli 2 i 4.

Tabela 11. Wskaźnik (%) rodzin dotkniętych problemami społecznymi w stosunku szacunkowej liczby rodzin w mieście

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Ubóstwo							
Osiedle 1	10,12%	9,31%	8,66%	8,90%	8,79%	7,81%	8,93%
Osiedle 2	11,70%	15,29%	12,71%	15,01%	13,95%	14,33%	13,81%
Osiedle 3	4,70%	5,32%	5,02%	5,13%	5,07%	4,45%	4,95%
Osiedle 4	14,84%	15,07%	15,32%	15,57%	17,68%	16,58%	15,88%
Osiedle 5	6,03%	6,86%	6,36%	6,14%	5,81%	5,74%	6,15%
Osiedle 6	3,28%	3,44%	3,63%	2,24%	4,19%	4,08%	3,47%
Miasto	6,77%	7,20%	6,92%	6,63%	7,41%	7,08%	7,00%
Bezrobocie (odnotowywane jako problem społeczny przez MOPS)							
Osiedle 1	5,78%	5,63%	4,89%	4,91%	4,95%	4,51%	5,11%
Osiedle 2	7,22%	10,37%	8,04%	9,48%	8,85%	8,92%	8,80%
Osiedle 3	4,05%	5,16%	4,68%	4,42%	4,54%	4,28%	4,52%
Osiedle 4	11,13%	10,93%	11,60%	11,95%	13,02%	12,91%	11,96%
Osiedle 5	3,49%	4,01%	4,33%	4,01%	3,90%	4,14%	3,98%
Osiedle 6	3,07%	3,27%	3,41%	3,31%	3,50%	3,77%	3,39%
Miasto	4,76%	5,19%	5,10%	5,13%	5,27%	5,34%	5,13%
Niepełnosprawność							
Osiedle 1	2,58%	2,05%	1,94%	1,74%	1,82%	1,60%	1,95%
Osiedle 2	4,73%	5,44%	4,41%	4,21%	4,29%	4,33%	4,57%
Osiedle 3	1,46%	1,33%	1,84%	2,12%	2,45%	2,32%	1,91%
Osiedle 4	5,05%	5,17%	5,21%	5,70%	5,89%	6,12%	5,54%
Osiedle 5	1,99%	1,77%	1,62%	1,62%	1,41%	1,21%	1,60%
Osiedle 6	1,09%	1,15%	1,47%	1,64%	1,73%	1,76%	1,47%
Miasto	2,19%	2,12%	2,18%	2,29%	2,34%	2,29%	2,23%
Długotrwała choroba							
Osiedle 1	1,14%	0,82%	0,92%	0,82%	0,91%	0,90%	0,92%
Osiedle 2	1,00%	1,30%	0,78%	1,05%	1,88%	2,16%	1,35%
Osiedle 3	0,32%	0,67%	0,33%	0,35%	0,35%	0,18%	0,37%
Osiedle 4	4,16%	3,55%	4,16%	4,31%	5,48%	4,76%	4,42%
Osiedle 5	1,64%	1,36%	1,29%	1,29%	1,41%	1,53%	1,42%
Osiedle 6	1,22%	1,48%	1,08%	1,16%	1,25%	1,27%	1,25%
Miasto	1,51%	1,48%	1,34%	1,41%	1,67%	1,63%	1,51%
Niepełna rodzina							
Osiedle 1	2,27%	1,84%	1,94%	1,74%	1,92%	1,90%	1,93%
Osiedle 2	1,99%	2,07%	1,82%	2,37%	1,88%	1,89%	2,00%
Osiedle 3	1,30%	1,50%	1,50%	1,94%	1,75%	1,60%	1,59%
Osiedle 4	3,86%	3,84%	4,61%	3,89%	4,11%	3,94%	4,04%
Osiedle 5	1,03%	1,15%	1,02%	1,16%	1,09%	1,27%	1,12%
Osiedle 6	1,56%	1,06%	1,25%	1,38%	1,56%	1,14%	1,32%
Miasto	1,79%	1,59%	1,71%	1,77%	1,82%	1,69%	1,73%
Alkoholizm							
Osiedle 1	0,52%	0,41%	0,20%	0,31%	0,30%	0,20%	0,32%
Osiedle 2	0,75%	0,52%	0,52%	0,53%	0,27%	0,27%	0,48%
Osiedle 3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Osiedle 4	1,78%	1,62%	1,78%	1,81%	2,47%	2,58%	2,02%
Osiedle 5	0,75%	0,88%	0,81%	0,71%	0,83%	0,57%	0,76%
Osiedle 6	0,13%	0,08%	0,17%	0,26%	0,30%	0,40%	0,22%
Miasto	0,52%	0,49%	0,50%	0,54%	0,64%	0,61%	0,55%
Wielodzietność							
Osiedle 1	0,31%	0,31%	0,20%	0,20%	0,10%	0,20%	0,22%
Osiedle 2	1,00%	1,04%	1,04%	1,05%	1,07%	0,81%	1,00%
Osiedle 3	0,16%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,03%
Osiedle 4	2,52%	2,51%	2,38%	2,22%	3,02%	3,13%	2,64%
Osiedle 5	0,21%	0,07%	0,07%	0,13%	0,19%	0,19%	0,14%
Osiedle 6	0,42%	0,38%	0,43%	0,39%	0,48%	0,53%	0,44%
Miasto	0,58%	0,53%	0,51%	0,51%	0,63%	0,66%	0,57%

Przemoc							
Osiedle 1	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%	0,20%	0,12%
Osiedle 2	0,00%	0,26%	0,26%	0,26%	0,27%	0,27%	0,22%
Osiedle 3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Osiedle 4	0,45%	0,59%	0,89%	0,97%	1,37%	1,63%	1,00%
Osiedle 5	0,00%	0,00%	0,07%	0,06%	0,06%	0,13%	0,06%
Osiedle 6	0,04%	0,04%	0,13%	0,09%	0,09%	0,09%	0,08%
Miasto	0,08%	0,11%	0,19%	0,18%	0,23%	0,29%	0,18%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych do Raportu z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Analizie poddano osiem problemów społecznych występujących w mieście. Wszystkie 8 problemów występuje w większym stopniu na terenie Osiedla 4 niż średnia dla miasta. Przekroczenie średniej jest wysokie – zazwyczaj dwu-, trzykrotne. Świadczy to o występujących na terenie miasta istotnych rozbieżnościach społecznych. Również Osiedle nr 2, choć w mniejszym stopniu, nacechowane jest występowaniem problemów społecznych. Na osiem badanych problemów, aż w czterech przypadkach występuje przekroczenie średniej dla miasta. Uzasadnieniem dla wniosku o występujących nierównościach jest również fakt, iż na terenie wszystkich pozostałych Osiedli we wszystkich ośmiu badanych problemach społecznych nie występuje przekroczenie średniej dla miasta, poza incydentalnymi przekroczeniami w konkretnych latach. A zatem Osiedle 4 i 2 stanowi koncentrację problemów społecznych miasta.

Dodatkowo zbadano obszar przyznanych dodatków mieszkaniowych. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych osobom spełniającym określone w ustawie kryteria, w tym przede wszystkim wysokości uzyskiwanych dochodów tj. jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

W poniższej tabeli przedstawiono odsetek mieszkańców pobierających dodatki mieszkaniowe.

Tabela 12. Wskaźnik liczby osób pobierających dodatki mieszkaniowe do liczby mieszkańców (%)

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	0,75%	0,90%	0,85%	1,13%	0,94%	0,97%	0,93%
Osiedle 2	3,72%	3,88%	3,40%	3,01%	3,00%	2,83%	3,32%
Osiedle 3	1,24%	0,91%	0,91%	0,78%	0,98%	0,80%	0,94%
Osiedle 4	3,14%	3,34%	3,62%	3,74%	4,45%	4,46%	3,81%
Osiedle 5	0,95%	1,02%	0,94%	0,93%	1,00%	0,98%	0,97%
Osiedle 6	3,73%	3,78%	3,69%	3,68%	3,35%	2,88%	3,53%
Miasto	2,37%	2,41%	2,34%	2,36%	2,32%	2,13%	2,32%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Jest to kolejny wskaźnik wykazujący niekorzystne zjawiskach skumulowane na terenie Osiedla nr 2 i Osiedla nr 4. Dodatkowy osiedlem o niekorzystnych zmianach jest Osiedle nr 6.

Analizie poddano również liczbę oczekujących na przydział mieszkania komunalnego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Tabela 13. Wskaźnik oczekujących na mieszkanie komunalne na 1000 mieszkańców

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	6,41	6,35	7,78	8,31	6,41	5,98	6,87
Osiedle 2	15,44	17,03	16,04	18,46	16,02	16,15	16,52
Osiedle 3	5,32	8,50	9,12	9,13	8,47	7,98	8,09
Osiedle 4	14,08	16,71	18,93	21,03	22,51	21,30	19,09
Osiedle 5	4,00	4,21	3,69	4,06	4,53	4,28	4,13
Osiedle 6	1,69	3,10	4,55	6,03	6,61	7,21	4,87
Miasto	5,39	6,60	7,46	8,56	8,55	8,48	7,51

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

I tym razem widoczne są niekorzystne zjawiska społeczne w Osiedlu nr 2 i 4.

I.2.3.4. Bezpieczeństwo i przestępczość

Jednym z podstawowych wskaźników w kwestii bezpieczeństwa w mieście jest liczba przestępstw na 1000 mieszkańców ze względu na miejsce zdarzenia. Dynamika zmian w tym zakresie jest duża i to z korzyścią dla miasta. W roku 2009 wskaźnik ten wyniósł 16,4 a w 2014 r. – 7,56. Istotny spadek przestępczości wynika z poprawy infrastruktury, a także zwiększonego monitoringu, co było realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2009-2014.

Tabela 14. Wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	15,83	14,19	9,63	10,95	1,89	2,61	9,18
Osiedle 2	33,61	25,54	22,64	30,13	5,01	7,06	20,67
Osiedle 3	22,47	7,29	7,90	7,18	10,43	5,98	10,21
Osiedle 4	15,71	9,70	8,11	11,79	24,55	14,71	14,10
Osiedle 5	12,25	4,21	5,91	4,30	5,25	5,23	6,19
Osiedle 6	14,90	6,35	6,13	6,03	7,74	9,50	8,44
Miasto	16,40	8,63	7,97	8,50	8,21	7,56	9,55

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

W badanym okresie zdecydowanie najgorzej wypadło Osiedle 4, gdzie wskaźnik jest niemal dwukrotnie wyższy niż średnia dla miasta.

Istotnym elementem analizy przestępczości jest przestępczość nieletnich. Badaniu podlega liczba przestępstw nieletnich do 1000 osób nieletnich.

Tabela 15. Wskaźnik liczby przestępstw nieletnich na 1000 nieletnich mieszkańców

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	0,00	38,10	22,62	10,10	10,64	10,26	15,38
Osiedle 2	70,18	56,60	92,59	75,47	61,22	21,74	64,04
Osiedle 3	20,62	0,00	0,00	0,00	11,63	11,36	7,38
Osiedle 4	23,08	36,23	37,88	13,89	28,99	50,00	31,20
Osiedle 5	11,36	33,58	12,35	12,88	0,00	4,78	13,33
Osiedle 6	26,85	69,69	29,32	9,93	9,80	16,03	26,49
Miasto	18,67	42,69	25,59	13,89	13,31	16,49	22,00

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Ponownie Osiedla 2 i 4 cechują się najgorszymi wskaźnikami w porównaniu do średniej miasta. Aczkolwiek również w tym przypadku należy zaznaczyć znaczącą poprawę dla Osiedla nr 2, a także bardzo duże zróżnicowanie wskaźnika w badanym czasookresie w poszczególnych osiedlach.

W przypadku pozostałych przestępstw również widoczne jest duże zróżnicowanie między osiedlami w poszczególnych latach.

Tabela 16. Wskaźniki przestępczości

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Uszkodzenie mienia (na 1000 mieszkańców)							
Osiedle 1	3,77	2,24	5,19	2,27	4,52	0,37	3,06
Osiedle 2	7,27	3,78	4,72	1,94	0,00	1,01	3,20
Osiedle 3	4,14	3,64	1,22	3,26	0,65	1,33	2,41
Osiedle 4	0,00	2,16	4,87	0,51	0,51	1,52	1,57
Osiedle 5	0,00	0,50	0,49	0,48	0,00	0,48	0,32
Osiedle 6	1,84	1,39	0,47	1,27	1,13	0,82	1,16
Miasto	2,08	1,75	1,98	1,36	1,20	0,80	1,53
Kradzieże (na 1000 mieszkańców)							
Osiedle 1	3,77	4,11	0,74	1,89	6,03	7,47	4,00

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 2	3,63	4,73	2,83	2,92	15,02	4,04	5,45
Osiedle 3	2,37	6,68	6,08	1,96	3,26	0,66	3,56
Osiedle 4	8,13	3,23	11,36	12,31	2,56	2,54	6,65
Osiedle 5	0,75	2,23	2,46	1,43	2,15	0,24	1,54
Osiedle 6	2,15	2,79	5,97	3,33	0,81	6,88	3,64
Miasto	3,60	3,38	4,75	3,51	3,71	4,18	3,85
Przemoc domowa (na 1000 mieszkańców)							
Osiedle 1	1,51	1,49	4,44	0,76	3,77	2,99	2,50
Osiedle 2	2,72	6,62	4,72	9,72	3,00	4,04	5,13
Osiedle 3	1,18	1,21	1,82	3,91	1,30	5,98	2,51
Osiedle 4	2,17	1,62	1,08	2,56	4,09	3,04	2,45
Osiedle 5	0,75	0,50	0,98	1,67	0,72	0,95	0,93
Osiedle 6	1,08	0,77	1,88	2,06	2,74	3,44	1,98
Miasto	1,29	1,18	2,15	2,44	2,40	2,98	2,07

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Analiza wskaźników wybranych przestępstw doprowadziła do wniosku, iż zdecydowanie najgorzej wypada Osiedle nr 2, co potwierdza ogólny wskaźnik przestępczości na 1000 mieszkańców.

Dodatkowym elementem badań była przestępczość w szkołach mierzona liczbą interwencji na 1000 uczniów. W tym miejscu warto podkreślić, iż na terenie Osiedla 3 i 4 nie ma szkół. Stąd nie zostały wykazane w poniższej tabeli. Najgorszy wskaźnik interwencji w szkołach wykazuje Osiedle nr 6.

Tabela 17. Wskaźniki interwencji w szkołach na 1000 uczniów

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	0,63	0,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,26
Osiedle 2	2,60	1,75	2,55	2,55	1,69	1,74	2,15
Osiedle 5	1,29	1,33	1,39	1,46	1,47	1,37	1,38
Osiedle 6	4,00	4,15	3,34	4,30	5,48	6,64	4,59
Miasto	2,09	2,04	1,83	2,09	2,20	2,51	2,12

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Uzupełniającym elementem diagnozy były kolizje i wypadki drogowe, których powtarzalne występowanie w określonych miejscach może świadczyć o niedostosowaniu infrastruktury. Najgorsze wskaźniki zaobserwowano na Osiedlu 1, 2 oraz 4.

Tabela 18. Kolizje i wypadki drogowe

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Kolizje (na 1000 mieszkańców)							
Osiedle 1	15,83	20,16	11,85	10,57	15,08	14,19	14,62
Osiedle 2	17,26	21,76	12,26	4,86	14,01	23,21	15,55
Osiedle 3	7,69	6,68	7,29	5,87	7,17	9,31	7,33
Osiedle 4	8,13	8,09	10,28	5,13	8,18	7,61	7,87
Osiedle 5	6,00	6,69	3,69	2,86	3,10	4,76	4,50
Osiedle 6	5,22	4,02	2,83	3,49	2,90	3,28	3,64
Miasto	8,26	8,80	6,16	4,87	6,39	7,45	6,99
Wypadki drogowe (na 1000 mieszkańców)							
Osiedle 1	4,52	1,87	4,44	2,27	3,77	2,24	3,19
Osiedle 2	5,45	1,89	0,94	0,97	1,00	1,01	1,92
Osiedle 3	3,55	0,61	4,26	0,00	3,26	0,00	2,01
Osiedle 4	1,08	1,62	2,16	3,08	1,53	3,04	2,10
Osiedle 5	0,75	0,74	0,74	0,24	0,48	0,24	0,53
Osiedle 6	0,46	0,31	0,16	0,95	0,16	0,66	0,44
Miasto	1,80	0,90	1,58	1,13	1,25	1,03	1,29

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Podsumowując obszar bezpieczeństwa w mieście należy dostrzec wyraźną poprawę w stosunku do analiz z roku 2008, a także pozytywne tendencje na terenach osiedli najbardziej zagrożonych. Niemniej

jednak w dalszym ciągu to Osiedla nr 2 i 4 cechują się najgorszymi wskaźnikami. Oznacza to konieczność podejmowania dalszych działań na tych terenach.

I.2.3.5. Ochrona zdrowia

W mieście funkcjonuje jeden Szpital im. Wojciecha Oczko, który na 10 oddziałach dysponuje łącznie 272 łóżkami (stan na 2014 rok). Szpital dysponujący nowoczesnym potencjałem technicznym przystosowany jest dla potrzeb osób niepełnosprawnych, świadczy szeroki zakres usług diagnostyczno-leczniczo-rehabilitacyjnych.

W strukturze organizacyjnej Szpitala funkcjonują poradnie specjalistyczne: chirurgii ogólnej, okulistyka, kardiologiczna, neonatologiczna, diabetologiczna, otolaryngologiczna, położniczo-ginekologiczna, patologii ciąży, chorób piersi, gruźlicy i chorób płuc, neurologiczna, zdrowia psychicznego, leczenia uzależnień, urologiczna, rehabilitacyjna, onkologiczna, a także fizjoterapia ambulatoryjna i zespół rehabilitacji domowej. Wszystkie w/w przychodnie mają podpisany kontrakt z NFZ.

Tabela 19. Dane liczbowe dotyczące Szpitala im. Wojciecha Oczko w Przasnyszu

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba łóżek	282	282	282	284	272	272
Liczba lekarzy	43+42 umowy kontraktowe	36+43 umowy kontraktowe	36+43 umowy kontraktowe	32+52 umowy kontraktowe	39+43 umowy kontraktowe	46+60 umowy kontraktowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Wskaźnik liczby łóżek w szpitalu na 1000 mieszkańców Przasnysza wynosi 15,4. Jednakże z uwagi na powiatowy charakter szpitala wskaźnik ten należy obliczyć do liczby mieszkańców powiatu. Dla całego powiatu przasnyskiego wskaźnik ten wynosi 5,1, podczas gdy w 2014 roku dla całego województwa wskaźnik ten wynosił 4,9. W związku z powyższym pod względem liczby łóżek Szpital gwarantuje świadczenie usług zarówno dla mieszkańców Przasnysza, jak również całego powiatu.

Na podstawie danych zawartych na stronach Narodowego Funduszu Zdrowia na temat umów zawartych z Funduszem na świadczenie usług medycznych poddano analizie za rok 2014 umowy oraz świadczeniobiorców. Z danych wynika, iż w roku 2014 w Przasnyszu zawartych było 31 umów z NFZ przez 16 świadczeniobiorców. W poniższej tabeli przedstawiono zakres zawartych umów w podziale na osiedla.

Tabela 20. Zakres świadczeń finansowanych przez NFZ na podstawie zawartych umów w podziale na Osiedla (ze względu na lokalizację świadczeniobiorcy) – rok 2014

Zakres zawartej umowy	Osiedle 1	Osiedle 2	Osiedle 4	Osiedle 5	Osiedle 6	Suma końcowa
Ambulatoryjna opieka specjalistyczna					3	3
Leczenie stomatologiczne	7	3		2	2	14
Leczenie szpitalne					1	1
Opieka paliatywna i hospicyjna		1				1
Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień					1	1
Podstawowa Opieka Zdrowotna	3		2		2	7
Profilaktyczne programy zdrowotne					1	1
Rehabilitacja lecznicza					1	1
Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze		1	1			2
RAZEM	10	5	3	2	11	31

Źródło: dane Narodowego Funduszu Zdrowia

Z danych wynika, iż najszerszy zakres usług finansowanych ze środków NFZ świadczonych jest na terenie Osiedla 6. Stanowi to konsekwencję faktu lokalizacji na tym osiedlu jedyne w Przasnyszu Szpitala. Na terenie Osiedla nr 1 zlokalizowanych jest dużo prywatnych gabinetów stomatologicznych, zawierających częstokroć po dwie umowy z NFZ. Na terenie Osiedla nr 3 nie zanotowano żadnego świadczeniobiorcy NFZ. Z uwagi na to, iż Przasnysz jest niewielkim miastem brak lokalizacji zakładów opieki zdrowotnej na danym osiedlu nie powinien wpływać negatywnie na jakość życia mieszkańców.

Z danych GUS wynika, iż na terenie Przasnysza zlokalizowanych jest 8 aptek (stan na 2013 r.). Wskaźnik liczby mieszkańców na jedną aptekę w roku 2013 wyniósł 2191; analogiczny wskaźnik dla województwa mazowieckiego wyniósł 3226.

Tabela 21. Lokalizacja aptek na terenie miasta Przasnysza (2013 r.)

Obszar	Liczba aptek
Osiedle 1	1
Osiedle 2	3
Osiedle 5	1
Osiedle 6	3
RAZEM	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych www.pkt.pl oraz danych GUS

Poddano analizie świadczenia realizowane na oddziałach szpitalnych oraz w poradniach pod kątem czasu oczekiwania. Dane zaczerpnięto z Ogólnopolskiego Informatora o Czasie Oczekiwania na Świadczenia Medyczne wg stanu na 12 czerwca 2015 r. (dane te ulegają codziennej zmianie). W poniższej tabeli przedstawiono wyłącznie te poradnie lub oddziały szpitalne, które wymagają oczekiwania. Pozostałe poradnie/ oddziały w szpitalu przyjmują pacjentów na bieżąco.

Tabela 22. Dane liczbowe dotyczące liczby oczekujących oraz średniego czasu oczekiwania na świadczenia medyczne

Nazwa	Liczba oczekujących	Średni czas oczekiwania
Ośrodek rehabilitacyjny	290	Powyżej roku
Oddział rehabilitacji neurologicznej	69	Powyżej roku
Zabiegi w zakresie soczewki (zaćma)	2413	343
Poradnia neurologiczna	120	178
Poradnia gruźlicy i chorób płuc	33	102
Świadczenia z zakresu kardiologii	93	91
Poradnia rehabilitacyjna	50	67
Fizjoterapia	238	67
Poradnia endoskopii	112	61
Poradnia zdrowia psychicznego	23	57
Poradnia diabetologiczna	26	54
Ginekologiczno-położnicza	0	41
Ośrodek rehabilitacji dziennej	17	35
Poradnia neonatologiczna	5	34
Ośrodek leczenia uzależnień	8	12
Świadczenia z zakresu onkologii	0	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ogólnopolskiego Informatora o Czasie Oczekiwania na Świadczenia Medyczne wg stanu na 12 czerwca 2015 r

Z danych wynika, iż najgorzej sytuacja wygląda w przypadku świadczeń rehabilitacyjnych oraz zabiegów w zakresie soczewki (zaćma).

Szczegółowym badaniom poddano liczbę mieszkańców z każdego osiedla, którzy byli hospitalizowani w danym roku. Z badań wynika, iż rozkład między osiedlami jest dość wyrównany, z niewielkimi niekorzystnymi przekroczeniami na rzecz Osiedla nr 2 i nr 4.

Tabela 23. Odsetek hospitalizowanych mieszkańców

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	20,42%	20,80%	20,33%	20,88%	20,02%	21,78%	20,71%
Osiedle 2	24,61%	27,25%	25,66%	27,79%	26,93%	25,23%	26,22%
Osiedle 3	19,04%	20,10%	19,94%	22,31%	21,25%	20,48%	20,49%
Osiedle 4	25,08%	25,39%	25,26%	24,62%	23,99%	26,06%	25,06%
Osiedle 5	21,11%	21,09%	20,48%	20,57%	19,86%	20,07%	20,52%
Osiedle 6	19,79%	19,73%	20,31%	20,83%	21,77%	24,04%	21,05%
Miasto	20,96%	21,28%	21,15%	21,73%	21,55%	22,73%	21,56%

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Badaniu poddano również dwie choroby; mianowicie choroby nowotworowe oraz choroby oka o kodzie H53 liczone jako odsetek mieszkańców hospitalizowanych z tych przyczyn.

Tabela 24. Odsetek zachorowalności na choroby nowotworowe i chorobę h53 (%)

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Choroby nowotworowe							
Osiedle 1	0,19%	0,22%	0,19%	0,23%	0,26%	0,22%	0,22%
Osiedle 2	0,36%	0,38%	0,28%	0,19%	0,70%	0,50%	0,40%
Osiedle 3	0,41%	0,30%	0,36%	0,39%	0,26%	0,27%	0,33%
Osiedle 4	0,22%	0,27%	0,32%	0,26%	0,36%	0,20%	0,27%
Osiedle 5	0,25%	0,22%	0,20%	0,26%	0,17%	0,29%	0,23%
Osiedle 6	0,28%	0,29%	0,27%	0,24%	0,40%	0,47%	0,32%
Miasto	0,27%	0,27%	0,25%	0,25%	0,33%	0,34%	0,29%
Choroba oka H53							
Osiedle 1	5,76%	6,01%	6,41%	6,38%	7,28%	6,09%	6,32%
Osiedle 2	5,99%	6,34%	6,70%	7,09%	7,81%	7,57%	6,89%
Osiedle 3	7,57%	8,20%	8,33%	8,61%	7,24%	7,51%	7,91%
Osiedle 4	7,96%	7,60%	7,79%	7,23%	7,31%	6,64%	7,41%
Osiedle 5	7,53%	7,36%	7,36%	7,33%	7,18%	7,28%	7,33%
Osiedle 6	6,91%	7,14%	7,41%	7,35%	7,97%	8,79%	7,58%
Miasto	6,99%	7,12%	7,33%	7,28%	7,53%	7,59%	7,30%

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Również w tym przypadku nie zaobserwowano istotnych różnic między osiedlami.

Przasnysz, liczbą dostępnych łóżek szpitalnych oraz świadczeniobiorców NFZ gwarantuje odpowiednią opiekę zdrowotną mieszkańców miasta i powiatu. Dostęp do opieki zdrowotnej mieszkańców miasta jest dość wyrównany: brak podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Osiedli nr 2 i nr 3 nie stanowi zjawiska niekorzystnego z uwagi na fakt, iż są to dwa najmniejsze osiedla w Przasnyszu; za niekorzystne jednak należy uznać brak usług POZ na terenie jednego z największych osiedli Przasnysza tj. Osiedla nr 5.

Pod względem zachorowalności nie zaobserwowano istotnych różnic między osiedlami.

I.2.3.6. Edukacja

Na terenie każdego osiedla zlokalizowane są placówki oświatowe. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie liczby uczniów pochodzących z poszczególnych osiedli (wzięto pod uwagę miejsce zamieszkania uczniów, a nie miejsce lokalizacji placówki).

Tabela 25. Liczba uczniów z poszczególnych osiedli

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Osiedle Nr 1	68	69	92	81	89	95
W tym w placówkach publicznych	39	37	32	28	25	19
Udział % w placówkach publicznych	57,3 %	53,6 %	34,7 %	34,5 %	22,5 %	20%
Osiedle Nr 2	28	30	34	34	34	37
W tym w placówkach publicznych	24	24	25	24	21	24
Udział % w placówkach publicznych	85,7 %	80 %	73,5 %	70,5 %	61,7 %	64,8%
Osiedle Nr 3	65	63	60	48	48	45
W tym w placówkach publicznych	20	10	17	11	9	11
Udział % w placówkach publicznych	30,7 %	15,8 %	28,3 %	22,9 %	18,7 %	24,4 %
Osiedle Nr 4	64	71	77	79	78	96
W tym w placówkach publicznych	40	46	45	46	47	56
Udział % w placówkach publicznych	62,5 %	64,7 %	58,4 %	58,2 %	60,2 %	58,3 %
Osiedle Nr 5	138	141	155	181	181	170
W tym w placówkach publicznych	59	59	59	41	35	37
Udział % w placówkach publicznych	42,7 %	41,8 %	35,5 %	22,6 %	19,3 %	21,7
Osiedle Nr 6	201	208	251	264	283	267
W tym w placówkach publicznych	134	129	155	173	172	148
Udział % w placówkach publicznych	66,6 %	62 %	61,7 %	66,2 %	60,7 %	55,4
Razem z terenu miasta	564	582	669	687	713	710

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
W tym w placówkach publicznych	316	305	344	349	309	295
Udział % w placówkach publicznych	56 %	52,4 %	51,4 %	47 %	43,3 %	41,5 %

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

W obszarze edukacji istotna jest ocena liczby dzieci uczących się w stosunku do liczby dzieci w poszczególnych grupach ogółem na danym osiedlu, czyli tzw. współczynnik skolaryzacji. W związku z istnieniem obowiązku szkolnego dzieci szkół podstawowych i gimnazjalnych, analizie poddano współczynnik skolaryzacji dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Tabela 26. Liczba dzieci w przedszkolach, liczba dzieci w grupie wiekowej 3-6 lat oraz współczynnik skolaryzacji za lata 2009-2014

Wyszczególnienie	2009			2010			2011		
	Liczba dzieci w przedszkolach	Liczba dzieci w mieście w grupie wiekowej 3-6 lat	Współczynnik	Liczba dzieci w przedszkolach	Liczba dzieci w mieście w grupie wiekowej 3-6 lat	Współczynnik	Liczba dzieci w przedszkolach	Liczba dzieci w mieście w grupie wiekowej 3-6 lat	Współczynnik
Osiedle Nr 1	68	81	83,9 %	69	93	74,1 %	92	99	92,9 %
Osiedle Nr 2	28	35	80 %	30	35	85,7 %	34	41	82,9 %
Osiedle Nr 3	65	76	85,5 %	63	68	92,6 %	60	67	89,5 %
Osiedle Nr 4	64	93	68,8 %	71	78	91 %	77	78	98,7 %
Osiedle Nr 5	138	156	88,4 %	141	166	84,9 %	155	166	93,3 %
Osiedle Nr 6	192	270	71,1 %	208	279	74,5 %	251	279	89,9 %
RAZEM	564	711	79,3 %	582	709	82 %	669	730	91,6 %
Wyszczególnienie	2012			2013			2014		
	Liczba dzieci w przedszkolach	Liczba dzieci w mieście w grupie wiekowej 3-6 lat	Współczynnik	Liczba dzieci w przedszkolach	Liczba dzieci w mieście w grupie wiekowej 3-6 lat	Współczynnik	Liczba dzieci w przedszkolach	Liczba dzieci w mieście w grupie wiekowej 3-6 lat	Współczynnik
Osiedle Nr 1	81	92	88 %	89	97	91,7 %	95	112	84,8 %
Osiedle Nr 2	34	44	77,2 %	34	44	77,2 %	37	46	80,4 %
Osiedle Nr 3	44	56	78,5 %	48	54	88,8 %	45	55	81,8 %
Osiedle Nr 4	79	95	83,1 %	78	98	79,5 %	96	105	91,4 %
Osiedle Nr 5	181	192	94,2 %	181	208	87 %	170	205	82,9 %
Osiedle Nr 6	264	284	92,9 %	283	302	93,7 %	267	299	89,2 %
RAZEM	687	763	90 %	713	803	88,7 %	710	822	86,3 %

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Współczynnik skolaryzacji jest porównywalny w całym mieście. Różnice w poszczególnych osiedlach wahają się między $\pm$ 2-7%. Z uwagi na niewielkie zróżnicowanie wskaźnika nie stanowił on elementu łącznej oceny.

1.2.3.7. Podsumowanie występowania zjawisk społecznych

Zgodnie z przedstawioną w rozdziale 1.2.2. Metodą oceny danych przeanalizowano różne wskaźniki społeczne dla poszczególnych osiedli przypisując im punktację uzależnioną od poziomu przekroczenia średniego wskaźnika dla całego miasta w skali od 0 do 4. Założono przy tym, że im wyższa punktacja tym gorsza sytuacja w danym obszarze.

Do końcowej oceny przyjęto następujące wskaźniki:

1. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 1.000 mieszkańców;
2. Liczba osób bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym;
3. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym;

4. Liczba osób korzystających z pomocy MOPS w stosunku do łącznej liczby ludności;
5. Średnią wartość wypłaconej pomocy społecznej z MOPS;
6. Liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych w stosunku do liczby ludności;
7. Liczba osób oczekujących na mieszkanie komunalne na 1.000 mieszkańców;
8. Przyczyny korzystania z pomocy MOPS tj. liczba rodzin, w których występują określone problemy społeczne w stosunku do łącznej liczby rodzin (w tym ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, niepełna rodzina, alkoholizm, rodzina wielodzietna, przemoc);
9. Liczba przestępstw na 1.000 mieszkańców;
10. Liczba hospitalizowanych w stosunku do liczby mieszkańców.

Ponadto dokonano oceny tendencji zmian obliczając sumę zmian każdego wskaźnika.

Szczegółowe zestawienie obliczeń zawarto w załączniku, w tym miejscu przedstawiono jedynie tabelę podsumowującą zawierającą przypisanie punktacji dla poszczególnych osiedli.

Tabela 27. Łączna ocena społeczna osiedli miasta Przasnysz

Osiedle	Liczba osób w wieku produkcyjnym na 1.000 mieszkańców	Tendencja zmian	Liczba osób bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym	Tendencja zmian	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym	Tendencja zmian	Liczba osób korzystających z pomocy MOPS w stosunku do łącznej liczby ludności	Tendencja zmian	Średnią wartość wypłaconej pomocy społecznej z MOPS	Tendencja zmian
Osiedle 1	0	2	0	1	0	3	0	0	0	0
Osiedle 2	2	0	2	1	2	3	4	4	4	3
Osiedle 3	1	4	0	3	0	4	0	1	0	4
Osiedle 4	0	0	3	1	4	3	4	0	4	4
Osiedle 5	0	3	0	0	0	4	0	2	0	4
Osiedle 6	2	4	1	0	1	4	0	3	0	4
Osiedle	Liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych w stosunku do liczby ludności	Tendencja zmian	Liczba osób oczekujących na mieszkanie komunalne na 1.000 mieszkańców	Tendencja zmian	Przyczyny korzystania z pomocy MOPS	Tendencja zmian	Liczba przestępstw na 1.000 mieszkańców	Tendencja zmian	Liczba hospitalizowanych w stosunku do liczby mieszkańców	Tendencja zmian
Osiedle 1	0	4	0	0	0	1	0	0	0	1
Osiedle 2	2	0	4	1	3	2	0	0	1	0
Osiedle 3	0	0	0	4	0	1	0	0	0	1
Osiedle 4	4	4	4	4	4	4	4	4	1	1
Osiedle 5	0	1	0	1	0	2	0	0	0	0
Osiedle 6	2	0	0	4	0	4	2	0	1	3
Osiedle	RAZEM									
Osiedle 1	12									
Osiedle 2	38									
Osiedle 3	23									
Osiedle 4	57									
Osiedle 5	17									
Osiedle 6	35									
Średnia ocena dla miasta	30,33									

Źródło: opracowanie własne

Najwyższą punktacją w obszarze oceny zjawisk społecznych tj. powyżej średniej oceny dla całego miasta wynoszącej 30,33 pkt osiągnęły osiedla 2, 4 i 6. Osiedla te będą w dalszej części dokumentu poddawane kolejnym analizom jako potencjalne obszary zdegradowane.

I.3. Sytuacja gospodarcza

Przeanalizowano dane za rok 2014 pod względem liczby przedsiębiorstw, a także branży i formy własności.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez GUS do Urzędu Miasta Przasnysz, łączna liczba przedsiębiorców według stanu na 31.12.2014 wyniosła 2.052 podmioty. W oficjalnej statystyce GUS publikowanej na stronie internetowej liczba podmiotów jest inna (1573). GUS wyjaśnia, iż w statystyce publikowanej na stronie internetowej nie są prezentowane wszystkie formy prawne podmiotów, dlatego dane liczbowe nie sumują się na sektor ogółem. W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby/zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

Liczbę podmiotów gospodarki narodowej publikowaną na stronie internetowej (1573) wykorzystano wyłącznie do danych w rozdziale wstępnym I.1 *Przasnysz na tle regionu* po to, aby móc porównać wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej do liczby mieszkańców dla miasta Przasnysza oraz dla całego województwa.

Poniżej prezentowane są dane przesłane indywidualnie przez GUS w związku z pisemnym wystąpieniem Urzędu Miasta Przasnysz.

Na podstawie przekazanych danych można stwierdzić, iż sytuacja w poszczególnych osiedlach, jak również w całym mieście, jest stabilna. W tabeli zaprezentowano liczbę podmiotów zarejestrowanych w bazie REGON w latach 2009-2014 wraz ze wskazaniem zmiany w poszczególnych latach.

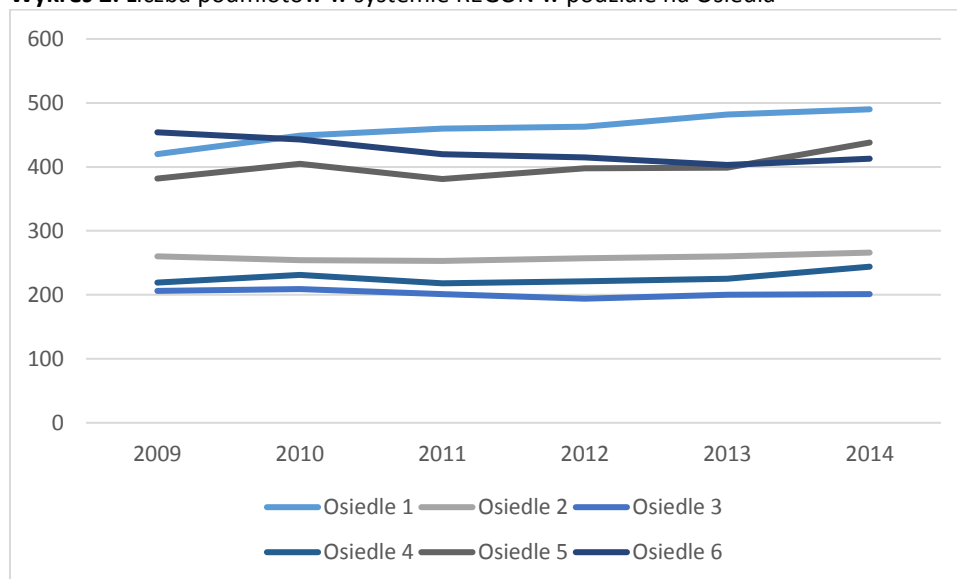
Tabela 28. Liczba podmiotów w systemie REGON wraz z obliczeniem zmiany w latach 2009-2014

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	420	449	460	463	482	490	460,67
Zmiana		6,90%	2,45%	0,65%	4,10%	1,66%	3,15%
Osiedle 2	260	254	253	257	260	266	258,33
Zmiana		-2,31%	-0,39%	1,58%	1,17%	2,31%	0,47%
Osiedle 3	206	209	201	194	200	201	201,83
Zmiana		1,46%	-3,83%	-3,48%	3,09%	0,50%	-0,45%
Osiedle 4	219	231	218	221	225	244	226,33
Zmiana		5,48%	-5,63%	1,38%	1,81%	8,44%	2,30%
Osiedle 5	382	405	381	398	399	438	400,5
Zmiana		6,02%	-5,93%	4,46%	0,25%	9,77%	2,92%
Osiedle 6	454	443	420	415	403	413	424,67
Zmiana		-2,42%	-5,19%	-1,19%	-2,89%	2,48%	-1,84%
RAZEM	1941	1991	1933	1948	1969	2052	1972,33
Zmiana		2,58%	-2,91%	0,78%	1,08%	4,22%	1,15%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

We wszystkich osiedlach odnotowano spadek liczby podmiotów w początkowym okresie i wzrost w roku 2014. Tendencja ta jest widoczna na poniższym wykresie.

Wykres 2. Liczba podmiotów w systemie REGON w podziale na Osiedla

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Obliczono wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 10.000 mieszkańców.

Tabela 29. Wskaźnik liczby podmiotów w systemie REGON do liczby mieszkańców w latach 2009-2014

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
Osiedle 1	1583	1676,6	1703,7	1747,8	1817,5	1830	1726,43
Osiedle 2	2361	2403	2386,8	2497,6	2602,6	2684	2489,27
Osiedle 3	1218	1269	1221,9	1265,5	1303,8	1336	1269,13
Osiedle 4	1186	1245,3	1179	1133,3	1150,9	1237	1188,70
Osiedle 5	955,2	1003,5	937,73	949,88	951,36	1042	973,22
Osiedle 6	697,5	685,65	659,65	658,94	650	676,4	671,35
RAZEM	1090	1122,7	1093,1	1103,7	1123	1176	1118,09

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W całym badanym okresie Osiedle nr 5 oraz nr 6 cechowały się badanym wskaźnikiem poniżej średniej dla miasta.

W dalszej części analizie poddano sekcje PKD tj.:

- A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- B. Górnictwo i wydobywanie
- C. Przetwórstwo przemysłowe
- D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- F. Budownictwo
- G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- H. Transport i gospodarka magazynowa
- I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- J. Informacja i komunikacja
- K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne

- P. Edukacja
- Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- S. Pozostała działalność usługowa

Z uwagi na obszerność danych pełne zestawienie przedstawiono w załączniku do dokumentu. Najistotniejszym wnioskiem jest dominujący udział podmiotów z sekcji A (Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) oraz G (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle).

Podmioty sekcji A występują szczególnie na terenie Osiedla nr 4 (w roku 2014 – 40,98% wszystkich podmiotów), Osiedla nr 6 (25,91%), Osiedla nr 5 (22,6%) oraz Osiedla nr 1 (25,51%). W przypadku Osiedla nr 2 i 3 udział ten waha się na poziomie ok. 10%. Powyższe wyniki można wyjaśnić tym, iż na terenie osiedli, gdzie występuje tak dużo podmiotów sekcji A, ok. połowa powierzchni stanowi teren niezurbanizowany.

Z kolei występowanie dużej liczby podmiotów sekcji G jest naturalne dla miast i odzwierciedla statystyczną strukturę podmiotów gospodarczych w Polsce.

Następna analizowana zmienna dotyczyła prowadzonej formy prawnej. Wzięto pod uwagę podział według klasyfikacji GUS:

- Jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej,
- Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą,
- Osoba prawna.

Zdecydowana większość podmiotów to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (od ok. 70% do 88%). Największe odchylenie widoczne jest w przypadku Osiedla nr 2 oraz nr 1. Specyfika tych osiedli polega na tym, iż z uwagi na lokalizację w centrum miasta występują tam więcej podmiotów publicznych, jak również większych firm prywatnych (szczegółowe zestawienie zawarto w załączniku nr 1).

Powyższe wnioski potwierdza analiza struktury podmiotów z uwzględnieniem podziału na własność prywatną i publiczną. We wszystkich osiedlach własność podmiotów prywatnych stanowi 95-99% wszystkich podmiotów w systemie REGON. Wyjątkiem jest osiedle nr 2, gdzie – jak już wyżej wspomniano – zlokalizowano wiele instytucji publicznych. W tym przypadku odsetek podmiotów publicznych wynosi ok. 7,5% (szczegółowe zestawienie zawarto w załączniku nr 1).

Ostatnia charakterystyka dotyczy liczby zatrudnionych. GUS stosuje następującą klasyfikację:

- w grupie pierwszej mieści się od 0 do 9 pracowników,
- w grupie drugiej od 10 do 49 pracowników,
- w grupie trzeciej od 50 do 249 pracowników,
- w grupie czwartej od 250 do 999 pracowników,
- w grupie piątej powyżej 999 pracowników.

We wszystkich osiedlach udział podmiotów zatrudniających do 9 pracowników jest zdecydowanie dominujący (powyżej 90%). Niewielkie rozbieżności widoczne są w grupie 2; tych przedsiębiorstw najwięcej jest na terenie osiedla nr 1. Przedsiębiorstwa w grupie 3 i 4 stanowią niewielki udział we wszystkich osiedlach; natomiast grupa 5 w ogóle nie została odnotowana (szczegółowe zestawienie zawarto w załączniku nr 1).

Żadne z osiedli nie wykazuje znacząco negatywnych wskaźników w porównaniu do średniej miasta. Sytuacja gospodarcza miasta charakteryzuje się stagnacją, a wskaźniki są równomiernie rozłożone w całym mieście. Oznacza to, iż brak jest obszarów o wyraźnie negatywnych zmianach gospodarczych. Niemniej jednak na tle województwa miasto powinno podejmować wysiłki na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, szczególnie wobec niekorzystnych zjawisk społecznych, w tym wysokiego bezrobocia. Fakt, iż nie można wskazać wyraźnie zdegradowanych gospodarczo obszarów miasta nie oznacza, iż nie ma problemów w tym zakresie. Oznacza jedynie, iż sytuacja w całym mieście jest zbliżona.

I.4. Analiza przestrzenno-funkcjonalna

I.4.1. Metodyka oceny przestrzenno-funkcjonalnej

W ocenie przestrzenno-funkcjonalnej wzięto pod uwagę różne aspekty przestrzeni i funkcjonalności miasta. Analizie poddano podstawową infrastrukturę, w tym ilościowo oraz jakościowo. W przypadku, gdy dostęp do infrastruktury, będącej w dobrym stanie nie był zróżnicowany, nie dokonywano szczegółowej oceny między osiedlami (gospodarka odpadami, sieć ciepłownicza, elektryczna, kanalizacyjna, wodociągowa). Takiej oceny nie posiadają również obszary wspólne dla całego miasta (dostęp do kultury, organizacje pozarządowe czy dziedzictwo kulturowe). Są to obszary tworzące warunki do określonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednakże brak jest możliwości wysunięcia wniosków o gorszym lub lepszym rozwoju poszczególnych osiedli w tych obszarach.

Ocena taka dotyczyła tych obszarów, w których widoczne są braki w jakości lub funkcjonalności.

A zatem wzięto pod uwagę szczegółową ocenę dróg, w tym przeprowadzono oceną stanu dróg, jak również procentowy udział dróg o wyższych parametrach jakościowych (drogi bitumiczne oraz wykonane z kostki brukowej). Posłużono się następującą skalą przyznając punkty w sytuacji zjawisk niekorzystnych:

- 0 punktów – powyżej 80% dróg o nawierzchni bitumicznej lub z kostki brukowej;
- 1 punkt – do 80% dróg o nawierzchni bitumicznej lub z kostki brukowej;
- 2 punkty – do 70% dróg o nawierzchni bitumicznej lub z kostki brukowej;
- 3 punkty – do 60% dróg o nawierzchni bitumicznej lub z kostki brukowej;
- 4 punkty – do 50% dróg o nawierzchni bitumicznej lub z kostki brukowej.

Ocenę oparto na szczegółowej inwentaryzacji wszystkich dróg w mieście. Dodatkowo oceniono również występowanie chodników oraz ciągów pieszo-rowerowych. Skalę oceny przyjęto taką samą jak dla oceny nawierzchni dróg.

Kolejna ocena dotyczyła wyposażenia w dostęp do bezpłatnych hot spotów. W tym przypadku przyznano 1 punkt w sytuacji braku w ogóle na osiedlu dostępu do bezpłatnych hot spotów.

Następny punktowany obszar to grunty przeznaczone pod działalność gospodarczą. Uznano, iż jest to istotny wskaźnik dla oceny rozwoju poszczególnych obszarów miasta z uwagi na to, iż wzrost powierzchni gruntów przeznaczonych pod działalność gospodarczą będzie miał pozytywny wpływ na tworzenie nowych miejsc pracy. A ponadto dostrzeżono duże zróżnicowanie wskaźnika między osiedlami. Obliczono średnią powierzchnię gruntów na mieszkańca w 2014 i przyjęto następującą skalę:

- 0 punktów – powyżej 90 m² gruntów pod działalność gospodarcza na mieszkańca;
- 1 punkt – do 90 m² gruntów pod działalność gospodarcza na mieszkańca;
- 2 punkty – do 70 m² gruntów pod działalność gospodarcza na mieszkańca;
- 3 punkty – do 50 m² gruntów pod działalność gospodarcza na mieszkańca;
- 4 punkty – do 30 m² gruntów pod działalność gospodarcza na mieszkańca.

Ponadto przeanalizowano zmianę parametru porównując rok 2014 do 2008 i również przyznano punkty wg skali:

- 0 punktów – powyżej 30% zmiany wskaźnika powierzchni gruntów pod działalność gospodarczą na mieszkańca;
- 1 punkt – do 30% zmiany wskaźnika powierzchni gruntów pod działalność gospodarczą na mieszkańca;
- 2 punkty – do 25% zmiany wskaźnika powierzchni gruntów pod działalność gospodarczą na mieszkańca;
- 3 punkty – do 20% zmiany wskaźnika powierzchni gruntów pod działalność gospodarczą na mieszkańca;
- 4 punkty – do 15% zmiany wskaźnika powierzchni pod działalność gospodarczą na mieszkańca.

Kolejny temat to wielkość lokali mieszkalnych. Zaobserwowano różnice między wielkością dostępnych lokali mieszkalnych w poszczególnych osiedlach, co poddano ocenie. I tak porównano średnią powierzchnię lokalu mieszkalnego na terenie osiedla do średniej miasta. Dokonano oceny przyjmując następującą skalę:

- 0 punktów – powyżej 100% średniej powierzchni lokalu mieszkalnego w mieście;
- 1 punkt – do 100% średniej powierzchni lokalu mieszkalnego w mieście;
- 2 punkty – do 95% średniej powierzchni lokalu mieszkalnego w mieście;
- 3 punkty – do 85% średniej powierzchni lokalu mieszkalnego w mieście;
- 4 punkty – do 80% średniej powierzchni lokalu mieszkalnego w mieście.

Oceniono również wartość budynków i budowli w roku 2014 w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Wskaźnik ten jest bardzo zróżnicowany w osiedlach, co wpływa na różnice w rozwoju poszczególnych obszarów miasta. Przyjęto następującą skalę:

- 0 punktów – powyżej 100% średniego wskaźnika wartości budynków i budowli w mieście na jednego mieszkańca;
- 1 punkt – do 100% średniego wskaźnika wartości budynków i budowli w mieście na jednego mieszkańca;
- 2 punkty – do 90% średniego wskaźnika wartości budynków i budowli w mieście na jednego mieszkańca;
- 3 punkty – do 70% średniego wskaźnika wartości budynków i budowli w mieście na jednego mieszkańca;
- 4 punkty – do 50% średniego wskaźnika wartości budynków i budowli w mieście na jednego mieszkańca.

Ponadto dokonano oceny następujących aspektów przestrzeni miasta:

- Potrzeba uporządkowania i uzupełnienia zabudowy;
- Potrzeba budowy, uzupełnienia lub odnowy przestrzeni publicznych, terenów zieleni, rekreacji i wypoczynku;
- Konieczność poprawy jakości i standardu dróg i chodników lokalnych (w tym osiedlowych).

Przyjęto następującą skalę oceny:

- 0 punktów – brak problemu lub jego znaczenie nieistotne w skali osiedla;
- 1 punkt – występowanie problemu (dotyczące do 10% osiedla);
- 2 punkt – nasilenie problemu (dotyczące od 10% do 50% osiedla);
- 3 punkty – szczególne nasilenie problemu (dotyczące powyżej 50% osiedla).

I.4.2. Szczegółowa analiza

I.4.2.1. Drogi

Przeanalizowano drogi w mieście z podziałem na poszczególne osiedla biorąc pod uwagę długość dróg w ogóle oraz długość dróg z uwzględnieniem rodzajów nawierzchni: bitumiczna, z kostki brukowej, żwirowa i gruntowa. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie wszystkich dróg w mieście tj. krajowych, wojewódzkich, powiatowych, miejskich i dróg spółdzielni mieszkaniowych.

Tabela 30. Długość wszystkich dróg w poszczególnych osiedlach (m)

Osiedle	Długość dróg łącznie	W tym drogi miejskie	Udział % dróg miejskich
Osiedle 1	32 648,00	21 540,00	65,98%
Osiedle 2	4 509,00	3 980,00	88,27%
Osiedle 3	4 713,00	2 381,00	50,52%
Osiedle 4	19 781,00	14 756,00	74,60%
Osiedle 5	19 109,00	14 340,00	75,04%
Osiedle 6	8 037,00	7 748,00	96,40%
RAZEM	88 797,00	64 745,00	72,91%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

W kolejnej tabeli przedstawiono podział dróg na poszczególne rodzaje nawierzchni wraz ze wskazaniem udziału procentowego dróg o nawierzchni bitumicznej i wykonanej z kostki brukowej. Im wyższy udział procentowy tym lepsza jakość dróg.

Tabela 31. Rodzaje nawierzchni dróg wraz ze wskazaniem udziału procentowego dróg o najwyższych parametrach jakościowych (bitumiczne i z kostki brukowej)

Osiedle	Długość dróg łącznie	Rodzaj nawierzchni				Udział % dróg bitumicznych i z kostki brukowej
		Bitumiczna	Kostka brukowa	Żwirowa	Gruntowa	
Osiedle 1	32 648,00	25 276	821	4 332	2 219	79,93%
Osiedle 2	4 509,00	3 396	1 113	0	0	100,00%
Osiedle 3	4 713,00	3 606	1 107	0	0	100,00%
Osiedle 4	19 781,00	11 380	0	8 003	398	57,53%
Osiedle 5	19 109,00	15 131	251	3 633	94	80,50%
Osiedle 6	8 037,00	6 394	0	1 643	0	79,56%
RAZEM	88 797,00	65 183	3 292	17 611	2 711	77,11%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Najgorzej sytuacja wygląda na Osiedlu nr 4. Powyższa ocena nie uwzględnia stanu dróg, a jedynie materiał wykonania nawierzchni.

Analizie poddano również występowanie przy danej ulicy chodnika lub ciągu pieszo-rowerowego. W tabeli przedstawiono łączne zestawienie z uwzględnieniem udziału procentowego dróg posiadających chodnik i/lub ciąg pieszo-rowerowy.

Tabela 32. Występowanie chodników i/lub ciągów pieszo-rowerowych wraz z określeniem udziału procentowego dróg z chodnikami i ciągami pieszo-rowerowymi

Osiedle	Długość dróg łącznie	Występowanie chodników i/lub ciągów pieszo-rowerowych			
		Brak chodników	Chodniki	Ciągi pieszo-rowerowe	Udział %
Osiedle 1	32 648,00	15 261	9 864	7 523	53,26%
Osiedle 2	4 509,00	1 274	3 235	0	71,75%
Osiedle 3	4 713,00	1 107	1 274	2 332	76,51%
Osiedle 4	19 781,00	11 088	6 085	2 608	43,95%
Osiedle 5	19 109,00	8 656	6 771	3 682	54,70%
Osiedle 6	8 037,00	2 724	5 313	0	66,11%
RAZEM	88 797,00	40 110	32 542	16 145	54,83%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Również w tym przypadku najgorzej sytuacja wygląda na Osiedlu nr 4.

I.4.2.2. Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami do dnia 30 czerwca 2013 roku mieszkańcy Przasnysza zawierali indywidualne umowy na odbiór odpadów z nieruchomości z firmami posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, albo przedsiębiorcami posiadającymi ważne zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Znowelizowana ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz.U. z 2012 roku poz. 391 ze zm.) w sposób zasadniczy przebudowała system prawny dotyczący gospodarowania odpadami komunalnymi.

Z dniem 1 lipca 2013 roku miasto Przasnysz przejęło pełne władztwo nad systemem zarządzania gospodarką odpadami komunalnymi.

Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta Przasnysz odbywa się na podstawie rozwiązań organizacyjnych i technicznych określonych w w/w ustawie oraz w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta oraz innych aktach prawa miejscowego.

Miasto Przasnysz, biorąc pod uwagę, iż nie posiada na swoim terenie składowisk odpadów oraz instalacji do ich zagospodarowania przeprowadziło przetargi na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych. Wykonawcą usługi jest Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Przasnyszu. Umowa z Wykonawcą podpisana została na okres do końca listopada 2016 roku i obejmuje:

- cykliczny odbiór zebranych w pojemnikach odpadów komunalnych zmieszanych,
- cykliczny odbiór odpadów zebranych selektywnie w pojemnikach lub workach,
- opróżnianie koszy ulicznych, bieżąca wymiana wkładów foliowych w koszach oraz mycie i dezynfekcja koszy min. 2 razy w roku,
- obsługę wyznaczonych przez zamawiającego punktów do przyjmowania przeterminowanych i zbędnych leków pochodzących z gospodarstw domowych oraz odbiór, transport i przekazanie leków do utylizacji,
- utworzenie i prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK),
- transport odpadów zmieszanych do regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych lub instalacji zastępczych, określonych dla regionu w „Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023”,
- transport odpadów zebranych selektywnie do instalacji odzysku i unieszkodliwiania, celem ich zagospodarowania,
- utworzenie i prowadzenie Biura Obsługi Klienta,
- odbiór odpadów bezpośrednio z nieruchomości na zgłoszenie i za dodatkową opłatą,
- usługę mycia i dezynfekcji pojemników /kontenerów na zgłoszenie właściciela /zarządcy nieruchomości i za dodatkową opłatą,
- wyposażenia nieruchomości w pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych na zgłoszenie i za dodatkową opłatą.

Do obowiązków właścicieli nieruchomości należy m.in. wyposażenie ich nieruchomości w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz ich utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym.

Odpady komunalne z terenu miasta odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej.

Co do zasady gromadzenie odpadów odbywa się w systemie pojemnikowym. W zabudowie jednorodzinnej dopuszczono możliwość gromadzenia odpadów zbieranych selektywnie w systemie workowym. Worki dostarczane są nieodpłatnie do nieruchomości przez firmę świadczącą usługę odbioru odpadów. W zabudowie wielorodzinnej oraz nieruchomościach niezamieszkałych zbiórka odpadów zbieranych selektywnie oraz odpadów zmieszanych odbywa się w systemie pojemnikowym.

Miasto Przasnysz, zgodnie z prowadzoną ewidencją, na dzień 31.12.2014 r. objęło nowym systemem gospodarowania odpadami ok. 100% wszystkich mieszkańców zamieszkujących obecnie w mieście.

Brak jest danych umożliwiających ocenę gospodarki odpadami z podziałem na osiedla, jednakże analiza na poziomie ogólnym wskazuje, iż brak jest zasadniczych różnic między osiedlami.

I.4.2.3. Sieć ciepłownicza

Koncesjonowanym producentem energii cieplnej na terenie miasta Przasnysz jest Veolia Północ Sp. z o.o., Ciepłownia w Przasnyszu. Produkuje ona energię ciepłą na potrzeby centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej dla mieszkańców Przasnysza. Na obszarze miasta istnieje 27,7 tys. m.b. sieci cieplnej (kanałowej i preizolowanej). Ogółem jest eksploatowanych ponad 390 węzłów cieplnych indywidualnych i grupowych. Całkowita pojemność zładu wynosi około 510 m³.

W około 92% jest to sieć wykonana w nowej technologii preizolowanej – stan tej sieci określa się jako dobry. Pozostałe 8% stanowi sieć wykonana w tradycyjnej technologii kanałowej, której stan techniczny jest gorszy od stanu sieci preizolowanej. Średni wiek sieci preizolowanej wynosi około 12 lat, zaś sieci kanałowej około 29 lat. Sieć kanałowa jest sukcesywnie modernizowana i przebudowywana na sieć preizolowaną.

Głównym paliwem energetycznym jest węgiel. Źródłem ciepła jest ciepłownia, która jest zlokalizowana przy ul. Orlika 29 i jest wyposażona w 3 kotły WR-5 (opalone miętem węglowym), które były zmodernizowane, a ich moc nominalna wynosi łącznie 24,7 MW. Dodatkowo zainstalowany jest kocioł olejowy KOG 6 opalany olejem opałowym.

Tabela 33. Zestawienie wielkości ilustrujących rozwój Ciepłowni w Przasnyszu

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Moc zamówiona [MW]	35,5542	35,599	34,64	35,413	35,744	32,2077
Sprzedaż ciepła ogółem [GJ]	202 140,78	225 143,37	195 736,665	207 288,27	207 640,8	188 222,5
Produkcja ciepła z miata [GJ]	227 799,13	255 313,64	225 476,51	234 383,28	234 459,1	216 407,1
Zużycie opału [t]	11 184	11 728	10 873	12 035	11 669	11 060
Średnioroczne zatrudnienie	28,6	29,5	29,25	27,9	27,9	20,3
Długość sieci cieplnej	25 330,1	26 598,1	26 815,1	27 466,1	27 589,1	27 749,1
Zład sieci cieplnej	500,96	504,846	505,824	509,313	509,719	510,108
Liczba węzłów	326	363	370	382	388	391
Przyrost długości sieci	862	1298	217	651	123	160

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Ciepłownia ogrzewa około 40% powierzchni miasta Przasnysz.

Veolia Północ Sp. z o.o. Ciepłownia w Przasnyszu na bieżąco minimum raz w roku, dokonuje oceny stanu technicznego sieci ciepłowniczych ze szczególnym uwzględnieniem stanu i jakości sieci najstarszych. Na tej podstawie opracowywane są plany wymiany sieci cieplnej, w tym szczególnie najstarsze odcinki lub najbardziej zniszczone odcinki sieci kanałowej, gdzie występuje coraz większe prawdopodobieństwo wystąpienia awarii, co spowodowałoby przerwanie dostawy ciepła do odbiorców. Wynikiem takich działań profilaktycznych można śmiało stwierdzić, że stan sieci jest dobry i porównywalny na każdym osiedlu.

Ze względu na swoją wielkość, Ciepłownia w Przasnyszu podlega limitowaniu emisji do atmosfery dwutlenku węgla. Istniejący przydział uprawnień jest niewystarczający i co rok jest zmniejszany o 20%, co wymusza zakup uprawnień na giełdzie.

Miasto Przasnysz nie posiada gazu ziemnego.

Brak jest danych umożliwiających ocenę dostępu do sieci ciepłowniczej z podziałem na osiedla, jednakże analiza na poziomie ogólnym wskazuje, iż brak jest zasadniczych różnic między osiedlami.

I.4.2.4. Sieć elektryczna

Przasnysz zaopatrywany jest w energię elektryczną z Krajowego Systemu Elektroenergetycznego zapewniając bezpieczeństwo energetyczne miasta. Przez miasto przebiega linia napowietrzna wysokiego napięcia (WN – 110kV), sieć średniego napięcia (SN - 15kV) oraz sieć niskiego napięcia. Średnioroczne wykorzystanie mocy utrzymuje się na poziomie 14 MW, natomiast rezerwa kształtuje się na poziomie ok. 36 MW i znacznie przekracza aktualne potrzeby miasta. W celu zabezpieczenia pewności zasilania, stacje transportowe 110kV/15kV pracują w układzie pierścieniowym, co zapewnia dwustronne zasilanie miasta w energię elektryczną. Przesył energii do poszczególnych odbiorców odbywa się liniami napowietrznymi i kablowymi na napięciu 15 i 0,4 kV.

Na terenie miasta eksploatacją urządzeń elektroenergetycznych zajmuje się PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa Rejon Energetyczny Ostrołęka.

Na terenie miasta znajduje się jeden Główny Punkt Zasilania zlokalizowany przy ul. Piłsudskiego (Osiedle 1), natomiast 5 obiektów posiada agregaty prądotwórcze, zlokalizowane w następującym rozkładzie po jednym na Osiedlach 2,3,4 (TP S.A., Jednostka Wojskowa, Stacja Uzdatniania Wody) i dwa na Osiedlu 6 (Szpital, Zakład Energetyki Ciepłej).

Ze stacji GZP energia elektryczna rozprowadzana jest siecią średnich napięć do odbiorców bytowo-komunalnych i przemysłowych zlokalizowanych na obszarze miasta. Na terenie miasta znajduje się 78 stacji transformatorowych SN/nN.

Tabela 34. Wykaz stacji transformatorowych w podziale na osiedla

Osiedle	Liczba stacji transformatorowych
Osiedle 1	22
Osiedle 2	6
Osiedle 3	5
Osiedle 4	18
Osiedle 5	14
Osiedle 6	13

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Bezpośrednie zasilanie odbiorców dokonywane jest za pośrednictwem linii niskiego napięcia natomiast odbiorcy przemysłowi w zależności od wielkości mocy przyłączeniowej są zasilania za pomocą linii SN lub nN.

Sieć jest w dobrym stanie technicznym. Jest rozbudowywana w celu przyłączeń nowych odbiorców. W miarę posiadanych środków finansowych Zakład Energetyczny prowadzi sukcesywną modernizację sieci.

Długość poszczególnych rodzajów sieci na terenie miasta (brak wyszczególnienia dla osiedli) przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35. Specyfikacja sieci energetycznej w Przasnyszu

Rodzaj sieci	Długość sieci w km
Linie napowietrzne niskiego napięcia	74,670
Linie kablowe niskiego napięcia	34,157
Linie napowietrzne średniego napięcia	20,547
Linie kablowe średniego napięcia	33,947

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Liczba odbiorców – stan na 26.06.2015 rok, wyniosła 7.873 i ma tendencję wzrostową.

Brak jest danych umożliwiających ocenę dostępu do sieci elektrycznej z podziałem na osiedla, jednakże analiza na poziomie ogólnym wskazuje, iż brak jest zasadniczych różnic między osiedlami.

I.4.2.5. Kanalizacja

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. posiadał na stanie majątkowym na dzień 31.12.2014 r. 61,7 km sieci kanalizacji sanitarnej. Z sieci kanalizacyjnej korzysta obecnie około 90% mieszkańców miasta. Na terenie miasta jest 220 nieruchomości, które mają możliwość podłączenia się do kanalizacji sanitarnej, jednak nie ma możliwości prawnych zmuszenia właścicieli do podłączenia się. Istnieje szczegółowy wykaz tych nieruchomości. Właściciele otrzymali pisma o możliwości podłączenia się, ale z różnych powodów nie podłączyli się do sieci. Dlatego też wskaźnik wynosi 90%. Jednocześnie brak jest istotnego zróżnicowania między osiedlami.

Stan infrastruktury jest zadowalający. Na bieżąco realizowane są prace związane z wymianą zużytych technicznie odcinków najstarszych odcinków sieci.

Ścieki z terenu miasta odprowadzane są do Miejskiej Oczyszczalni Ścieków pozostającej na stanie majątkowym Spółki. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z podwyższonym usuwaniem miogeonów, pracująca w oparciu o osad czynny.

Spółka posiada pozwolenie wodno-prawne dla oczyszczalni ścieków o RLM powyżej 15.000 wydane przez Starostę Przasnyskiego na wprowadzanie oczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków w Przasnyszu do rzeki Węgiejki ważne do 31.12.2022 r. (Decyzja z dnia 30.12.2011 r. Nr ROŚ.6341.57.2.2011). Zgodnie z pozwoleniem jej dobową przepustowość wynosi 4000 m³/dobę, zaś maksymalna 6500 m³/dobę. Średnio dobowy przepływ ścieków w 2014 r. wynosił 2626,3 m³/dobę, co stanowiło około 65,6 % średniej mocy przerobowej.

Oddziaływanie budowli na środowisko mieści się w granicach nieruchomości.

W ciągu całego 2014 r. do rzeki Węgiejki odprowadzano ścieki spełniające wymagania określone w obowiązującej decyzji.

Stan techniczny oczyszczalni jest dobry. W roku 2011 zakończono modernizację, która miała na celu dostosowanie oczyszczalni do spełniania wymogów dla obiektów o RLM powyżej 15000, tj. zawartości azotu ogólnego w ściekach oczyszczonych poniżej 15 mg/l. W ramach modernizacji rozbudowano reaktor biologiczny o dodatkowy system napowietrzania drobnopęcherzykowego, wybudowano dodatkowy zbiornik magazynowy osadu ściekowego, wymieniono prasę do odwadniania osadu, a także wykonano wiatę nad placem składowania osadu.

Oczyszczalnia przyjmuje ścieki również z terenu Gminy Przasnysz z miejscowości Sierakowo, Leszno, Gostkowo, Bogate, Dobrzankowo, Wielodroź, Helenowo Stare, Klewki, Obręb, Mirów.

Sieć kanalizacji deszczowej jest ciągle rozbudowywana. W latach 2008-2015 wybudowano 8830 m rurociągów zapewniających odwodnienie ulic miejskich. Mimo to obszar miasta ciągle nie jest skanalizowany w całości.

Miejska kanalizacja deszczowa odbiera ścieki opadowe z ulic, chodników, placów parkingów i terenów przemysłowych. Wprowadzane są także ścieki opadowe z dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych. Głównym odbiornikiem wód opadowych jest rzeka Węgiełka, do której odprowadzane są ścieki z kanalizacji deszczowej zakończonej 32 wylotami usytuowanymi w skarpie rzeki lub w rowach odwadniających, odprowadzających wody do rzeki. Tylko z jednego osiedla (Nr 1) położonego na północy miasta ścieki odprowadzone są do rowu melioracyjnego R10.

Sieć kanalizacji deszczowej wybudowana w latach 2008-2015 wyposażona jest w urządzenia podczyszczające (separatory substancji ropopochodnych) instalowane przed wylotami.

Miasto posiada aktualne pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie wód opadowych do rzeki Węgiełka i do rowu melioracyjnego R10.

I.4.2.6. Wodociągi

Spółka posiada pozwolenie wodno-prawne wydane przez Starostę Przasnyskiego, Decyzja nr ROŚ.6223/13-1/09/2010 z dnia 11.01.2010 r. na pobór wód podziemnych z ujęcia wody Mirów w ilościach max 300 m³/godz. i 5300 m³/dobę na okres do 10 lutego 2030 r.

W 2014 r. średnio dobowe zapotrzebowanie wynosiło 2931 m³/d, co stanowiło 51,4% dobowej wydajności urządzeń uzdatniających.

Zakończono prace z ustanowieniem stref ochronnych dla ujęcia wód podziemnych Mirów, które z mocy prawa utraciły ważność z dniem 31.12.2012 r.

Na podstawie „Ekspertyzy hydrogeologicznej dotyczącej potrzeby ustanowienia stref ochronnych ...” ustalono, iż wymagane jest wyłącznie ustanowienie strefy bezpośredniej o promieniu 10 m wokół każdej studni ujęcia wód, co orzeczono w Decyzji Starosty Przasnyskiego z dnia 24.10.2014 r., nr ROŚ.6341.65.3.2014 r.

Jakość wody uzdatnionej spełnia obowiązujące wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi we wszystkich parametrach, lecz profilaktycznie przeprowadzana jest dezynfekcja wody w cyklach miesięcznych, trwająca ok. jednego tygodnia.

Na terenie miasta Przasnysz łączna długość sieci wodociągowej wynosi 73,7 km, w tym 66,7 km sieci rozdzielczej i 7 km sieci przesyłowej z ujęcia do stacji uzdatniania wody.

W 2014 roku średniodobowe zapotrzebowanie na wodę uzdatnioną wyniosło 2461 m³/dobę, co stanowi 43 % zdolności produkcyjnej stacji uzdatniania wody.

Regulacja ciśnienia w sieci wodociągowej zapewniona jest przez zestaw hydroforowy utrzymujący stałe ciśnienie w sieci na poziomie 0,34 MPa.

Nie zaobserwowano istotnego zróżnicowania sieci wodociągowej między osiedlami.

I.4.2.8. Infrastruktura dostępu do Internetu

Miasto wykazuje wyrównany poziom dostępu do Internetu pod względem usług operatorów komercyjnych. Usługi na terenie miasta świadczy wielu operatorów.

Tabela 36. Dostęp do Internetu na terenie miasta Przasnysz

Operator	Prędkość minimalna	Prędkość maksymalna
TP SA (Oragne)	56 kb/s	20 mb/s
Operatorzy alternatywni wykorzystujący infrastrukturę TP SA	512 kb/s	20 mb/s
Multimedia Polska SA	128 kb/s	20 mb/s
Operatorzy radiowi (Matcom, Tabisoft, Elrob)	128 kb/s	10 mb/s
Operatorzy sieci komórkowych	56 kb/s	8 mb/s

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Poza tym funkcjonują 24 hot spoty udostępnione przez miasto. Ich podział między osiedlami nie jest równomierny, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 37. Wskaźnik liczby hot spotów w Przasnyszu na 10.000 mieszkańców

Osiedle	Hot spoty	Liczba mieszkańców	Wskaźnik na 10.000 mieszkańców
Osiedle 1	6	2 677	22,4
Osiedle 2	3	991	30,3
Osiedle 3	3	1 504	19,9
Osiedle 4	0	1 972	0,0
Osiedle 5	0	4 205	0,0
Osiedle 6	12	6 106	19,7
Miasto	24	17 455	13,7

Źródło: Raport z diagnozy sytuacji społeczności lokalnej wg stanu na 2014

Najgorzej wypadają Osiedla nr 4 i 5, gdzie w ogóle brakuje dostępu do Internetu za pośrednictwem hot spotów.

I.4.2.9. Dziedzictwo kulturowe

Analiza wpisów obiektów do rejestrów zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków ma na celu podkreślenie specyficznej funkcjonalności obszarów miasta o szczególnej koncentracji zabytków.

Z terenu miasta Przasnysza do rejestru zabytków dokonanych zostało 12 wpisów. Obejmują one obiekty i zespoły obiektów zgrupowane w poniższej tabeli.

Tabela 38. Wykaz obiektów wpisanych do Rejestru Zabytków na terenie miasta Przasnysz

L.p.	Obiekt/zespół	Adres	Rejestr	Osiedle
1.	Układ urbanistyczny z otoczeniem		A-771, 13.12.2007	2
2.	Liceum Ogólnokształcące	ul. Św. Stanisława Kostki 5, 06-300 Przasnysz	A-999, 10.12.2010	2
3.	Ratusz	Rynek 1, 06-300 Przasnysz	A-428, 07.05.1962	2
4.	Zespół sakralny		A-383, 08.12.1958	2
4a.	a) kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia N.M.P. z najbliższym otoczeniem w promieniu 50m	ul Św. Wojciecha 06-300 Przasnysz	A-383, 08.12.1958	
4b.	b) dzwonnica	ul Św. Wojciecha 06-300 Przasnysz	A-383, 08.12.1958	
4c.	c) cmentarz przykościelny	ul. Św. Wojciecha, 06-300 Przasnysz	A-383, 08.12.1958	
5.	Zespół sakralny	ul 3 maja 34, 06-300 Przasnysz	A-380, 17.04.1958	4
5a.	a) kościół św. Jakuba i św. Anny z otoczeniem w promieniu 50m	ul 3 maja 34, 06-300 Przasnysz	A-380, 17.04.1958	
5b.	b) klasztor pobernardyński	ul 3 maja 34, 06-300 Przasnysz	A-380, 17.04.1958	
6.	Zespół sakralny	ul Piłsudskiego 48, 06-300 Przasnysz	A-381, 16.04.1958	4
6a.	a) kościół św. Klary i św. Jakuba z otoczeniem w promieniu 50 m	ul Piłsudskiego 48, 06-300 Przasnysz	A-381, 16.04.1958	
6b.	b) klasztor pp. Felicjanek ob. Klarysek-kapucynek	ul Piłsudskiego 48, 06-300 Przasnysz	A-381, 16.04.1958	
7.	Zespół koszarowy JW. 4420. w granicach dz. 668 - budynki w zakresie elewacji zewnętrznej i gabarytu	ul. Makowska 06-301 Przasnysz	A-614, 08.03.1995	3
7a.	Budynek nr 3,5,6,7,10	ul. Makowska 06-301 Przasnysz	A-614, 08.03.1995	
8.	Budynek mieszkalny/obecnie bank	ul. 3 Maja 13 06-300 Przasnysz	A-1125, 28.01.2013	2
9.	Park Miejski im. T. Kościuszki	06-300 Przasnysz	A-512, 27.01.1984	2
10.	Park dworski	ul. Ruda 1, 06-300 Przasnysz	A-525,10.09.1984	1

L.p.	Obiekt/zespół	Adres	Rejestr	Osiedle
11.	Przestrzenny układ komunikacyjny mławskiej kolei dojazdowej (torowisko i zachowane budynki)	Stacja Kolei Dojazdowych PKP, 06-300 Przasnysz	A-615,28.07.1995	1
11a.	Most kolejowy na rzece Węgieierce	Stacja Kolei Dojazdowych PKP, 06-300 Przasnysz	A-615,18.09.1995	1
12.	Najstarsza część cmentarza parafialnego	ul. Ostrołęcka, 06-300 Przasnysz	A-533, 30.01.1986	

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Ponadto do ewidencji wpisano następujące stanowiska archeologiczne:

Tabela 39. Wykaz stanowisk archeologicznych

L.p.	Nr obszaru/ nr stanowiska	Funkcja obiektu	Kultura	Chronologia
1	40-65/20	osada	przeworska	okres wpływów rzymskich
2	39-65/4	1. ślad osadnictwa. 2. ślad osadnictwa 3. osada	wczesne średniowiecze nowożytna	XIV-XVI w.
3	40-65/19	osada	przeworska	okres wpływów rzymskich
4	40-65/18	osada		średniowiecze i okres nowożytny
5	40-65/17	miasto średniowieczne i nowożytnie		XV-XVIII w.
6	40-65/16	miasto nowożytnie		XV-XVIII w.
7	40-65/15	osada wczesnośredniowieczna i miasto średniowieczne		XIII-XVI w.
8	40-65/14	śląd osadnictwa		II w n.e.
9	40-65/13	miasto		średniowiecze
10	40-65/12	miasto		średniowiecze i okres nowożytny
11	40-65/11	miasto		okres nowożytny
12	40-65/10	skarb		XVII w.
13	40-65/9	cmentarzysko		
14	40-65/8	śląd osadnictwa		okres nowożytny
15	40-65/7	pracownia aptekarska		XVII w.
16	40-65/6	miasto-zabudowa mieszkalna		okres nowożytny
17	40-65/5	śląd osadnictwa		
18	40-65/4	śląd osadnictwa		późne średniowiecze
19	40-65/3	cmentarzysko	łużycka	

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Decyzją Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie z dnia 13.12.2007 r. do rejestru zabytków nieruchomych Województwa Mazowieckiego wpisany został historyczny układ urbanistyczny miasta Przasnysza. Ochroną konserwatorską objęte zostało cenne i dobrze zachowane założenie przestrzenne miasta – kształtowane od XIII wieku (datowanie pierwszego osadnictwa na terenie miasta potwierdzone badaniami archeologicznymi) – z zespołem dawnych zabudowań wraz z ich otoczeniem oraz archeologicznymi nawarstwieniami kulturowymi znajdującymi się pod współczesną powierzchnią gruntu. W obecnym poziomie rozplanowania i zabudowy miasta czytelne są pozostałości średniowiecznego układu urbanistycznego – w szachownicowym rozplanowaniu placów, parceli, przebiegu ulic głównych i gospodarczych. Typowe jest usytuowanie kościoła farnego za północnym bokiem przyrynkowym, lokalizacja ratusza pośrodku rynku, położenie zespołów klasztornych na granicy miasta.

Dodatkowo miasto posiada Gminną Ewidencję Zabytków.

Tabela 40. Wykaz obiektów w Gminnej Ewidencji Zabytków

L.p.	Obiekt/zespół	Adres	Osiedle
1.	Dom murowany	ul. Ciechanowska 11; Przasnysz,	2
2.	Kamienica murowana	ul. Ciechanowska 12; Przasnysz	2
3.	Kamienica murowana	ul. Dąbrowskiego 2; Przasnysz	2
4.	Kamienica murowana	ul. Joselewicza 4; Przasnysz,	2
5.	Dom murowany	ul. Kacza 19; Przasnysz,	2
6.	Dom murowany	ul. Kilińskiego 8; Przasnysz,	2
7.	Kamienica murowana	ul. Kilińskiego 11; Przasnysz,	2
8.	Dom murowany	ul. Ostrołęcka 1; Przasnysz,	3

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

L.p.	Obiekt/zespół	Adres	Osiedle
9.	Kamienica	Rynek 3; Przasnysz	2
10.	Kamienica murowana	Rynek 4; Przasnysz,	2
11.	Kamienica murowana	Rynek 5; Przasnysz,	2
12.	Dom mieszkalny	Rynek 7; Przasnysz	2
13.	Kamienica murowana	Rynek 15; Przasnysz,	2
14.	Kamienica murowana	Rynek 16; Przasnysz,	2
15.	Dom mieszkalny	Rynek 20; Przasnysz	2
16.	Kamienica murowana	Rynek 21; Przasnysz,	2
17.	Kamienica murowana	Rynek 23; Przasnysz,	2
18.	Dom mieszkalny	ul. 3 Maja 4; Przasnysz	2
19.	Kamienica murowana	ul. 3 Maja 7; Przasnysz,	2
20.	Kamienica murowana	ul. 3 Maja 8; Przasnysz,	2
21.	Dom murowany / ob.. Dom kultury/	ul. 3 Maja 16; Przasnysz,	2
22.	Kamienica murowana	ul. 3 Maja 21; Przasnysz,	2
23.	Dom murowany	Róg ul. Św. St. Kostki i ul. Świerczewo; Przasnysz,	2
24.	Kamienica murowana	Róg ul. św. St. Kostki i ul. Kilińskiego; Przasnysz,	2
25.	Dom murowany, d. Przytułek	ul. Świerczewo 9; Przasnysz.	4
26.	Kamienica murowana	ul. Warszawska 1; Przasnysz,	2
27.	Budynek internatu nr 1	ul. Makowska; Przasnysz	3
28.	Budynek koszarowy nr 8	ul. Makowska; Przasnysz	3
29.	Budynek internatu nr 9	ul. Makowska; Przasnysz	3
30.	Budynek nr 11	ul. Makowska; Przasnysz	3
31.	Budynek wartowni nr 12	ul. Makowska; Przasnysz	3
32.	Budynek nr 13	ul. Makowska; Przasnysz	3
33.	Pomnik - mauzoleum żołnierzy polskich	Przasnysz, cmentarz rzymskokatolicki	3
34.	Kirkut, poł. XIX w.	ul. Leszno 45; Przasnysz	1
35.	Budynek koszarowy nr 17	Jednostka Wojskowa nr 4420	3
36.	Budynek magazynowy nr 15	Jednostka Wojskowa nr 4420	3
37.	Budynek internatu nr 2	Jednostka Wojskowa nr 4420	3
38.	Budynek koszarowy nr 20	Jednostka Wojskowa nr 4420	3
39.	Budynek koszarowy nr 19	Jednostka Wojskowa nr 4420	3
40.	Budynek koszarowy nr 18	Jednostka Wojskowa nr 4420	3
41.	Dom	ul. Ostrołęcka 26; Przasnysz	3
42.	Budynek mieszkalny	ul. Ostrołęcka 28; Przasnysz	3
43.	D. Młyn usługowy - sklep z farbami	ul. Ostrołęcka 30; Przasnysz	3
44.	Budynek mieszkalny	ul. Piłsudskiego 90/90A; Przasnysz	1
45.	Budynek mieszkalny	ul. 3 Maja 20; Przasnysz	2
46.	Budynek mieszkalny	ul. 3 Maja 25/27 Kilińskiego 31; Przasnysz	2
47.	Kamienica mieszkalna	Rynek 6; Przasnysz	2
48.	Budynek mieszkalno- handlowy	Rynek 28; Przasnysz	2
49.	Budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 3; Przasnysz	3
50.	Dwór – obecnie DPS	ul. Ruda 1; Przasnysz	1

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Analiza lokalizacji poszczególnych obiektów, z uwzględnieniem również tych wpisanych do ewidencji zabytków gminy doprowadziła do wniosków przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 41. Obiekty dziedzictwa kulturowego w Przasnyszu w podziale na Osiedla

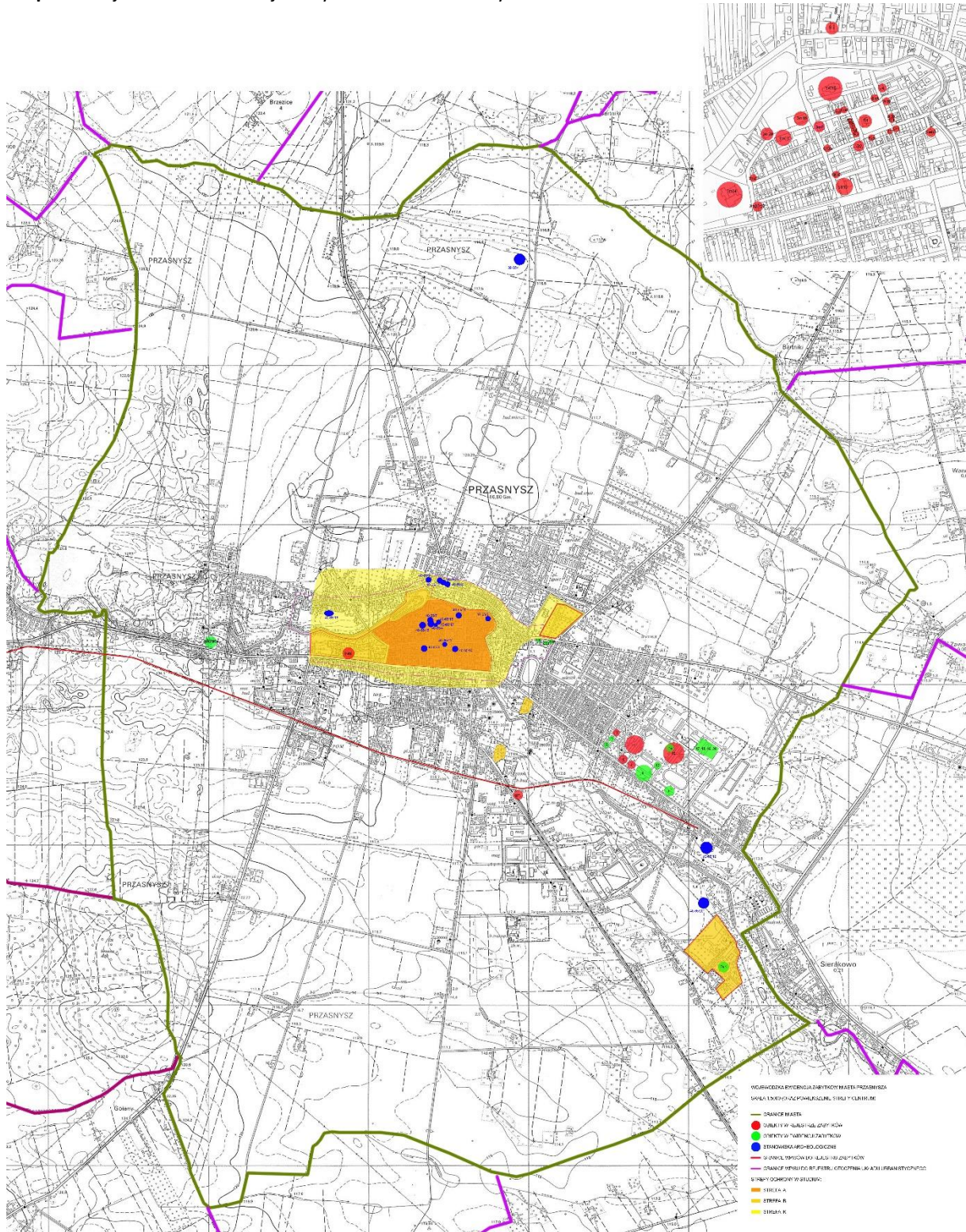
Osiedle	Koncentracja obiektów o najwyższej wartości kulturowej na liście Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	Koncentracja obiektów wpisanych do gminnej ewidencji, pojedyncze bardzo wartościowe obiekty	Pojedyncze obiekty lub obszar objęty ochroną
Osiedle 1	NIE	NIE	TAK
Osiedle 2	TAK	TAK	TAK
Osiedle 3	NIE	NIE	TAK
Osiedle 4	NIE	NIE	TAK
Osiedle 5	NIE	NIE	NIE
Osiedle 6	NIE	NIE	NIE

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Na mapie zaznaczono poszczególne obszary podlegające ochronie konserwatorskiej.

Mapa 3. Wojewódzka ewidencja zabytków miasta Przasnysz

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

I.4.2.10. Działalność kulturalna

Oferta kulturalna w Przasnyszu realizowana jest przez następujące instytucje kultury:

1. Miejski Dom Kultury (zlokalizowany na Osiedlu nr 2);
2. Muzeum Historyczne (zlokalizowane na Osiedlu nr 2);

3. Miejską Bibliotekę Publiczną (zlokalizowana na Osiedlu nr 2) z filią nr 1 na Osiedlu nr 6 oraz filią dla Dzieci i Młodzież na Osiedlu nr 2;
4. Bibliotekę Pedagogiczną w Ostrołęce filia w Przasnyszu (zlokalizowaną na Osiedlu nr 4);
5. Klub Garnizonowy (zlokalizowany na Osiedlu nr 3).

Miejski Dom Kultury (MDK)

MDK jest instytucją kultury, której podstawowym celem jest tworzenie i upowszechnianie kultury oraz organizowanie działalności kulturalnej na terenie miasta. Do podstawowych zadań MDK należy:

- organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę,
- tworzenie warunków dla rozwoju działalności amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania kulturą i sztuką,
- wspieranie profesjonalnej i amatorskiej działalności artystycznej,
- organizowanie i wspieranie imprez artystyczno-rozrywkowych i rekreacyjnych,
- organizowanie spektakli teatralnych, koncertów, festiwali, wystaw artystycznych i wernisaży,
- organizowanie konkursów, przeglądów, seminariów, zajęć i warsztatów artystycznych oraz kół zainteresowań,
- prowadzenie i organizowanie działalności zespołów muzycznych, tanecznych, teatralnych oraz ogniska muzycznego,
- upowszechnianie wiedzy o kulturze, w tym o kulturze regionalnej,
- prowadzenie kina,
- prowadzenie działalności wydawniczej, w tym promocja działalności kulturalnej miasta i dorobku artystycznego twórców kultury lokalnej,
- współdziałanie z instytucjami kultury, placówkami oświatowymi i organizacjami pozarządowymi, ze stowarzyszeniami twórców i artystów oraz z organami władz publicznych, zajmujących się działalnością kulturalną w celu lepszego zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta,
- działalność instruktazowo - metodyczna, szkoleniowa i informacyjna.

Działalność MDK koncentruje się na trzech głównych kierunkach: artystycznym (zajęcia teatralne, warsztaty lokalne), edukacyjnym (nauka gry na instrumentach muzycznych, zajęcia artystyczne dla dzieci z rytmiką), filmowym (seanse, przeglądy, maratony filmowe).

W 2014 roku w Miejskim Domu Kultury zorganizowano 172 imprezy, w tym 47 imprez własnych, m.in.: koncerty, przeglądy, maratony filmowe, spektakle teatralne, wernisaże itp. W 2014 roku w MDK działało:

- 7 zespołów muzycznych;
- 6 grup teatralnych;
- pracownia batiku „MAMUT”;
- grupy plastyczne (młodsza i starsza);
- 18 wokalistów pobierało indywidualne lekcje śpiewu;
- Ognisko Muzyczne w klasach: pianina, keyboardu, gitary, akordeonu (około 60 osób miesięcznie);
- Kino „Światowid” oraz Kino za Rogiem (odbyły się 172 seanse filmowe. Filmy obejrzało 3382 widzów);
- Klub Filmowy „Ale nakręcone”.

W MDK w 2014 roku utworzono Centrum Animacji i Wsparcia dla Społeczności Lokalnej.

Muzeum Historyczne w Przasnyszu

Od 1 maja 2013 r. uchwałą Nr XXXVII/231/2013 Rady Miejskiej w Przasnyszu z dnia 25 kwietnia 2013 r. Muzeum Historyczne w Przasnyszu, stanowiące Oddział Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce zostało przekształcone w miejską instytucję kultury – Muzeum Historyczne w Przasnyszu. Placówka ma swoją siedzibę w staromiejskim ratuszu, który w latach 2010-2012 został zrewaloryzowany i w całości przeznaczony na potrzeby Muzeum. Projekt był dofinansowywany z RPO WM 2007-2013 Priorytet VI, Działanie 6.1 Kultura.

Jednym z podstawowych zadań statutowych Muzeum Historycznego w Przasnyszu jest gromadzenie, opracowywanie i konserwacja zbiorów, w tym eksponatów i archiwaliów dotyczących Przasnysza i regionu, traktowanego nieco szerzej niż powiat przasnyski w jego obecnych granicach administracyjnych. Muzeum dokumentuje różnorodną działalność zasłużonych przasnyszan, gromadzi dzieła sztuki, dokumentuje współczesność oraz prowadzi działalność wystawienniczą. Podstawową działalność o charakterze wystawienniczo – naukowym uzupełnia działalność edukacyjna i upowszechniająca kulturę: lekcje i spotkania muzealne, wykłady, prelekcje, konkursy, promocje książek, koncerty oraz imprezy plenerowe.

Muzeum obecnie ma dwie wystawy stałe. W 2014 roku w 100. rocznicę wybuchu I wojny światowej stworzona została ekspozycja poświęcona walkom pierwszowojennym toczonym na terenie miasta i okolicznych wsi w latach 1914-1915.

W 2015 roku Muzeum zrealizowało projekt polegający na rozszerzeniu tematycznym i technologicznym oferty kulturalnej. Z myślą o najmłodszych przygotowywana została wystawa stała „Złoty wiek Przasnysza”. Projekt był dofinansowywany z RPO WM 2007-2013 Priorytet VI, Działanie 6.1 Kultura.

Wystawy czasowe Muzeum organizuje z własnych zbiorów, jak również zbiorów innych placówek muzealnych i kulturalnych oraz osób prywatnych. Wystawy prezentowane są głównie w siedzibie własnej muzeum, ale także poza nią.

Tabela 42. Muzeum Historyczne w Przasnyszu – działalność w latach 2004-2014

Rok	Liczba wystaw zorganizowanych		Frekwencja		
	W siedzibie muzeum	Poza siedzibą muzeum	W siedzibie muzeum		Poza siedzibą muzeum
			Osoby	Dynamika zmian	
2004	8	2	5 417	-	Brak danych
2005	8	1	4 269	-21,2%	350
2006	7	4	2 369	-44,5%	4 700
2007	9	1	1 831	-22,7%	500*
2008	8	1	2 672	45,9%	400*
2009	7	2	941	-64,8%	778
2010	7	4	2 131	126,5%	1 035
2011	11	4	4 533	112,7%	1 378
2012	11	2	5 465	20,6%	1 129
2013	11	3	5 161	-5,6%	1 702
2014	14	2	5 804	12,5%	2 500

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Działalność edukacyjna i naukowa Muzeum gromadzi coraz więcej uczestników.

Tabela 43. Muzeum Historyczne w Przasnyszu - imprezy w latach 2009-2014

Rok	Liczba imprez	Frekwencja
2009	9	695
2010	14	1 303
2011	19	2 267
2012	10	1 005
2013	22	1 860
2014	28	4 043

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Dodatkowe w 2014 roku przeprowadzono 115 lekcji muzealnych i warsztatów, w których wzięło udział 2604 uczestników.

Miejska Biblioteka Publiczna

Na przestrzeni ostatnich lat oferta kulturalna Biblioteki wzbogaciła się o wiele nowych przedsięwzięć, w tym działania związane z czytelnictwem, działania związane z promocją wartościowego wykorzystania wolnego czasu przez czytelników Biblioteki, działania promujące przedsięwzięcia realizowane przez Bibliotekę w mediach lokalnych oraz Internecie. Najważniejsze z nich to:

- Projekt „Ferie w Bibliotece” i „Wakacje w bibliotece” – cykliczne zajęcia organizowane w Filii nr 1 i Filii nr 2 podczas ferii i wakacji,
- „Link do przyszłości” – spotkania dla młodzieży z młodymi ludźmi, którzy osiągnęli sukces zawodowy (od 2013),
- „Odjazdowy bibliotekarz” – rajd rowerowy dla mieszkańców miasta promujący czytelnictwo i zdrowy styl życia (od 2013),
- Narodowe Czytanie – impreza promująca literaturę: głośne czytanie utworów zaliczanych do klasyki polskiej. Impreza plenerowa (od 2013),
- Dyskusyjny Klub Książki – comiesięczne spotkania miłośników dobrej literatury (od października 2013 r.),
- Projekt „Do startu gotowi! Meta...Praca” – cykl warsztatów dla młodzieży związanych z wyborem zawodu (2014 r.) w ramach Programu „Rozpracuj to z biblioteką”,
- Projekt „Cyfrowa sztafeta pokoleń” – kurs komputerowy dla osób 50+ prowadzonych przez wolontariuszy: uczniów szkół ponadgimnazjalnych (dwie edycje 2014 r.),
- Projekt „FunEnglish w bibliotece” – e-learningowy kurs j. angielskiego dla dzieci (od 2014 r.),
- Warsztaty plastyczne i warsztaty rękodzieła dla dzieci i dorosłych (od 2013, 2014 r.),
- Projekt „Cały Przasnysz czyta dzieciom” – cykliczne zajęcia dla dzieci połączone z głośnym czytaniem (2009-2014).

Księgozbiór Miejskiej Biblioteki Publicznej w 2009 roku powiększył się o 1077 woluminów, w roku 2010 przybyło 926 woluminów, w 2011 roku z kolei księgozbiór Biblioteki powiększył się o 1084 woluminy.

Wskaźnik zakupów książek na 100 mieszkańców miasta za 2014 rok wynosi 11,88. W poprzednich latach wyniósł on kolejno: w

- 2013 – 9,27;
- 2012 – 6,29;
- 2011 – 6,27;
- 2010 – 5,34;
- 2009 – 6,26.

Wskaźnik całego księgozbioru dostępnego dla mieszkańców w roku 2014 wyniósł 400,8 woluminy na 100 mieszkańców. W poprzednich latach wyniósł on kolejno:

- 2013 – 395,8 woluminów;
- 2012 – 482,5;
- 2011 – 473,97;
- 2010 – 465,60;
- 2009 – 462,67.

Znaczne różnice w ilości dostępnego księgozbioru w latach 2012-2014 wynikają z faktu intensywnych działań związanych z selekcją księgozbioru. W tym okresie pracownicy MBP dokonali przeglądu księgozbioru pod względem aktualności poszczególnych pozycji, stanu woluminów i przydatności dla czytelników. Dokonano skreślenia z inwentarza woluminów zdezaktualizowanych, zniszczonych i zacytanych.

Z danych statystycznych Miejskiej Biblioteki Publicznej wynika, że liczba zarejestrowanych czytelników systematycznie rośnie. W 2014 r. odnotowano 3172 użytkowników. Dla porównania w roku 2013 było zarejestrowanych 3147, a w 2012 - 2942 użytkowników.

Biblioteka Pedagogiczna

Oferta kulturalna Biblioteki wygląda następująco:

- Biblioteka pedagogiczna prowadzi warsztaty dla nauczycieli – m. in. warsztaty rękodzieła, taneczne i ruchowe, kreatywnego i twórczego myślenia;
- W ramach „Klubu Nauczyciela z Pasją” odbywają się spotkania, prelekcje, warsztaty, które integrują środowisko edukacyjne oraz sprzyjają wymianie doświadczeń zawodowych;
- Organizuje zajęcia z edukacji czytelnicznej i medialnej oraz zajęcia z elementami biblioterapii i pedagogiki zabawy dla dzieci przedszkolnych i uczniów np. „Jesień z ELMEREM”, „Przyjdź opowiem Ci bajkę”;
- Biblioteka organizuje konkursy czytelniczne np.: „Od inkunabułu do e-booka”;
- Prowadzi cykl „Książka z rekomendacją”, w którym czytelnicy polecają książki warte przeczytania;
- Angażuje się w akcje ogólnopolskie typu: „Cała Polska czyta dzieciom”, „Tydzień Bibliotek”, „Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich” itp.;
- Współpracuje z Miejską Biblioteką Publiczną oraz innymi instytucjami i placówkami w organizacji imprez dla społeczności lokalnej np.: rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz”, „Przasnyski Jarmark Staropolski”;
- Organizuje wystawy książkowe i planszowe oraz prelekcje np.: we współpracy z Muzeum Romantyzmu w Opinogórze - wystawa „Piotr Skarga”;
- Organizuje i wspomaga pracę bibliotekarzy szkolnych oraz prowadzi zespół samokształceniowy.

Biblioteka Pedagogiczna w Przasnyszu jest jedną z czterech filii Biblioteki Pedagogicznej w Ostrołęce. Dysponuje około 32 tysięcznym księgozbiorem, obejmującym głównie literaturę pedagogiczną (41%), psychologiczno-socjologiczną (15%), popularno-naukową (32%) oraz klasykę literatury pięknej (9%). Ponadto Biblioteka oferuje:

- czasopisma pedagogiczne;
- zbiory specjalne, np. filmy edukacyjne w tym ekranizacje lektur szkolnych, programy multimedialne na płytach CD, nagrania muzyczne na CD, filmy DVD;
- księgozbiór podręczny: encyklopedie ogólne i specjalistyczne słowniki języka polskiego i wielojęzyczne, kompendia wiedzy i leksykony z wielu dziedzin wiedzy;
- kartoteki zagadnieniowe;
- zajęcia z zakresu edukacji czytelnicznej i medialnej oraz zajęcia z elementami biblioterapii i pedagogiki zabawy, warsztaty dla nauczycieli.

Tabela 44. Liczba odwiedzin w Bibliotece Pedagogicznej w Ostrołęce Filia w Przasnyszu za lata 2004-2014

Rok	Wypożyczalnia	Czytelnia	Internetowe centrum multimedialne	Razem
2009	7 051	1 168	505	8 724
2010	6 680	1 067	301	8 048
2011	6 310	807	237	7 354
2012	5 446	1 031	151	6 628
2013	4 869	1 149	167	6 185
2014	4 034	1 080	137	5 251

Źródło: Biblioteka Pedagogiczna w Ostrołęce Filia w Przasnyszu

Tabela 45. Liczba wypożyczeń w Bibliotece Pedagogicznej w Ostrołęce Filia w Przasnyszu za lata 2004-2014

Lata	Liczba wypożyczeń książek	Liczba zbiorów udostępnionych w czytelnicy	Razem
2004	14 728	6 441	21 169
2005	14 650	9 471	24 121
2006	15 236	8 093	23 328
2007	16 900	6 256	23 156
2008	14 658	4 710	19 368
2009	13 716	6 520	20 236
2010	13 494	4 320	17 814
2011	12 992	5 029	18 021
2012	12 076	4 763	16 839
2013	12 816	5 513	18 329
2014	11 488	4 416	15 904

Źródło: Biblioteka Pedagogiczna w Ostrołęce Filia w Przasnyszu

I.4.2.11. Placówki oświatowe

W 2014 r. w mieście funkcjonowało 11 przedszkoli (w tym punkty przedszkolne) z równomiernym rozłożeniem. Jedynie brak jest przedszkola na terenie Osiedla nr 2; jednakże z uwagi na to, iż nie jest to duże osiedle, brak przedszkola nie jest odczuwalny dla mieszkańców.

Tabela 46. Wykaz przedszkoli na terenie miasta z podziałem na osiedla

Osiedle	Liczba przedszkoli	Przedszkole
Osiedle 1	2	Językowe Przedszkole „The Academy of Smurfs”, ul. Szosa Ciechanowska Niepubliczne Przedszkole Akademii Sukcesu „Wonderland”, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego Niepubliczne Przedszkole „Wiola”, ul. Krzywa
Osiedle 2	0	Brak
Osiedle 3	2	Niepubliczne Przedszkole „Skrzat”, ul. Ogrodowa Niepubliczne Przedszkole „Akademia Krasnoludków”, ul. Wojskowa
Osiedle 4	3	Miejskie Przedszkole Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Świerczewo Niepubliczne Przedszkole, ul. Słowackiego Niepubliczne Przedszkole „Bajkowe”, ul. Rolnicza
Osiedle 5	1	Niepubliczne Przedszkole „Kraina Gumisiów”, ul. Różana
Osiedle 6	2	Miejskie Przedszkole nr 1 im. Marii Kownackiej, ul. Lipowa Prywatny Oddział Przedszkolny, ul. Sadowa
RAZEM	10	-

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

W mieście funkcjonują:

- 2 szkoły podstawowe, dla których organem prowadzącym jest miasto Przasnysz tj.:
  - Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kawalerów Orderu Uśmiechu zlokalizowana na terenie Osiedla nr 5 (ul. Żwirki i Wigury);
  - Szkoła Podstawowa nr 2 im. Henryka Sienkiewicza zlokalizowana na terenie Osiedla nr 2 (ul. Jana Kilińskiego);
- Specjalna Szkoła Podstawowa, dla której organem prowadzącym jest Starostwo Powiatowe, która funkcjonuje w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, zlokalizowana na terenie Osiedla nr 1 (ul. Leszno);

- 3 szkoły podstawowe niepubliczne:
  - Szkoła Podstawowa nr 5 zlokalizowana na terenie Osiedla nr 1 (ul. Szosa Ciechanowska);
  - Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Nasza szkoła” (specjalna) prowadzona przez Stowarzyszenie AGA zlokalizowana na Osiedlu nr 5 (ul. Św. Floriana);
  - Niepubliczna Szkoła Podstawowa (specjalna) prowadzona przez Stowarzyszenie „Jestem” zlokalizowana na terenie Osiedla nr 6 (ul. Sadowa).

W mieście funkcjonują 2 gimnazja:

- Publiczne Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi im. Noblistów Polskich, dla którego organem prowadzącym jest miasto Przasnysz zlokalizowane na Osiedlu nr 6 (ul. Orlika);
- Gimnazjum Specjalne, dla którego organem prowadzącym jest Starostwo Powiatowe, które funkcjonuje w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, zlokalizowane na terenie Osiedla nr 1 (ul. Leszno).

W mieście funkcjonują następujące szkoły ponadgimnazjalne przeznaczone dla młodzieży:

- W ramach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Mjr Henryka Sucharskiego mieszczącego się na Osiedlu nr 1 (ul. Mazowiecka) i na Osiedlu nr 6 (ul. Sadowa) funkcjonują:
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa (mechanik pojazdów samochodowych, kucharz);
  - Liceum Ogólnokształcące;
  - Liceum uzupełniające dla dorosłych;
  - Technikum (Informatyczne, Rolnicze, Ekonomiczne, Mechaniczne, Żywnienia i Usług Gastronomicznych);
  - Technikum uzupełniające dla dorosłych;
- Liceum Ogólnokształcące im. KEN mieszczące się na Osiedlu nr 2 (ul. Św. Stanisława Kostki);
- W ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego mieszczącego się na terenie Osiedla nr 1 (ul. Leszno) funkcjonują:
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna;
  - Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy;
- W ramach Niepublicznego Centrum Kształcenia „Edukator” mieszczącego się na Osiedlu nr 1 (ul. Szosa Ciechanowska) funkcjonują następujące szkoły:
  - Zasadnicza Szkoła Zawodowa (cukiernik, fryzjer, elektryk, hydraulik, piekarz, sprzedawca);
  - Liceum Ogólnokształcące;
  - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych;
  - Technikum (Agrobiznesu, Budownictwa, Turystyki Wiejskiej, Leśne, Geodezyjne).

W mieście funkcjonują 2 szkoły policealne;

- Zespół Medycznych Szkół Policealnych zlokalizowany na Osiedlu nr 4 (ul. Szpitalna) prowadzi kształcenie w następujących kierunkach: technik usług medycznych, technik masażysta, opiekun medyczny, terapeuta zajęciowy, opiekunka środowiskowa, opiekunka dziecięca, opiekun DPS, asystent osoby niepełnosprawnej;
- Niepubliczne Centrum Kształcenia „Edukator” mieszczące się na Osiedlu nr 1 (ul. Szosa Ciechanowska) kształci na poziomie policealnym w następujących zawodach: technik administracji, technik informatyk, technik ochrony fizycznej i mienia, technik turystyki wiejskiej, asystentka stomatologiczna.

W mieście funkcjonuje Wyższa Szkoła Języków Obcych w Świeciu – Wydział Zamiejscowy w Przasnyszu zlokalizowana na Osiedlu nr 1 (ul. Szosa Ciechanowska), która kształci na kierunkach: filologia angielska, filologia niemiecka, filologia rosyjska (studia I i II stopnia).

Z uwagi na to, iż Przasnysz jest niedużym miastem nie jest analizowana liczba szkół w odniesieniu do osiedli i liczby dzieci. Zasoby oświatowe gwarantują dostęp do edukacji dla wszystkich mieszkańców.

I.4.2.12. Organizacje pozarządowe

Na terenie Przasnysza funkcjonują 53 organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; większość z nich posiada siedzibę w centrum miasta, co jest związane z ułatwieniami komunikacyjnymi. W tabeli poniżej przedstawiono procentowy rozkład organizacji pozarządowych w poszczególnych osiedlach według siedziby rejestracyjnej.

Tabela 47. Podział % organizacji pozarządowych zarejestrowanych na poszczególnych osiedlach (2014)

Osiedle	Udział % organizacji pozarządowych
Osiedle 1	12,24%
Osiedle 2	38,78%
Osiedle 3	8,16%
Osiedle 4	4,08%
Osiedle 5	18,37%
Osiedle 6	18,37%
Suma końcowa	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Niewielki udział organizacji pozarządowych na osiedlach nr 3 i 4 nie stanowi asumptu do wyciągnięcia wniosków na temat poziomu degradacji tych obszarów z uwagi na to, iż uwarunkowania dla rejestracji organizacji pozarządowych wiążą się z miejscem zamieszkania założycieli czy innymi czynnikami niepodlegającymi ocenie.

I.4.2.13. Grunty i lokale pod działalność gospodarczą

Zebrano dane na temat liczby oraz powierzchni lokali przeznaczonych na działalność gospodarczą na terenie poszczególnych osiedli.

Tabela 48. Liczba oraz powierzchnia lokali przeznaczonych pod działalność gospodarczą na terenie osiedli

Osiedle	2009			2010			2011			2012			2013			2014		
	Liczba lokali	Powierzchnia lokali	Średnia powierzchnia lokali	Liczba lokali	Powierzchnia lokali	Średnia powierzchnia lokali	Liczba lokali	Powierzchnia lokali	Średnia powierzchnia lokali	Liczba lokali	Powierzchnia lokali	Średnia powierzchnia lokali	Liczba lokali	Powierzchnia lokali	Średnia powierzchnia lokali	Liczba lokali	Powierzchnia lokali	Średnia powierzchnia lokali
Osiedle 1	141	75 618,41	536,30	145	78 070,66	538,42	145	106 546,53	734,80	151	110 411,40	731,20	157	112 974,16	719,58	169	116 448,22	689,04
Osiedle 2	113	17 066,20	151,03	110	16 157,90	146,89	113	16 444,01	145,52	146	16 202,30	110,97	157	17 551,28	111,79	170	17 384,33	102,26
Osiedle 3	66	13 412,20	203,22	62	13 266,29	213,97	56	13 030,67	232,69	69	13 217,94	191,56	78	13 574,60	174,03	77	13 570,73	176,24
Osiedle 4	38	7 566,68	199,12	36	7 498,99	208,31	36	7 663,12	212,86	37	7 580,70	204,88	40	8 155,59	203,89	43	8 791,61	204,46
Osiedle 5	68	5 518,80	81,16	67	5 216,33	77,86	74	6 334,29	85,60	75	6 055,61	80,74	79	6 327,43	80,09	82	6 364,24	77,61
Osiedle 6	49	6 638 129,89	135 472,04	49	6 640 282,64	135 515,97	49	6 678 965,24	136 305,41	66	39 047,19	591,62	72	39 138,79	543,59	70	39 338,49	561,98
Razem	475	6 757 312,18	22 773,81	469	6 760 492,81	22 783,57	473	6 828 983,86	22 952,82	544	192 515,14	353,89	583	197 721,85	339,15	611	201 897,62	330,44

Źródło: opracowanie Urzędu Miasta Przasnysz

Najmniejsza średnia powierzchnia lokali przypada na lokale na terenie Osiedla nr 5 i Osiedla nr 2. W przypadku tego ostatniego, wynika to z faktu specyfiki tego terenu. Jest to obszar ścisłej zabudowy (Starówka), gdzie głównym rodzajem działalności jest handel detaliczny i usługi dla ludności. Z kolei w przypadku Osiedla nr 5 wynika to z faktu, iż jest to teren głównie o funkcjach mieszkalnych. Jednakże z drugiej strony analiza kolejnych danych wykazuje, iż wskaźniki nie są korzystne dla tego terenu.

Na podstawie powyższych danych przeliczono powierzchnię lokali na jednego mieszkańca w całym badanym okresie, a także zmianę tego wskaźnika w roku 2014 w porównaniu do roku 2008.

Tabela 49. Powierzchnia lokali przeznaczonych na działalność gospodarczą w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz zmiana wskaźnika w roku 2014 w stosunku do 2009

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Zmiana
Osiedle 1	28,49	29,15	39,46	41,68	42,60	43,50	52,67%
Osiedle 2	15,5	15,29	15,51	15,75	17,57	17,54	13,17%
Osiedle 3	7,93	8,05	7,92	8,622	8,85	9,02	13,76%
Osiedle 4	4,10	4,04	4,14	3,888	4,17	4,46	8,76%
Osiedle 5	1,38	1,29	1,56	1,445	1,51	1,51	9,67%
Osiedle 6	1020	1027,75	1049,00	6,2	6,31	6,44	-99,37%
Razem	379,6	381,22	386,17	10,91	11,28	11,57	-96,95%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

W roku 2014 wskaźnik ten jest najkorzystniejszy na terenie Osiedla nr 1 i 2; najmniej korzystny – Osiedla nr 4 i 5. Obserwowana zmiana wskaźnika (przy ujemnym saldzie ludności) świadczy o zwiększeniu powierzchni przeznaczonej na działalność gospodarczą w całym mieście, jednakże ze zdecydowanie niższą dynamiką w przypadku Osiedla nr 3 i 4.

Podobnej analizie poddano grunty przeznaczone pod działalność gospodarczą.

Tabela 50. Liczba podmiotów oraz powierzchnia gruntów przeznaczonych pod działalność gospodarczą na terenie osiedli

Osiedle	2009			2010			2011			2012			2013			2014		
	Ilość podmiotów	Powierzchnia gruntów	Średnia pow. gruntów	Ilość podmiotów	Powierzchnia gruntów	Średnia pow. gruntów	Ilość podmiotów	Powierzchnia gruntów	Średnia pow. gruntów	Ilość podmiotów	Powierzchnia gruntów	Średnia pow. gruntów	Ilość podmiotów	Powierzchnia gruntów	Średnia pow. gruntów	Ilość podmiotów	Powierzchnia gruntów	Średnia pow. gruntów
Osiedle 1	108	417 377,75	3 864,61	113	391 671,75	3 466,12	116	477 340,75	4 115,01	122	478 689,30	3 923,68	124	481 663,80	3 884,39	140	513 237,35	3 665,98
Osiedle 2	39	79 610,00	2 041,28	39	79 358,20	2 034,83	38	77 704,24	2 044,85	39	80 474,62	2 063,45	34	81 102,10	2 385,36	33	81 007,40	2 454,77
Osiedle 3	50	35 503,50	710,07	46	34 544,50	750,97	41	37 630,90	917,83	41	39 507,90	963,61	46	43 166,60	938,40	49	48 018,60	979,97
Osiedle 4	27	44 169,12	1 635,89	26	44 127,12	1 697,20	26	44 259,12	1 702,27	29	42 747,50	1 474,05	29	43 897,37	1 513,70	33	52 669,62	1 596,05
Osiedle 5	40	17 839,27	445,98	40	18 297,55	457,44	44	17 002,86	386,43	52	25 538,86	491,13	45	26 646,72	592,15	50	25 893,09	517,86
Osiedle 6	39	38 189,61	979,22	40	38 174,61	954,37	39	12 810 600,72	328 476,94	42	99 659,69	2 372,85	29	104 742,81	3 611,82	40	104 873,81	2 621,85
Razem	303	632 689,25	1 612,84	304	606 173,73	1 560,15	304	13 464 538,59	56 273,89	325	766 617,87	2 358,82	307	781 219,40	2 544,69	345	825 699,87	2 393,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Również i w tym przypadku przeliczono łączną powierzchnię gruntów na mieszkańca, jak również dynamikę zmiany w roku 2014 w stosunku do roku 2008.

Tabela 51. Powierzchnia gruntów przeznaczonych na działalność gospodarczą w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz zmiana wskaźnika w roku 2014 w stosunku do 2009

Osiedle	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Zmiana
Osiedle 1	157,3	146,26	176,79	180,7	181,62	191,72	21,91%
Osiedle 2	72,31	75,08	73,31	78,21	81,18	81,74	13,05%
Osiedle 3	21	20,97	22,88	25,77	28,14	31,93	52,07%
Osiedle 4	23,93	23,79	23,94	21,92	22,45	26,71	11,63%
Osiedle 5	4,461	4,53	4,18	6,095	6,35	6,16	38,04%
Osiedle 6	5,867	5,91	2012,03	15,82	16,89	17,18	192,74%
Razem	35,54	34,18	761,40	43,44	44,55	47,30	33,09%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Widoczne są zdecydowanie pozytywne zmiany na terenie Osiedla nr 1. W pozostałych przypadkach ocena nie jest już taka konkretna z uwagi na to, iż albo wskaźnik jest dość niski, ale wzrost wysoki (Osiedle nr 5) albo odwrotnie: wskaźnik wysoki, ale wzrost niewielki (Osiedle nr 2).

Kolejną ocenę sytuacji oparto na wartości budowlanej z przeznaczeniem na działalność gospodarczą (dane oparto na deklaracjach podatkowych wpływających do Urzędu Miasta w związku z podatkiem od nieruchomości).

Tabela 52. Wartość budowl na podstawie deklaracji podatkowych

Osiedle	2009			2010			2011		
	Ilość podmiotów	Wartość budowl	Średnia wartość	Ilość podmiotów	Wartość budowl	Średnia wartość	Ilość podmiotów	Wartość budowl	Średnia wartość
Osiedle 1	42	15 019 794,60	357 614,16	44	15 471 248,60	351 619,29	48	20 869 693,49	434 785,28
Osiedle 2	16	26 297 472,47	1 643 592,03	16	1 931 915,26	120 744,70	18	30 392 064,97	1 688 448,05
Osiedle 3	10	3 357 195,00	335 719,50	11	3 367 375,00	306 125,00	11	3 367 375,00	306 125,00
Osiedle 4	10	142 789,46	14 278,95	10	142 789,46	14 278,95	10	142 789,46	14 278,95
Osiedle 5	10	54 573,00	5 457,30	11	54 573,00	4 961,18	11	56 095,00	5 099,55
Osiedle 6	11	12 052 090,21	1 095 644,56	12	357 682,39	29 806,87	11	13 121 854,91	1 192 895,90
Razem	99	56 923 914,74	575 384,42	104	21 325 583,71	137 922,66	109	67 949 872,83	606 938,79
Osiedle	2012			2013			2014		
	Ilość podmiotów	Wartość budowl	Średnia wartość	Ilość podmiotów	Wartość budowl	Średnia wartość	Ilość podmiotów	Wartość budowl	Średnia wartość
Osiedle 1	44	33 745 234,84	638 255,18	49	35 792 160,88	609 142,94	56	36 143 323,77	544 711,61
Osiedle 2	11	659 495,00	2 880 680,27	12	433 838,00	2 748 973,54	10	564 931,50	3 045 050,52
Osiedle 3	7	3 570 779,00	510 111,29	9	3 596 450,00	399 605,56	11	5 637 227,00	512 475,18
Osiedle 4	3	2 818 574,25	2 128 578,32	3	2 928 712,08	2 216 177,49	7	3 278 809,77	1 223 280,57
Osiedle 5	4	40 295,00	10 073,75	7	87 359,00	12 479,86	11	138 359,00	12 578,09
Osiedle 6	8	20 719 800,44	2 589 975,06	10	21 046 435,95	2 104 643,60	14	21 641 756,66	1 545 839,76
Razem	77	61 554 178,53	1 204 282,41	90	63 884 955,91	1 070 603,27	110	67 404 407,70	931 636,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Wartość za rok 2014 została przeliczona na liczbę mieszkańców.

Tabela 53. Wartość budowl w przeliczeniu na mieszkańców osiedli

Osiedle	Liczba mieszkańców	Wartość budowl w 2014 r.	Wartość budowl na mieszkańca w 2014
Osiedle 1	2 677	36 143 323,77	13 501,43
Osiedle 2	991	564 931,50	570,06
Osiedle 3	1 504	5 637 227,00	3 748,16
Osiedle 4	1 972	3 278 809,77	1 662,68
Osiedle 5	4 205	138 359,00	32,90
Osiedle 6	6 106	21 641 756,66	3 544,34
Razem	17 455	67 404 407,70	3 861,61

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Najniższą wartość budowl w roku 2014 zanotowano na Osiedlu nr 4 i 5.

1.4.2.14. Lokale mieszkalne

Zebrano dane dotyczące liczby i powierzchni lokali mieszkalnych z terenu całego miasta, uwzględniając własność gminy, wspólnot mieszkaniowych (z udziałem gminy i prywatnych) oraz spółdzielni. W poniższej tabeli przedstawiono łączną powierzchnię lokali mieszkalnych, ich liczbę oraz wyliczenie średniej powierzchni lokalu mieszkalnego na osiedlach. Obliczono również średnią wielkość lokalu mieszkalnego dla całego miasta oraz poziom odchylenia poszczególnych osiedli od średniej.

Tabela 54. Powierzchnia lokali mieszkalnych

Osiedle	Powierzchnia lokali mieszkalnych	Liczba lokali	Średnia powierzchnia lokali mieszkalnych	Porównanie do średniej miasta
Osiedle 1	4 487,66	106	42,34	84,00%
Osiedle 2	12 460,27	270	46,15	91,56%
Osiedle 3	19 094,95	356	53,64	106,42%
Osiedle 4	6 929,92	173	40,06	79,48%
Osiedle 5	40 593,88	735	55,23	109,58%
Osiedle 6	112 345,81	2 247	50,00	99,20%
Razem	195 912,49	3 887	50,40	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Najmniejszą powierzchnię mieszkań odnotowano na terenie Osiedla nr 4.

I.4.2.15. Podsumowanie analizy przestrzenno-funkcjonalnej

Analiza przestrzenno-funkcjonalna objęła szereg zjawisk związanych z przestrzenią publiczną, jednakże tylko część z nich wpłynęła na końcową ocenę i wskazanie obszarów zdegradowanych. Brak zróżnicowania niektórych wskaźników między osiedlami oraz dobra sytuacja ogólna w mieście stanowiły główne kryterium eliminacji z końcowej oceny niektórych parametrów. Dlatego też ostatecznie na końcową ocenę wpłynęły następujące wskaźniki:

1. Ocena dróg i chodników, w tym nawierzchni dróg oraz odsetek dróg z chodnikami (lub ciągami pieszko-rowerowymi);
2. Brak dostępu do Internetu za pośrednictwem bezpłatnych hot-spotów;
3. Powierzchnia gruntów z przeznaczeniem na działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1 mieszkańca wraz ze zmianą wskaźnika w roku 2014 w stosunku do roku 2008;
4. Średnia powierzchnia lokali mieszkalnych;
5. Wartość budynków i budowli w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Dodatkowo oceniono trzy aspekty przestrzeni miasta:

1. Potrzebę uporządkowania i uzupełnienia zabudowy;
2. Potrzebę budowy, uzupełnienia lub odnowy przestrzeni publicznych, terenów zieleni, rekreacji i wypoczynku;
3. Konieczność poprawy jakości i standardu dróg i chodników lokalnych (w tym osiedlowych).

Ocenie podlegały zjawiska negatywne – a zatem im wyższa punktacja tym gorsza ocena funkcjonalno-przestrzenna.

W poniższej tabeli przedstawiono końcowe wyniki oceny (szczegółowa ocena zawarta została w załączniku).

Tabela 55. Łączna ocena przestrzenno-funkcjonalna miasta

Osiedle	Nawierzchnia dróg	Drogi z chodnikami lub ciągami pieszko-rowerowymi	Dostęp do Internetu (hot spoty)	Powierzchnia gruntów na działalność gosp. na mieszkańca 2014	Zmiana wskaźnika pow. gruntów na działalność gosp. (2014 do 2008)	Średnia powierzchnia lokali mieszkalnych	Wartość budynków i budowli na mieszkańca	Potrzeba uporządkowania i uzupełnienia zabudowy	Potrzeba budowy, uzupełnienia lub odnowy przestrzeni publicznych, terenów zieleni, rekreacji i wypoczynku	Konieczność poprawy jakości i standardu dróg i chodników lokalnych (w tym osiedlowych)	RAZEM
Osiedle Nr 1	1	3	0	0	2	3	0	0	0	2	11
Osiedle Nr 2	0	1	0	1	4	2	4	3	3	3	21
Osiedle Nr 3	0	1	0	3	0	0	1	0	1	2	8
Osiedle Nr 4	3	4	1	4	4	4	4	1	3	3	31
Osiedle Nr 5	0	3	1	4	0	0	4	1	0	1	14
Osiedle Nr 6	1	2	0	4	0	1	1	0	1	1	11
Średnia ocena dla miasta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Łączna ocena przestrzenno-funkcjonalna miasta wskazuje na kumulację zjawisk negatywnych na terenie Osiedla 2 i 4. Są to osiedla, w których również występuje koncentracja niekorzystnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych tj. ocena zjawisk przekracza średnią ocenę dla całego miasta (16 pkt).

I.5. Analiza techniczna

I.5.1. Budynki sprzed 1989 r.

Zestawiono budynki wybudowane przed 1989 r. Jest to informacja pokazująca najstarsze części miasta. Szczególnie jest to widoczne dla Osiedla nr 2, które stanowi Starówkę miasta. Ponadto istotną cechą tej informacji jest to, iż liczba ta jest stała, natomiast zmiany widoczne są w zmniejszającym się udziale tych budynków w ogólnej liczbie budynków, co jest tendencją oczywistą. Istotne jest raczej tempo zmian. Im większe tempo zmian tym więcej budynków nowych jest budowanych na danym Osiedlu w określonej jednostce czasu. Najwyższe tempo zmian obserwowane jest na Osiedlu nr 4, 5 i 6. Najwolniejsze – na Osiedlu nr 2 (co jest związane z zabytkowym charakterem tego miejsca). Analiza tych danych ma wyłącznie charakter informacyjny, a nie ocenny.

Tabela 56. Udział budynków sprzed 1989 r. do łącznej liczby budynków w podziale na osiedla

	2008			2009		2010		2011		2012		2013		2014		Zmiana 2014 do 2008
	Liczba budynków	Sprzed 1989 r.	Udział % budynków sprzed 1989 r.	Liczba budynków	Udział % budynków sprzed 1989 r.	Liczba budynków	Udział % budynków sprzed 1989 r.	Liczba budynków	Udział % budynków sprzed 1989 r.	Liczba budynków	Udział % budynków sprzed 1989 r.	Liczba budynków	Udział % budynków sprzed 1989 r.	Liczba budynków	Udział % budynków sprzed 1989 r.	
Osiedle 1	508	370	72,83	513	72,12	519	71,29	525	70,48	533	69,42	550	67,27	561	65,95	
Tempo zmian					-1,0%		-1,2%		-1,1%		-1,5%		-3,1%		-2,0%	-9,4%
Osiedle 2	149	146	97,99	149	97,99	150	97,33	153	95,42	154	94,81	156	93,59	156	93,59	
Tempo zmian					0,0%		-0,7%		-2,0%		-0,6%		-1,3%		0,0%	-4,5%
Osiedle 3	190	158	83,16	190	83,16	191	82,72	191	82,72	192	82,29	195	81,03	195	81,03	
Tempo zmian					0,0%		-0,5%		0,0%		-0,5%		-1,5%		0,0%	-2,6%
Osiedle 4	294	238	80,95	300	79,33	307	77,52	319	74,61	327	72,78	339	70,21	347	68,59	
Tempo zmian					-2,0%		-2,3%		-3,8%		-2,4%		-3,5%		-2,3%	-15,3%
Osiedle 5	634	340	53,63	645	52,71	657	51,75	672	50,60	685	49,64	702	48,43	705	48,23	
Tempo zmian					-1,7%		-1,8%		-2,2%		-1,9%		-2,4%		-0,4%	-10,1%
Osiedle 6	112	50	44,64	115	43,48	123	40,65	128	39,06	136	36,76	139	35,97	141	35,46	
Tempo zmian					-2,6%		-6,5%		-3,9%		-5,9%		-2,2%		-1,4%	-20,6%
Razem/ Średnia	1 887	1 302	69,00	1 912	68,10	1 947	66,87	1 988	65,49	2 027	64,23	2 081	62,57	2 105	61,85	
Tempo zmian					-1,3%		-1,8%		-2,1%		-1,9%		-2,6%		-1,1%	-10,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Przasnysz

Średnie tempo zmian dla całego miasta w okresie 2008-2014 wyniosło ok. 10%. Oznacza to, iż udział budynków sprzed 1989 r. w łącznej liczbie budynków w tym okresie zmniejszył się o ok. 10%.

Największe korzystne zmiany widoczne są na Osiedlu nr 4 (udział budynków sprzed 1989 w badanym okresie zmniejszył się o ok. 15%) i Osiedlu nr 6 (zmiana o ok. 20%). Niemniej jednak nie można oceniać zmian na Osiedlu 2 i 3 jako niekorzystne (udział budynków sprzed 1989 r. zmniejszył się nieznacznie) z uwagi na zabytkowy charakter tych terenów.

I.5.2. Ocena degradacji zabudowy

W celu dokonania oceny degradacji zabudowy miasta przeprowadzono wewnętrzne konsultacje w Urzędzie Miasta Przasnysz, w których uczestniczyli przedstawiciele różnych wydziałów. Ocenie podlegały następujące aspekty:

- budynki i budowle wymagające generalnego remontu,
- potrzeba termomodernizacji,
- substandardy architektoniczne nienadające się do modernizacji (np. zabudowa barakowa, obiekty całkowicie wyeksploatowane) oraz występowanie ugorów miejskich.

Przyjęto następującą skalę oceny:

- 0 punktów – brak problemu lub jego znaczenie nieistotne w skali osiedla
- 1 punkt – występowanie problemu (dotyczące do 10% osiedla)
- 2 punkt – nasilenie problemu (dotyczące od 10% do 50% osiedla)
- 3 punkty – szczególne nasilenie problemu (dotyczące powyżej 50% osiedla)

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki diagnozy.

Tabela 57. Ocena stanu degradacji zabudowy

Osiedle	Budynki i budowle wymagające generalnego remontu	Potrzeba termomodernizacji	Substandardy architektoniczne nienadające się do modernizacji (np. zabudowa barakowa, obiekty całkowicie wyeksploatowane) oraz występowanie ugorów miejskich	RAZEM
Osiedle Nr 1	0	1	0	1
Osiedle Nr 2	3	3	1	7
Osiedle Nr 3	2	1	0	3
Osiedle Nr 4	1	1	1	3
Osiedle Nr 5	0	0	0	0
Osiedle Nr 6	0	1	0	1
Średnia ocena dla miasta	-	-	-	2,5

Źródło: opracowanie Urzędu Miasta Przasnysz

Najgorzej ocenione zostało Osiedle nr 2, jednakże powyżej średniej punktacji dla całego miasta plasują się dodatkowo Osiedla nr 3 i 4.

I.5.3. Podsumowanie oceny technicznej

Analiza stanu tkanki urbanistycznej miasta została oparta wyłącznie na przeprowadzonej ocenie wewnętrznej. Wyeliminowano z końcowej oceny wskaźnik udziału budynków sprzed 1989 r., z uwagi na to, iż metodologicznie jest to wskaźnik obojętny. Z faktu koncentracji budynków sprzed 1989 r. na danym terenie nie można wyciągnąć jednoznacznych wniosków z uwagi na to, iż mogą to być budynki zabytkowe, a także mogą być odnowione. W związku z powyższym ograniczono się wyłącznie do oceny stanu technicznego obiektów. Na tej podstawie oceniono, iż osiedlem o największym zdegradowaniu tkanki urbanistycznej jest Osiedle nr 2, a także w dalszej kolejności Osiedla nr 3 i 4.

Rozdział II. Wyznaczenie granic obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji

II.1. Obszar zdegradowany

Definicja obszaru zdegradowanego została zawarta w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (z dnia 3.07.2015 r.). Zgodnie z tym dokumentem *obszar zdegradowany to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.*

W kontekście powyższej definicji bardzo istotne jest zdefiniowanie stanu kryzysowego.

Stan kryzysowy to stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a. gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b. środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c. przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d. technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Zgodnie z powyższym przeprowadzono szczegółowe analizy zjawisk społecznych, na podstawie których stwierdzono, iż obszarami koncentracji negatywnych zjawisk społecznych są Osiedla nr 2, 4 i 6. Dalej przeprowadzono analizę gospodarczą, na podstawie której wnioskowano o stagnacji gospodarczej niewyróżniającej żadnego z obszarów miasta. W związku z tym przeprowadzono analizę przestrzenno-funkcjonalną, zgodnie z którą obszarami o największej koncentracji problemów przestrzenno-funkcjonalnych są Osiedla nr 2 i 4. Ostatnia analiza techniczna obejmująca ocenę jakości obiektów budowlanych wskazała na Osiedle nr 2 jako to, wymagająca największych działań w tym obszarze. Z uwagi na brak danych nie przeprowadzono analiz w sferze środowiskowej.

Podsumowanie zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 58. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Osiedle	Zjawiska społeczne – ocena	Wnioski	Sfera gospodarcza – ocena	Sfera środowiskowa – ocena	Sfera przestrzenno-funkcjonalna – ocena	Wnioski	Sfera techniczna – ocena		Wnioski
Osiedle 1	12	Nie spełnia	Brak różnicowania między Osiedlami	Nie przeprowadzono	11	Nie dotyczy	1	Nie dotyczy	Nie stanowi obszaru zdegradowanego
Osiedle 2	38	Spełnia warunek			21	Spełnia warunek	7	Spełnia warunek	Obszar zdegradowany
Osiedle 3	23	Nie spełnia			8	Nie dotyczy	3	Spełnia warunek	Nie stanowi obszaru zdegradowanego
Osiedle 4	57	Spełnia warunek			31	Spełnia warunek	3	Spełnia warunek	Obszar zdegradowany
Osiedle 5	17	Nie spełnia			14	Nie dotyczy	0	Nie dotyczy	Nie stanowi obszaru zdegradowanego
Osiedle 6	35	Spełnia warunek			11	Nie spełnia	1	Nie spełnia	Nie stanowi obszaru zdegradowanego
Średnia	30,33	-	-	-	16,00	-	2,5	-	-

Źródło: opracowanie własne

W każdym badanym obszarze (społecznym, technicznym i przestrzenno-funkcyjnym) przyjęto, iż obszarem charakteryzującym się koncentracją negatywnych zjawisk jest to osiedle, którego ocena w danym obszarze jest wyższa niż średnia ocena dla miasta.

A zatem pierwszy warunek tj. koncentracji zjawisk społecznych spełniły Osiedla nr 2, 4 i 6. Z obszarów tych jako zdegradowane wskazano Osiedle nr 2 i 4 z uwagi na koncentrację negatywnych zjawisk w jednym z czterech wskazanych w Wytycznych obszarów tj. przestrzenno-funkcyjnym oraz technicznym. Osiedle nr 6 nie zostało zakwalifikowane do obszarów zdegradowanych z uwagi na nie spełnienie jednego z dwóch analizowanych kryteriów dodatkowych.

Główne problemy zdiagnozowane na tym obszarze to:

- Wyludnienie Osiedla nr 2;
- Niekorzystna struktura wiekowa na obszarze zdegradowanym tj. wyższy wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców. Problem ten jest szczególnie nasilony na terenie Osiedla nr 2;
- Wysoki, utrzymujący stały poziom, wskaźnik bezrobocia, w tym szczególnie niekorzystny wskaźnik bezrobocia długotrwałego;
- Występowanie problemów społecznych, w tym alkoholizmu, bezdomności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, potrzeby ochrony macierzyństwa, przemocy w rodzinie, ubóstwa, wielodzietności;
- Nasilenie zjawisk zagrażających bezpieczeństwu (szczególnie na terenie Osiedla nr 4);
- Występowanie obiektów wymagających generalnego remontu;
- Występowanie obiektów wymagających termomodernizacji;
- Występowanie obiektów całkowicie wyeksploatowanych;
- Występowanie zabudowy wymagającej uporządkowania lub uzupełnienia;
- Występowanie przestrzeni publicznej, terenów zieleni, rekreacji i wypoczynku wymagającej budowy, uzupełnienia lub odnowy;
- Niski poziom jakości dróg;
- Niedoinwestowanie terenów – niska wartość budynków i budowli;

- Nieodpowiedni zasób mieszkaniowy – niski wskaźnik liczby mieszkań na mieszkańców a także niski wskaźnik powierzchni mieszkań.

II.2. Obszar rewitalizacji

Osiedla, które spełniły powyższy algorytm przeanalizowano ponownie pod kątem powierzchni i liczby ludności. Zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (z dnia 3.07.2015 r.) obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W związku z tym, sprawdzono spełnienie wymogów określonych w Wytycznych.

Tabela 59. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji

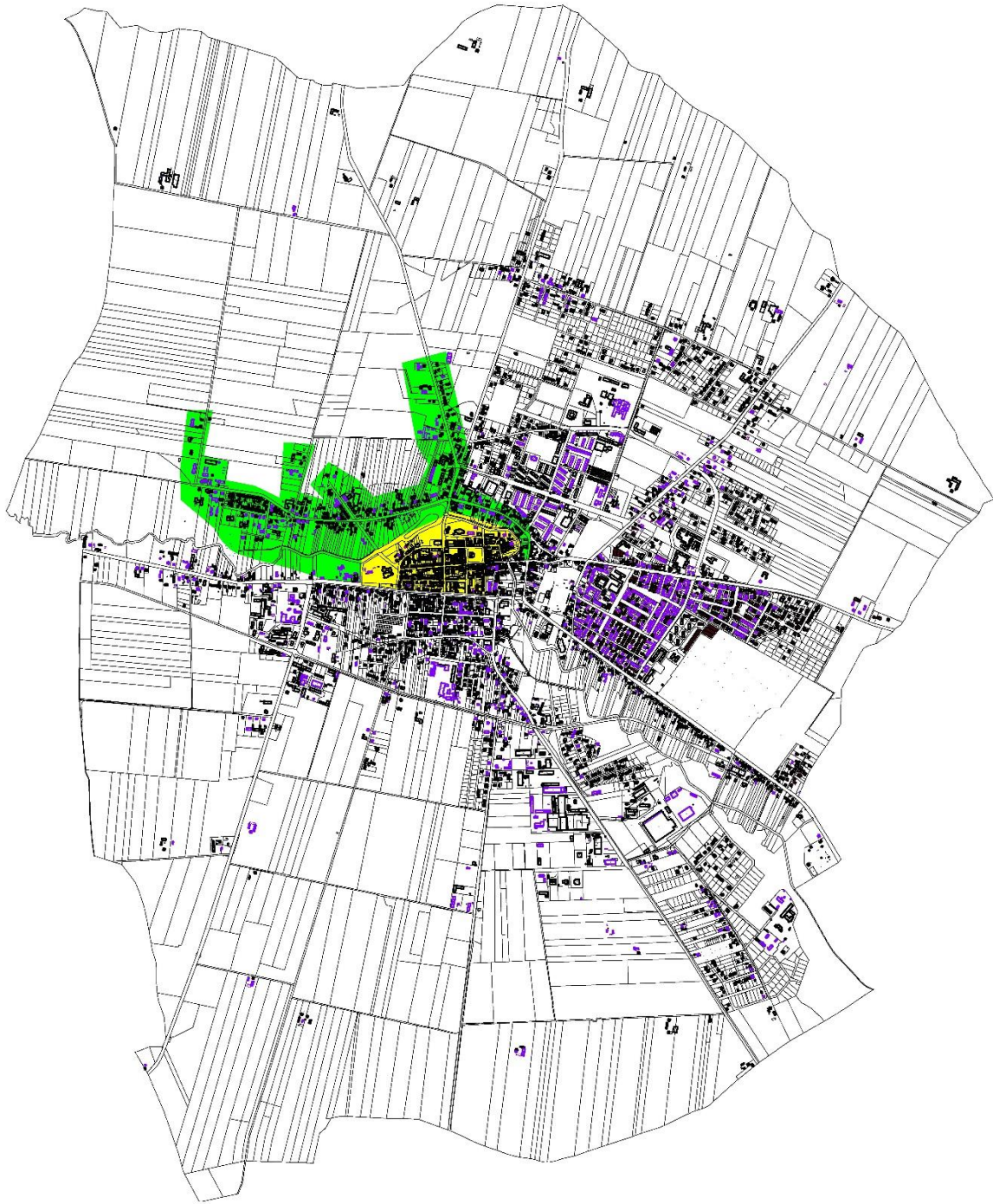
Osiedle	Powierzchnia w ha	W tym tereny zurbanizowane	Obszar zdegradowany	Ludność	Obszar zdegradowany
Osiedle 1	1.002	282	-	2 677	-
Osiedle 2	23	23	23	991	991
Osiedle 3	52	25	-	1 504	-
Osiedle 4	1.052	272	272	1 972	1972
Osiedle 5	262	108	-	4 205	-
Osiedle 6	125	113	-	6 106	-
RAZEM	2.516	823	295	17 455	2 963
Udział %	-	-	11,72%	-	16,98%

Źródło: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji to obszar Osiedli 2 i 4. Są to osiedla sąsiadujące ze sobą, dlatego też obszar nie zostanie podzielony na podobszary. Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 295 ha, co stanowi 11,72% całkowitej powierzchni miasta. Na obszarze zamieszkuje 2.963 mieszkańców, co stanowi 16,98% całkowitej liczby ludności miasta. Lokalizację obszaru prezentuje poniższa mapa: kolorem zielonym zaznaczono obszar Osiedla nr 4, a kolorem żółtym – Osiedla nr 2. Całość stanowi obszar rewitalizacji.

Mapa 4. Obszar rewitalizacji

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Wszystkie podstawowe dane dotyczące obszaru rewitalizacji w porównaniu do całego miasta przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 60. Porównanie wszystkich badanych wskaźników dla obszaru rewitalizacji i całego miasta (2014 r.)

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Miasto	Obszar zdegradowany	Udział %
Ludność	Osoby	17 455	2 963	16,98%
Powierzchnia	ha	2 516	295	11,72%
Liczba osób w wieku produkcyjnym	Osoby	11 239	1 850	16,46%
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	Osoby	2 879	501	17,40%
Udział % w wieku poprodukcyjnym do mieszkańców	%	16,49%	16,91%	
Liczba bezrobotnych	Osoby	1 045	247	23,64%
Udział % bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym	%	9,30%	13,35%	
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Osoby	652	169	25,92%
Udział % osób długotrwale bezrobotnych do osób w wieku produkcyjnym	%	5,80%	9,14%	
Liczba osób korzystających z MOPS	Osoby	1682	692	41,14%
Udział % liczby osób korzystających z MOPS do liczby mieszkańców	%	9,64%	23,35%	
Wartość świadczeń wypłacanych przez MOPS	PLN	1 645 635	759 820	46,17%
Wskaźnik wartości wypłaconych świadczeń przez MOPS na jednego mieszkańca	PLN/osoba	94,28	256,44	
Liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych	Osoby	371	116	
Wskaźnik liczby osób korzystających z dodatków mieszkaniowych do liczby mieszkańców	%	2,13%	3,91%	
Liczba oczekujących na mieszkanie komunalne	Osoby	148	58	39,19%
Liczba osób oczekujących na mieszkanie komunalne na 1.000 mieszkańców	Osoby/1000 mieszk.	8,48	19,57	
Liczba rodzin dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą	Rodziny	106	43	40,57%
Liczba rodzin dotkniętych niepełnosprawnością	Rodziny	149	61	40,94%
Liczba rodzin dotkniętych bezrobociem	Rodziny	348	128	36,78%
Liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu	Rodziny	40	20	50,00%
Liczba rodzin dotkniętych problemem ubóstwa	Rodziny	461	175	37,96%
Liczba rodzin dotkniętych problemem wielodzietności	Rodziny	43	26	60,47%
Liczba rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie	Rodziny	19	13	68,42%
Liczba rodzin dotkniętych problemem niepełnej rodziny	Rodziny	110	36	32,73%
Liczba przestępstw	Przestępstwa	132	36	27,27%
Wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców	Przestępstwa/1000 mieszk.	7,56	12,15	
Liczba hospitalizowanych	Osoby	3 967,00	764,00	19,26%
Wskaźnik liczby hospitalizowanych w stosunku do liczby mieszkańców	%	22,73%	25,78%	
Łączna ocena społeczna (suma punktów)	Punkty	182	95	52,20%
Łączna ocen techniczna (suma punktów)	Punkty	15	10	66,67%
Ocena konieczności uporządkowania i uzupełnienia zabudowy	Punkty	5	4	80,00%
Ocena potrzeba budowy, uzupełnienia lub odnowy przestrzeni publicznych, terenów zieleni, rekreacji i wypoczynku	Punkty	8	6	75,00%
Długość dróg łącznie	km	88 797	24 290	27,35%
Długość dróg o nawierzchni żwirowej i gruntowej	km	20 322	8 401	41,34%
Udział % dróg o nawierzchni żwirowej i gruntowej	%	22,89%	34,59%	
Długość dróg bez chodników i/lub ciągów pieszo-rowerowych	km	40 110	12 362	30,82%
Udział % dróg bez chodników i ciągów pieszo-rowerowych	%	45,17%	50,89%	
Konieczność poprawy jakości i standardu dróg i chodników lokalnych (w tym osiedlowych)	Punkty	12	6	50,00%
Hot spoty	Szt.	24	3	12,50%
Powierzchnia gruntów pod działalność gospodarczą	m ²	825 699,87	133 677,02	16,19%
Średni wskaźnik powierzchni gruntów na działalność gospodarczą na mieszkańca	m ² /mieszk.	47,30449	45,11543031	
Powierzchnia lokali mieszkalnych	m ²	195 912,49	19 390,19	9,90%
Liczba lokali mieszkalnych	Szt.	3887	443	11,40%
Średnia powierzchnia lokalu mieszkalnego	m ²	50,401978	43,77018059	
Średni wskaźnik lokali mieszkalnych na mieszkańca	m ² /mieszk.	22,27	14,95	
Wartość budynków i budowli	PLN	67 404 408	3 843 741,27	5,70%
Wartość budynków i budowli na mieszkańca	PLN/mieszk.	3 861,6103	1 297,246463	
Łączna ocena przestrzenno-funkcjonalna (suma punktów)	Punkty	96	52	54,17%

Źródło: opracowanie własne

II.3. Potencjał obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji to teren ścisłego centrum miasta charakteryzujący się niekorzystnymi wskaźnikami społecznymi i częściowo wymagającą działań inwestycyjnych zabudową i przestrzenią.

Obszar rewitalizacji złożony jest z dwóch osiedli. Przy porównywalnych problemach całego obszaru inny jest jednak potencjał Osiedla nr 2, a inny – Osiedla nr 4.

Głównym potencjałem Osiedla nr 2 jest lokalizacja w centrum miasta, a także zabytkowy charakter wielu obiektów i całego układu urbanistycznego. Występuje tu szereg instytucji kultury, a oferta kulturalna jest bogata. To właśnie na zlokalizowanym w centrum miasta Rynku odbywają się największe imprezy i wydarzenia kulturalne. Na tym Osiedlu mają swoją siedzibę instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, a także wiele przedsiębiorstw.

Z analiz wynika, iż jest to obszar o dużym nasyceniu podstawowych usług dla ludności. Na tym obszarze zanotowano bardzo dobrze rozwiniętą sieć handlowo-usługową. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 10.000 mieszkańców jest tu najwyższy i osiąga wartość 2.648 (średni wskaźnik dla miasta – 1.176). Obraz Osiedla zmienił się znaczenie na przestrzeni ostatnich 5 lat. Jeszcze w 2009 r. było to najbardziej niebezpieczne osiedle w mieście (wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców wynosił 33,61; przy średniej dla miasta – 16,40). Dzisiaj jest to jedno z bezpieczniejszych miejsc (wskaźnik za 2014 wyniósł 7,06; przy średniej dla miasta – 7,56).

Kolejnym potencjałem miejsca jest dobre skomunikowanie z pozostałymi częściami miasta. Wszystkie drogi na Osiedlu są bitumiczne albo wykonane z kostki brukowej (nie ma dróg o najniższym standardzie wykonania tj. żwirowych i z tłucznia). Na zdecydowanej większości dróg występują chodniki lub ciągi pieszo-rowerowe.

Osiedle nr 4 ma zupełnie odmienną charakterystykę od Osiedla nr 2. Nie pełni ono tak istotnej roli w życiu miasta pod względem kulturalnym czy administracyjnym. Jest to obszar o funkcjonalności głównie mieszkalnej. Niemniej jednak posiada swoje potencjały. Niewątpliwym atutem jest zarówno liczba ludności na tym obszarze, jak również systematyczny jej wzrost. W badanym okresie (2009-2014) było to Osiedle o największym wzroście mieszkańców (6,83%; przy średniej dla miasta (-)1,94%). Dodatkowo struktura wiekowa jest korzystna, co oznacza duży potencjał ludzi młodych, w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Na tym obszarze odnotowano najdłuższą średnią długość życia. A zatem podstawowym potencjałem tego Osiedla są mieszkańcy.

Rozdział III. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

III.1. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Przasnysz na lata 2016-2022

W Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Przasnysz na lata 2016-2022 przyjętej uchwałą Nr XXII/171/2016 Rady Miejskiej w Przasnyszu z dnia 30 czerwca 2016 roku zapisane zostało wprost, że *rewitalizacja jest ważną częścią myślenia o rozwoju miasta, a program rewitalizacji jest kluczowym programem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do obszaru rewitalizacji.*

Na terenie miasta obszar rewitalizacji został po raz pierwszy wyznaczony w związku z przyjęciem Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2009-2013 i obejmował Osiedla Nr 2 i 4. Oba wskazane osiedla w dalszym ciągu spełniają kryteria kryzysu z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych opisanych w ustawie o rewitalizacji⁶.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020 jest spójny z przyjętymi w Strategii celami rozwoju społeczno-gospodarczego, zdefiniowanymi w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej.

W sferze przestrzennej zapisano, że jednym celów jest rewitalizacja, która realizowana będzie przez następujące kierunki działań:

- Integrowanie działań przestrzennych, gospodarczych i społecznych na obszarze rewitalizowanym,
- Realizacja projektów Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020.

W sferze gospodarczej cele, kierunki działań oraz przyjęte w Strategii priorytety powiązane są z celami rewitalizacji i planowanymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.

W sferze społecznej wyodrębnione w Strategii cele, które dotyczą edukacji, kultury, budowania kapitału społecznego oraz ograniczenia skali problemów społecznych są spójne z celami i działaniami zaplanowanymi w GPR na obszarze rewitalizacji.

III.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Przasnysza przyjęte zostało Uchwałą Rady Miejskiej w Przasnyszu nr XXII/170/2016 z dnia 30 czerwca 2016 r. Jedną z przyczyn zmiany studium było wejście w życie ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.

W dniu 30 grudnia 2015 roku Rada Miejska w Przasnyszu podjęła uchwałę o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (uchwała nr XV/127/2015). Obszar wskazany w uchwale został naniesiony i opisany w części studium pt. Kierunki i Polityka Przestrzenna⁷.

Ponadto wyznaczony obszar rewitalizacji wskazano w załączniku Nr 4 (graficznym) do uchwały w sprawie zmiany studium.

Z punktu widzenia analizy zgodności Programu Rewitalizacji ze Studium uwarunkowań istotne są założenia odnośnie funkcjonalności obszarów miasta. Zgodnie ze Studium w *dzisiejszych warunkach społeczno-gospodarczych związanych z zabudową nie występują tereny jednorodnie funkcjonalnie. W trosce o rozwój przestrzenny i gospodarczy miasta w Studium nie wyróżniono terenów o jednorodnych*

⁶ Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Przasnysz na lata 2016-2022, str. 84

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Przasnysz, część I, Uwarunkowania, str. 13

funkcjach mieszkaniowych, usługowych czy też produkcyjnych. Tereny wskazane w Studium do zabudowy mają charakter obszarów wielofunkcyjnych, czyli takich, w których dopuszcza się przenikanie funkcji niekolidujących ze sobą. Od tej reguły przyjęto wyjątek dla 4 terenów funkcjonalnych, dla których dopuszczona jest tylko jedna funkcja (ZC, ZP, ZD, IT).

W Studium zakłada się podział miasta na następujące tereny funkcjonalne wytyczone w tkance miasta siecią komunikacyjną oraz proponuje się dla nich wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

1. C – Śródmieście miasta Przasnysza
2. WMW – Tereny wielofunkcyjne z dominacją zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
3. WMN – Tereny wielofunkcyjne z dominacją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
4. WMM – Tereny wielofunkcyjne z dominacją zabudowy: zagrodowej i mieszkaniowej i jednorodzinnej
5. UP – Tereny wydzielonych usług publicznych, w tym tereny usług sportu
6. AG – Tereny aktywności gospodarczej
7. UC – Teren obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²
8. IT – Tereny infrastruktury
9. K – Tereny komunikacji
10. ZC – Tereny zieleni cmentarzy
11. ZP – Tereny miejskiej zieleni parkowej
12. ZD – Tereny zieleni ogrodów działkowych
13. R – Tereny rolnicze
14. Z – Tereny otwarte - zieleni dolin rzecznych
15. W – Tereny wód – rzeka i projektowany zbiornik retencyjny⁸

W związku z wyznaczonym obszarem rewitalizacji poddano analizie zapisy Studium w tym zakresie. Obszar osiedla nr 2 to obszar śródmieścia, oznaczony w Studium: C – Śródmieście miasta Przasnysza. Teren ten obejmuje, ukształtowane historycznie centrum Przasnysza o funkcji mieszkaniowej i usługowej, w tym usług ogólnomiejskich. Pełni on funkcje reprezentacyjne, skupia najważniejsze w mieście obiekty służące mieszkańcom i przyjeźdnym. Kluczowym w tym obszarze jest wzmocnienie działań dążących do:

- a) podtrzymania reprezentacyjnego centrum miasta,
- b) przygotowania wysokiej jakości przestrzeni publicznych,
- c) umożliwienia lokalizacji w pierwszej kolejności usług o charakterze ponadpodstawowym,
- d) zwiększenia funkcjonalnej atrakcyjności centrum Przasnysza.

Obszar ten powinien utrzymać charakter terenów wielofunkcyjnych, z preferencją dla funkcji usługowej. Równie ważna dla podtrzymania charakteru centrum jest funkcja mieszkaniowa. Na obszarze tym nie dopuszcza się funkcjonowania instalacji i urzędzeń, które są przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest wymagana lub może być wymagana (nie dotyczy lokalizacji urzędzeń infrastruktury technicznej i komunikacji).

W ramach tego wydzielenia możliwe jest wskazywanie w planach zagospodarowania następujących terenów funkcjonalnych:

---

⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Przasnysz, część II, Kierunki i polityka przestrzenna, str. 10

- a) usług publicznych,
- b) usług komercyjnych,
- c) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- d) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- e) zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- f) zieleni publicznej,
- g) zieleni izolacyjnej,
- h) komunikacji,
- i) infrastruktury.

Dopuszcza się możliwość zamiany przeznaczenia terenów w ramach wyżej wymienionych funkcji. Szczegółowe określenie funkcji i linie rozgraniczające pomiędzy nimi zostaną określone na etapie opracowania planu miejscowego. Obszar centrum pokrywa się w znacznej części z wpisanym do rejestru zabytków układem urbanistycznym miasta stąd kluczowe jest zintegrowanie działań konserwatorskich i działań na rzecz rozwoju miasta. Niezbędne jest wprowadzenie w planach miejscowych wysokich wymagań dotyczących rozwiązań architektonicznych⁹.

Na pozostałym terenie obszaru rewitalizacji, zgodnie ze Studium uwarunkowań, występują tereny wielofunkcyjne z dominacją zabudowy jednorodzinnej. *Dominującą funkcją tych terenów jest funkcja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Funkcją uzupełniającą są usługi zapewniające obsługę mieszkańców oraz inne usługi, a także istniejące składy i istniejąca drobna produkcja niekolidujące z funkcją podstawową¹⁰.*

Ponadto na obszarze rewitalizacji występują tereny również o innych funkcjonalnościach, jednakże są to niewielkie tereny.

Na terenie miasta obowiązuje 13 planów zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 61. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

L.p.	Nazwa	Nr i data podjęcia uchwały	Powierzchnia w ha	Przeznaczenie terenu
1.	„Jednostka Orlika”	XXV/170/2008 z dnia 26 czerwca 2008 r.	11,7	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna Usługi publiczne lub komercyjne o nieokreślonym charakterze Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej
2.	Jednostka „WSCHÓD IV”, obejmującego tereny położone w rejonie ulicy Żwirki i Wigury	XXIII/151/2008 z dnia 24 kwietnia 2008 roku	9,5	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna Usługi nieuciążliwe Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej
3.	Jednostka Południe – część A	XXI/130/2008 z dnia 28 lutego 2008 r.	2,7	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna Usługi nieuciążliwe Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej
4.	Jednostka Stare Miasto Część A	V/22/2007 z dnia 25 stycznia 2007 r.	5,0	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Teren zabudowy usługowej i/lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Teren zabudowy usługowej Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej

⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Przasnysz, część II, Kierunki i polityka przestrzenna, str. 10-11

¹⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Przasnysz, część II, Kierunki i polityka przestrzenna, str. 12

L.p.	Nazwa	Nr i data podjęcia uchwały	Powierzchnia w ha	Przeznaczenie terenu
5.	Jednostka Północ	XXXVIII/267/2006 z dnia 27 kwietnia 2006 r.	73,3	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej Teren zabudowy usługowej
6.	Jednostka WALISZEWO – część A”, obejmującego tereny położone w rejonie ulic: Baranowskiej oraz Żwirki i Wigury	XL/289/2006 z dnia 31 sierpnia 2006 r.	50,1	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna Usługi nieuciążliwe Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej Zieleń urządzona Teren produkcji, składów, magazynów i usług, Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
7.	Jednostka WALISZEWO - część A”, w obszarze działek nr ew. 325/11 i 325/12 oraz części działki nr ew. 325/13	XXIV/160/2008 z dnia 29 maja 2008 r.	0,9	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
8.	Jednostka PRZYSZPITALNA	XXV/169/2008 z dnia 26 czerwca 2008 r.	10,1	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna Zabudowa usługowa usługi publiczne lub komercyjne z zielenią towarzyszącą Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej
9.	Jednostka “WALISZEWO cz. B”, obejmującego tereny położone w rejonie ulicy Baranowskiej	XVIII/103/2007 z dnia 29 listopada 2007 r.	2,9	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej
10.	Jednostka „BŁONIE”	XXXV/249/2009 z dnia 28 maja 2009 r.	92	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Teren usług zdrowia Teren zabudowy usługowej z dopuszczoną funkcją zabudowy mieszkaniowej Teren zieleni parkowej Teren parku podworskiego Teren zabudowy zagrodowej Tereny rolnicze Teren zieleni łąkowej i niskiej doliny rzeki Węgierki Tereny dróg lokalnych i dojazdowych
11.	Jednostka „BŁONIE II”	IV/20/2015 z dnia 29 stycznia 2015 r.	11	Teren zabudowy mieszkaniowej
12.	Jednostka „Stokrotka”	XVII/131/2016 z dnia 28 stycznia 2016 r.	1,23	Usługi handlu o pow. powyżej 2000m ² i zabudowa uzupełniająca (towarzysząca)
13.	Jednostka „Rolnicza II”	IX/59/2015 z dnia 25 czerwca 2015 r.	2,27	Zabudowa produkcyjno-usługowa i towarzysząca

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Żaden z Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego nie pokrywa się z obszarem rewitalizacji. Na obszarze rewitalizacji nie obowiązuje Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.

III.3. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Strategia rozwiązywania problemów społecznych miasta Przasnysza na lata 2009-2015, w tym cele i działania, została zaplanowana w oparciu o diagnozę z roku 2008. Stanowiła podstawę do planowania programów i projektów realizowanych w latach 2009-2015. Obecnie jest ona dokumentem nieaktualnym i wymaga zmiany, w tym zaplanowania działań uwzględniających obecną sytuację oraz możliwości realizacji projektów finansowanych ze środków UE. Misja Strategii brzmi: *Miasto Przasnysz wspiera rodzinę, dąży do poprawy standardu życia, podnoszenia wartości kapitału ludzkiego oraz przeciwdziała wykluczeniu społecznemu i wszelkim formom dyskryminacji mieszkańców.* Misja ta była realizowana przez trzy cele strategiczne, a także cele operacyjne i działania.

Obecnie konieczne jest ponowne przeprowadzenie diagnozy społecznej i określenie celów na bazie aktualnej sytuacji miasta.

Rozdział IV. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Przeprowadzona analiza całego miasta wykazała koncentrację negatywnych zjawisk społecznych oraz przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na Osiedlu 2 i 4. W podrozdziale dotyczącym potencjału obszaru rewitalizacji wskazano z kolei na pewną odmienność obu osiedli. Osiedle nr 2 ma charakter zabytkowy; swoją siedzibę mają tutaj instytucje kultury, a na Rynku odbywają się wydarzenia i imprezy adresowane do mieszkańców całego miasta. Osiedle 4 to obszar głównie mieszkaniowy; na przestrzeni lat obserwowany jest wzrost liczby mieszkańców, a struktura wiekowa wykazuje na większy odsetek niż średnia dla całego miasta ludzi w wieku produkcyjnym. Ta odmienna charakterystyka mogłaby świadczyć o istnieniu dwóch podobszarów funkcjonalnych. Jednakże takie wydzielenie nie jest zasadne z uwagi na to, iż osiedle 2 również pełni funkcje mieszkaniowe (choć nie są to funkcje dominujące), a od wielu lat obserwowane jest największe tempo wyludnienia tego osiedla. Przy tak niewielkim mieście jakim jest Przasnysz oddzielenie obu osiedli byłoby niezasadne. Powoduje to, iż de facto funkcjonalność obu osiedli przenika się nawzajem, a wizja rozwoju jest spójna dla całego obszaru rewitalizacji.

Dlatego też uznano, iż wizja będzie brzmieć następująco:

Obszar rewitalizacji jako przyjazne miejsce zamieszkania z wyraźnie zaznaczonym centrum aktywności społecznej i kulturalnej dla mieszkańców całego Miasta.

Wizja ta z jednej strony uwzględnia przenikanie się funkcji mieszkaniowej na terenie całego obszaru rewitalizacji, z drugiej wyraźną odmienność centralnej części osiedla 2, którego oferta adresowana jest do wszystkich mieszkańców miasta.

Wizja obszaru odzwierciedla następujące uwarunkowania:

- dotychczasowe działania miasta na terenie osiedla nr 2, uznanego za zdegradowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji 2008-2014, odniosły sukces widoczny we wskaźnikach dotyczących bezpieczeństwa. Infrastruktura uległa znacznej poprawie, co widać szczególnie w obszarze komunikacji (drogi publiczne i chodniki). Z drugiej strony wiele obiektów – z uwagi na swój zabytkowy charakter i związana z tym kosztochłonność przedsięwzięć – pozostaje niewyremontowana;
- Przasnysz jest niewielkim miastem, w związku z tym przenikanie się funkcji poszczególnych osiedli jest naturalnym elementem rozwoju miasta. Centrum miasta z uwagi na swój zabytkowy charakter oraz lokalizację w tym miejscu wielu instytucji, a także imprez i wydarzeń jest w świadomości mieszkańców osią życia kulturalnego miasta. Z drugiej strony obserwowane od wielu lat wyludnianie tego terenu, stanowi asumpt od podjęcia działań na rzecz wzmocnienia funkcji mieszkaniowych;
- Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Przasnysz obszar centrum (odpowiadający Osiedlu nr 2) *powinien utrzymać charakter terenów wielofunkcyjnych, z preferencją dla funkcji usługowej. Równie ważna dla podtrzymania charakteru centrum jest funkcja mieszkaniowa*¹¹;
- Osiedle 4 zawsze pełniło funkcje mieszkaniowe, co doskonale obrazują korzystne dla tego terenu wskaźniki dotyczące wzrostu liczby mieszkańców. Istotne na tym etapie jest podniesienie jakości zamieszkania. Ponadto jednym z istotnych problemów tego obszaru jest relatywny niski poziom bezpieczeństwa, co stanowi jeden z kluczowych elementów podnoszenia jakości zamieszkania.

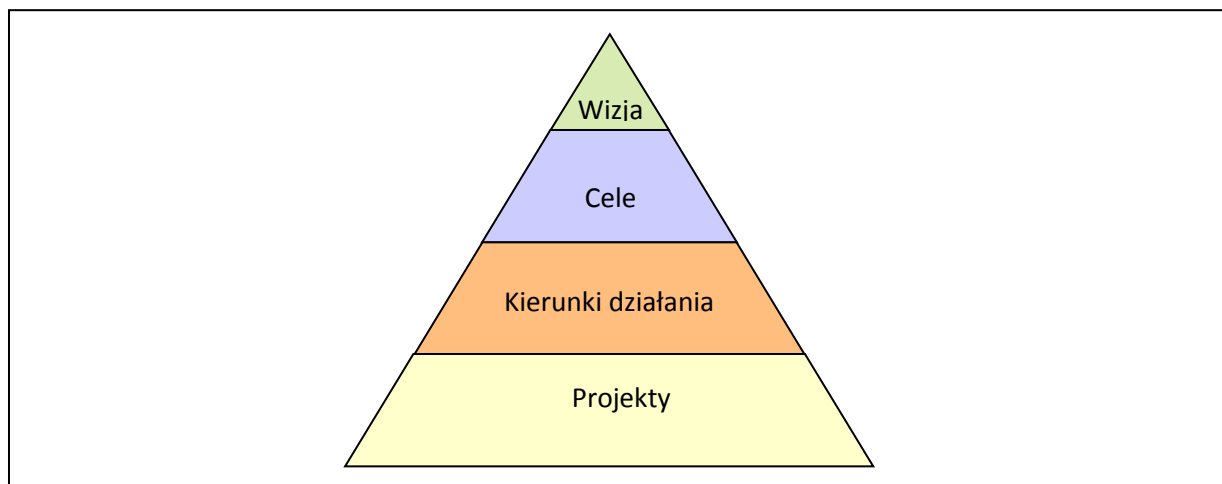
¹¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Przasnysz, część II, Kierunki i polityka przestrzenna, str. 10

Powyższe uwarunkowania wskazują, iż konieczne jest wzmocnienie funkcji mieszkaniowych na całym obszarze rewitalizacji. Ponadto drugi ważny kierunek rozwoju to kontynuacja dotychczasowych działań na rzecz pełnienia przez centrum miasta osi życia społecznego i kulturalnego miasta.

Rozdział V. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Wizja obszaru rewitalizacji realizowana będzie poprzez cele, w ramach których określono kierunki działań oraz odpowiadające im przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Schemat struktury celów i kierunków działań przedstawia poniższy rysunek.

Schemat 1. Struktura celów i kierunków działań służących rozwiązaniu negatywnych zjawisk

Źródło: opracowanie własne

Zdefiniowano 5 celów służących wdrożeniu wizji obszaru rewitalizacji:

1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
2. Rozwój gospodarczy
3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
5. Rozwiązywanie problemów społecznych

Układ wszystkich celów i kierunków działań przedstawiono na poniższym schemacie.

Schemat 2. Wizja, cele i kierunki działania w ramach Programu Rewitalizacji

Wizja	Obszar rewitalizacji jako przyjazne miejsce zamieszkania z wyraźnie zaznaczonym centrum aktywności społecznej i kulturalnej dla mieszkańców całego Miasta.											
	1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej			2. Rozwój gospodarczy		3. Poprawa jakości przestrzeni miasta			4. Rozwój funkcji mieszkaniowych		5. Rozwiązywanie problemów społecznych	
Cele	Promowanie obiektów z nową ofertą kulturalną			Stworzenie możliwości rozwoju firm		Zagospodarowanie terenów/budynków zagrodzonych			Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego		Wsparcie dla osób chorych, niepełnosprawnych i starszych	
	Łączenie funkcji społecznych i kulturalnych instytucji			Działania na rzecz niwelowania bezrobocia		Poprawa bezpieczeństwa i jakości przestrzeni			Zwiększenie liczby / jakości mieszkań socjalnych i komunalnych		Pomoc dla rodzin i osób zagrożonych problemami społecznymi	
Kierunki działań	Wysza jakość odczuwanej oferty kulturalnej			Działania na rzecz niwelowania bezrobocia		Remonty dróg			Zwiększenie liczby / jakości mieszkań socjalnych i komunalnych		Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	
	Zwiększenie liczby / jakości przestrzeni otwartych dla mieszkańców			Podnoszenie kompetencji społecznych i rozwój kapitału społecznego								

Źródło: opracowanie własne

Układ odzwierciedla wszystkie cele Programu oraz realizujące je kierunki działań. Poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które omówiono w Rozdziale VI przypisano do odpowiadających im kierunków działania.

Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej

Schemat 3. Cel 1 i kierunki działania

Cel	1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej				
Kierunki działań	Promowanie obiektów z nową ofertą kulturalną	Łączenie funkcji społecznych i kulturalnych instytucji	Wyższa jakość dotychczasowej oferty kulturalnej	Zwiększenie liczby i jakości przestrzeni otwartych dla mieszkańców	Podnoszenie kompetencji społecznych i rozwój kapitału społecznego

Źródło: opracowanie własne

Rozwój oferty kulturalnej to cel realizowany głównie na terenie osiedla nr 2. Cel ten wspierać będzie kontynuację działań na rzecz umacniania centrum miasta jako osi życia społecznego i kulturalnego całego miasta.

Cel ten również będzie służył rozwojowi Osiedla 4; również na tym terenie przewiduje się tworzenie infrastruktury o charakterze kulturalnym, która będzie służyła poprawie jakości życia mieszkańców.

Drugim istotnym elementem tego celu jest wzrost aktywności obywatelskiej rozumianej jako wsparcie dla postaw obywatelskich, rozwijających świadome uczestnictwo w życiu społecznym.

Cel ten realizowany będzie poprzez 5 kierunków działań:

- Promowanie obiektów z nową ofertą kulturalną;
- łączenie funkcji społecznych i kulturalnych instytucji;
- Wyższa jakość dotychczasowej oferty kulturalnej;
- Zwiększenie liczby i jakości przestrzeni otwartych dla mieszkańców;
- Podnoszenie kompetencji społecznych i rozwój kapitału społecznego.

Cel 2. Rozwój gospodarczy

Schemat 4. Cel 2 i kierunki działania

Cel	2. Rozwój gospodarczy	
Kierunki działań	Stworzenie możliwości rozwoju firm	Działania na rzecz niwelowania bezrobocia

Źródło: opracowanie własne

Na terenie obszaru rewitalizacji obserwowany jest wysoki wskaźnik bezrobocia, w tym długotrwałego, a problem ten stanowi podstawę do wypłaty świadczeń w ramach wsparcia socjalnego dla mieszkańców. W związku z tym istotne jest podjęcie działań na rzecz wsparcia rozwoju gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy. Zaplanowano następujące kierunki działań:

- Stworzenie możliwości rozwoju firm;
- Działania na rzecz niwelowania bezrobocia.

Cel ten obejmuje działania na rzecz nowych przedsiębiorstw, szczególnie na poziomie lokalnym, a także narzędzia do walki z bezrobociem.

Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta

Schemat 5. Cel 3 i kierunki działania

Cel	3. Poprawa jakości przestrzeni miasta		
Kierunki działań	Zagospodarowanie terenów/budynków zdegradowanych	Poprawa bezpieczeństwa i jakości przestrzeni	Remonty dróg

Źródło: opracowanie własne

Przeprowadzone analizy: funkcjonalno-przestrzenna oraz techniczna wykazały, iż w obszarze rewitalizacji istnieją poważne problemy dotyczące zagospodarowania, wyeksploatowanych obiektów czy budynków wymagających remontu. W związku z tym jednym z celów wspierających wizję obszaru rewitalizacji jest właśnie poprawa jakości przestrzeni miasta. Cel ten obejmuje istotną dla miasta infrastrukturę w zakresie poprawy bezpieczeństwa.

Ujęto następujące kierunki działań w ramach celu 3:

- Zagospodarowanie terenów/budynków zdegradowanych;
- Poprawa bezpieczeństwa i jakości przestrzeni;
- Remonty dróg.

Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych

Schemat 6. Cel 4 i kierunki działania

Cel	4. Rozwój funkcji mieszkaniowych	
Kierunki działań	Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego	Zwiększenie liczby i jakości mieszkań socjalnych i komunalnych

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z tym, co już wyżej wskazano, zarówno osiedle 2 jak również 4 cechują funkcje mieszkaniowe. Mają one dominujące znaczenie na terenie osiedla nr 4. Jednakże ze względu na pogłębiający się problem wyludnienia osiedla nr 2 również na tym terenie niezbędne jest podjęcie odpowiednich działań. Cel 4 obejmuje następujące kierunki działań:

- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego;
- Zwiększenie liczby i jakości mieszkań socjalnych i komunalnych.

Powyższe kierunki działań obejmują zarówno przedsięwzięcia, których bezpośrednim celem jest budowa lub remont obiektów mieszkalnych, jak również zagospodarowanie terenu i poprawa jakości zamieszkania.

Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych

Schemat 7. Cel 5 i kierunki działania

Cel	5. Rozwiązywanie problemów społecznych		
Kierunki działań	Wsparcie dla osób chorych, niepełnosprawnych i starszych	Pomoc dla rodzin i osób zagrożonych problemami społecznymi	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży

Źródło: opracowanie własne

Bardzo istotną kwestią obserwowaną na terenie obszaru rewitalizacji jest wysoki poziom kumulacji problemów społecznych. Problemów, które są ewidencjonowane na poziomie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, a które w istocie mogą jeszcze mocniej hamować rozwój obszaru ze względu na silne oddziaływanie na innych mieszkańców, a także z uwagi na występowanie problemów również poza oficjalną statystyką. Dlatego też zaplanowano następujące kierunki działań w ramach tego celu:

- Wsparcie dla osób chorych, niepełnosprawnych i starszych;
- Pomoc dla rodzin i osób zagrożonych problemami społecznymi;
- Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Rozdział VI. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wybór przedsięwzięć rewitalizacyjnych poprzedzony został publicznym naborem, w ramach którego projekty mógł składać każdy podmiot. Podstawowym kryterium doboru przedsięwzięć była zgodność z wnioskami płynącymi z diagnozy miasta rozumianymi jako problemy społeczne, gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne i techniczne. Nabór dotyczył wyłącznie projektów zlokalizowanych na terenie obszaru rewitalizacji oraz projektów o charakterze nieinwestycyjnym, które mogą oddziaływać na obszar rewitalizacji.

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji tj. są to *planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, o ile dane te są możliwe do wskazania.*

Program nie zawiera tzw. pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań (art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b).

Tabela 62. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wnioskodawca	Partnerzy	Czas realizacji	Zakres	Lokalizacja	Prognozowane rezultaty	Powiązanie z celami Programu
1	Przebudowa i remont MDK	Miejski Dom Kultury im. Stanisława Ostoi-Kotkowskiego	Miasto Przasnysz	2018-2020	Remont generalny i przebudowa wewnętrzna budynku na cele kulturalne wraz z otoczeniem	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, Budynek MDK, ul. 3 Maja 16, 06-300 Przasnysz	Wyremontowany budynek użyteczności publicznej, poprawa warunków świadczenia usług kulturalnych, rozszerzenie oferty miasta w zakresie działalności kulturalno-edukacyjnej, przystosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych, nowe miejsca parkingowe, poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznej, poprawa efektywności energetycznej i ekologicznej	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
2	Rewitalizacja Parku Miejskiego (etap II)	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2016-2018	Modernizacja przestrzeni parku miejskiego	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, Park Miejski, ul. 3 Maja, 06-300 Przasnysz	Zrewitalizowany obiekt zabytkowy, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rozszerzenie oferty miasta w zakresie działalności rekreacyjno-kulturalnej, poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznej	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
3	Rewitalizacja wyspy i zach. cz. Parku Miejskiego (etap III)	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2018-2020	Modernizacja przestrzeni parku miejskiego i wyspy	Obszar rewitalizacji, osiedle 2 i 4, Park Miejski, ul. 3 Maja, 06-300 Przasnysz	Zrewitalizowany obiekt zabytkowy, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rozszerzenie oferty miasta w zakresie działalności rekreacyjno-kulturalnej, poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznej	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
4	Przebudowa budynku po starym kinie na potrzeby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Przasnyszu	Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Przasnyszu	Miasto Przasnysz	2016-2020	Remont generalny i przebudowa wewnętrzna obiektu na potrzeby biblioteki wraz z wyposażeniem	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. J. Dąbrowskiego 3, 06-300 Przasnysz	Wyremontowany budynek użyteczności publicznej, poprawa warunków świadczenia usług kulturalnych, rozszerzenie oferty miasta w zakresie działalności kulturalno-edukacyjnej oraz społecznej, przystosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych, poprawa efektywności energetycznej i ekologicznej	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
5	Centrum Aktywizacji Biznesu	Powiat Przasnyski	Miasto Przasnysz, Gmina Chorzele, Gmina Przasnysz, Gmina Jednoróżec, Gmina Czemnice Borowe, Gmina Krzynowłoga Mała	2016-2020	Przebudowa i rozbudowa budynku wraz z uporządkowaniem przestrzeni wokół	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. Św. St. Kostki 5, 06-300 Przasnysz	Wyremontowany budynek użyteczności publicznej, przystosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych, poprawa warunków pracy i działalności w budynku oraz jego otoczeniu, rozszerzenie oferty miasta w zakresie działalności na rzecz aktywizacji gospodarczej, poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej,	Cel 2. Rozwój gospodarczy
6	Zagospodarowanie przestrzeni przy skrzyżowaniu ul. 3 Maja i Św. St. Kostki poprzez odnowę obiektu usługowo – mieszkalnego	OKNARET Sc Edyta Agnieszka Nagiel, Wiesław Nagiel	Nie dotyczy	2017-2020	Zagospodarowanie obiektu usługowo – mieszkalnego wraz modernizacją przestrzeni wokół	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. 3 Maja 7, 06-300 Przasnysz	Nowy budynek usługowo - mieszkalny, poprawa walorów funkcjonalno-przestrzennych otoczenia (parking, teren zielony), zwiększenie oferty miasta w zakresie bazy lokali mieszkalnych i usługowych, przeciwdziałanie wyludnieniu Osiedla nr 2, poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej	Cel 2. Rozwój gospodarczy

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wnioskodawca	Partnerzy	Czas realizacji	Zakres	Lokalizacja	Prognozowane rezultaty	Powiązanie z celami Programu
7	Budowa budynku usługowo-mieszkalnego (etap II)	OKNARET Sc Edyta Agnieszka Nagiel, Wiesław Nagiel	Nie dotyczy	2016-2018	Zagospodarowanie obiektu usługowo – mieszkalnego wraz modernizacją przestrzeni wokół	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. 3 Maja 7, 06-300 Przasnysz	Nowy budynek usługowo - mieszkalny, poprawa walorów funkcjonalno-przestrzennych otoczenia (parking, teren zielony), zwiększenie oferty miasta w zakresie bazy lokali mieszkalnych i usługowych, przeciwdziałanie wyludnieniu Osiedla nr 2, poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
8	Budowa budynków socjalnych na ul. Zawodzie	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2016-2020	Rozbiórka istniejącego baru i budowa 2 budynków socjalnych	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. Zawodzie, 06-300 Przasnysz	Zwiększenie oferty miasta w zakresie bazy lokali mieszkalnych - socjalnych, poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
9	Remont zabytkowego obiektu kultury religijnej	Klasztor Sióstr Kapucynek Klarysek	Fundacja SCALAM- Prostu-jemy Drogi Życia	2016-2019	Remont generalny budynku	Obszar rewitalizacji, osiedle 4, ul. J. Piłsudskiego 48, 06-300 Przasnysz	Poprawa estetyki miasta, podniesienie atrakcyjności zabytkowego kompleksu budynków	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
10	Oświetlenie waloryzujące zabytkowego klasztoru	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2018-2020	Iluminacja podkreślająca walory zabytkowego obiektu	Obszar rewitalizacji, osiedle 4, ul. J. Piłsudskiego 48, 06-300 Przasnysz	Poprawa estetyki miasta, podniesienie atrakcyjności zabytkowego kompleksu budynków, zwiększenie bezpieczeństwa w okolicach obiektu	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
11	Modernizacja i rozbudowa Środowiskowego Domu Samopomocy ul. Św. Wojciecha 5	Miasto Przasnysz	MOPS	2018-2020	Modernizacja i rozbudowa obiektu	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. Św. Wojciecha 5, 06-300 Przasnysz	Zwiększenie powierzchni obiektu o ok. 150m ² , poszerzenie oferty miasta w zakresie działań społecznych, poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
12	Przebudowa, remont i budowa nawierzchni dróg i parkingów w obszarze rewitalizowanym Budowa parkingów: parking przy MDK, przy ul. Joselewicza, Św. Wojciecha, Piłsudskiego	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2016-2020	Przebudowa ulic: Zawodzie, Świerczewo, Tylna, Mostowa, Czeladnicza, Nowowarszawska, Kilińskiego, Zduńska, Ławnicza, Ciecchanowska, Pstra, Budowa chodników przy ulicach: Kochanowskiego, Reja, Budowa parkingów: parking przy MDK, przy ul. Joselewicza, Św. Wojciecha, Piłsudskiego	Obszar rewitalizacji, osiedle 2 i 4, Przasnysz	Poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej, poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa walorów funkcjonalno-przestrzennych przestrzeni publicznej, podniesienie poziomu jakości dróg,	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
13	Promowanie efektywności energetycznej - montaż kolektorów słonecznych	Wspólnota Mieszkaniowa	Nie dotyczy	2016-2017	Montaż kolektorów słonecznych na budynku mieszkalnym	Obszar rewitalizacji, osiedle 4, ul. Szpitalna 15, 06-300 Przasnysz	Poprawa efektywności energetycznej i ekologicznej, obniżenie kosztów ogrzewania, poprawa jakości życia mieszkańców	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
14	Budowa placu zabaw szansą na odnowę zdegradowanego obszaru Osiedla nr 2	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kilińskiego 4	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	2016-2020	Budowa placu zabaw	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. Kilińskiego 4, 06-300 Przasnysz	Poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa walorów funkcjonalno-przestrzennych przestrzeni publicznej, podniesienie standardu oferty mieszkaniowej Osiedla 2	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
15	Remont drogi wewnętrznej, chodnika, budowa parkingu jako szansę odnowy zdegradowanego Osiedla nr 2	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kilińskiego 4	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	2016-2020	Remont drogi wewnętrznej, chodnika, budowa parkingu	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. Kilińskiego 4, 06-300 Przasnysz	Poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej, poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa walorów funkcjonalno-przestrzennych przestrzeni publicznej, podniesienie poziomu jakości dróg, poprawa komunikacji drogowej w mieście,	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
16	Remont klatek schodowych szansą na rewitalizację przestrzeni zagrożonych wyludnieniem	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kilińskiego 4	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	2016-2020	Remont klatek schodowych w budynku mieszkalnym	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. Kilińskiego 4, 06-300 Przasnysz	Poprawa jakości życia mieszkańców, podniesienie standardu oferty mieszkaniowej Osiedla 2	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
17	Eko-domki – utworzenie sieci pawilonów sortowniczych do segregacji odpadów w mieście	Miasto Przasnysz	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	2016-2020	Budowa pawilonów do sortowania odpadów	Obszar rewitalizacji, osiedle 4, w sąsiedztwie osiedla budynków socjalnych przy ul. Zawodzie, 06-300 Przasnysz	Podniesienie efektywności gospodarki odpadami w mieście, powstanie nowych miejsc pracy, poprawa walorów funkcjonalnych przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie części nieużytkowanej	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
18	Rozbudowa istniejącej sieci WIFI	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2016-2020	Instalacja 8 nadajników na Rynku i 8 w parku miejskim	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, Rynek i park miejski, 06-300 Przasnysz	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa atrakcyjności oferty miasta w strefach o funkcjach rekreacyjno-społecznych poprzez stworzenie nowych usług dla mieszkańców Przasnysza w zakresie społeczeństwa informacyjnego	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
19	Poprawa atrakcyjności rynku	Miasto Przasnysz	MDK, MBP, Muzeum Historyczne	2017-2020	Zakup i montaż projektora do mappingu, podestu z ławkami, stolami i parasolami oraz systemu wystawienniczego	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, Rynek miejski, 06-300 Przasnysz	Poprawa walorów funkcjonalnych przestrzeni publicznej, uatrakcyjnienie oferty kulturalnej miasta, podniesienie jakości życia mieszkańców, aktywizacja gospodarcza w obrębie rynku	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
20	Likwidacja barier architektonicznych	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2016-2017	Wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych do CAWSL w MDK, Przebudowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych przy Urzędzie Miasta Przasnysz oraz oznakowanie obiektów w przestrzeni miejskiej: schodów, szklanych drzwi wejściowych do urzędu i fontanny na rynku taśmami w jaskrawych kolorach, tabliczką informującą o podnośniku dla niepełnosprawnych	Obszar rewitalizacji, osiedle 2 i 4	Poprawa walorów funkcjonalnych przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych, podniesienie jakości życia mieszkańców,	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wnioskodawca	Partnerzy	Czas realizacji	Zakres	Lokalizacja	Prognozowane rezultaty	Powiązanie z celami Programu
					przy głównym wejściu do muzeum			
21	Budowa monitoringu w najniebezpieczniejszych miejscach miasta	Miasto Przasnysz	Komenda Powiatowa Policji w Przasnyszu	2017-2020	Instalacja systemu monitoringu w parku miejskim oraz rejonie ulicy Zawodzie	Obszar rewitalizacji, osiedle 2 i 4, Park Miejski, ul. 3 Maja, ul. Zawodzie, 06-300 Przasnysz	Poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców, podniesienie jakości życia mieszkańców miasta, usprawnienie pracy policji, ograniczenie strat z tytułu niszczenia obiektów małej architektury miejskiej	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
22	Zagospodarowanie terenu w rejonie starego basenu	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2017-2020	Budowa boiska trawiastego, placu zabaw, koszy do koszykówki oraz małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery, altany)	Obszar rewitalizacji, osiedle 4, Kompleks przy ul. Kąpielowej, 06-300 Przasnysz	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa atrakcyjności oferty miasta w strefach o funkcjach rekreacyjno-społecznych, poprawa walorów funkcyjnych przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie części nieużytkowanych, poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
23	Rewitalizacja skweru miejskiego przy ul. Św. Wojciecha	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2017-2020	Budowa nowych miejsc parkingowych, przebudowa alejek spacerowych i oświetlenia, mała architektura miejska (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery), modernizacja zieleni wraz z uzupełniającymi nasadzeniami	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, Skwer przy ul. Św. Wojciecha oraz miejskie pasy drogowe	Zrewitalizowany teren o powierzchni 640 m ² , podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa atrakcyjności oferty miasta w strefach o funkcjach rekreacyjno-społecznych, poprawa walorów funkcyjnych przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie części nieużytkowanych, poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa jakości powierzchni zielonych wysp w centrum miasta	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
24	Dzienny Dom Seniora WIGOR	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Miasto Przasnysz, Rada Seniorów	2016-2020	Remont i dostosowanie pomieszczeń parteru budynku pod potrzeby Domu Seniora wraz z wyposażeniem	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. Św. Wojciecha 3, 06-300 Przasnysz	Poprawa atrakcyjności oferty miasta w zakresie społecznej aktywizacji (w tym także aktywizacji prozdrowotnej), obejmującej usługi w zakresie aktywizacji ruchowej oraz edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej, opiekuńczej i innych), poprawa jakości życia mieszkańców, stworzenie 2 nowych miejsc pracy, powstanie nowego podmiotu w dziedzinie opieki społecznej	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
25	Remont budynku komunalnego przy ul. Kilińskiego 10	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2016	Remont dachu, stropów i balkonów oraz termomodernizacja i poprawa warunków sanitarnych w budynku	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. Kilińskiego 10, 06-300 Przasnysz	Podniesienie standardu mieszkań socjalnych w budynku, podniesienie jakości życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
26	Remont budynku komunalnego przy ul. Kilińskiego 16	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2019	Remont schodów wewnętrznych, odciążenie stropu oraz termomodernizacja budynku	Obszar rewitalizacji, osiedle 2, ul. Kilińskiego 16, 06-300 Przasnysz	Podniesienie standardu mieszkań socjalnych w budynku, podniesienie jakości życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
27	Remont budynku komunalnego przy ul. Szpitalnej 13	Miasto Przasnysz	Nie dotyczy	2016-2019	Odciążenie stropu oraz modernizacja lokali mieszkalnych pod kątem poprawienia warunków sanitarnych w budynku	Obszar rewitalizacji, osiedle 4, ul. Szpitalna 13, 06-300 Przasnysz	Podniesienie standardu mieszkań socjalnych w budynku, podniesienie jakości życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
28	Zagospodarowanie osiedla budynków socjalnych przy ul. Zawodzie	Miasto Przasnysz	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	2018-2020	Budowa chodników, placu zabaw i obiektów małej architektury, zagospodarowanie zieleni oraz budowa monitoringu	Obszar rewitalizacji, osiedle 4, ul. Zawodzie, 06-300 Przasnysz	Podniesienie jakości życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców, redukcja negatywnych zjawisk społecznych, poprawa walorów funkcyjnych przestrzeni publicznej	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
29	Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania chorego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Polski Czerwony Krzyż Oddział Okręgowy w Warszawie, Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Przasnyszu	2016-2020	Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania chorego	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. Św. Stanisława Kostki 5, 06-300 Przasnysz)	Poszerzenie oferty miasta w zakresie pomocy społecznej, podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
30	Rozwijanie działalności świetlicy opiekuńczo-wychowawczej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Miasto Przasnysz, Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo	2016-2018	Usługi wychowawczo - opiekuńcze w świetlicy dziennej	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. Św. Stanisława Kostki 5, 06-300 Przasnysz)	Poszerzenie oferty miasta w zakresie pomocy społecznej, podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez ograniczenie zjawisk patologicznych wśród dzieci a także dorosłych wychowanków świetlicy	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
31	Pomoc rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej – asystent rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Szkoły podstawowe, Przedszkola	2016-2020	Asystent rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Osiedle nr 2 i 4 – 13 rodzin	Poszerzenie oferty miasta w zakresie pomocy społecznej, podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę funkcjonowania rodzin i ich usamodzielnienie, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
32	Przasnysz bez przemocy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Komenda Powiatowa Policji, placówki oświatowe, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2016-2020	Działalność społeczno-edukacyjna z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poszerzenie oferty terapeutycznej Ośrodka Pomocy Kryzysowej,	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. Św. Stanisława Kostki 5, 06-300 Przasnysz)	Poszerzenie oferty miasta w zakresie pomocy społecznej, podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
33	Spółdzielnia socjalna - doradztwo	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy, ul. Joselewicza, Przasnysz	2016-2020	Utworzenie spółdzielni socjalnej	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. Św. Stanisława	Powstanie nowego podmiotu rynku pracy oraz stworzenie nowych miejsc pracy, poszerzenie oferty miasta w zakresie pomocy społecznej, podniesienie jakości życia mieszkańców	Cel 2. Rozwój gospodarki

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

L.p.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wnioskodawca	Partnerzy	Czas realizacji	Zakres	Lokalizacja	Prognozowane rezultaty	Powiązanie z celami Programu
			Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej			Kostki 5, 06-300 Przasnysz)		
34	Klub Integracji Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy	2016-2018	Aktywizacja społeczno-zawodowej osób bezrobotnych poprzez zdobycie kluczowych umiejętności społecznych umożliwiających wejście na rynek pracy	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. Św. Stanisława Kostki 5, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie pomocy społecznej	Cel 2. Rozwój gospodarczy
35	Przeciwdziałanie bezdomności w Przasnyszu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Mazowieckie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT, Powiatowa Komenda Policji	2016-2020	Prowadzenie noclegowni dla osób bezdomnych oraz działalności streetworków pilotujących i prowadzących programy wychodzenia z bezdomności bezpośrednio na ulicy	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. Św. Stanisława Kostki 5, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie pomocy społecznej (indywidualne programy wychodzenia z bezdomności)	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
36	Świat mało znany – program działań promocyjnych na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Miejski Dom Kultury, Muzeum Historyczne w Przasnyszu	2016-2020	Działania nakierowane na pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym miasta	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. Św. Stanisława Kostki 5, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie działań integrujących osoby niepełnosprawne ze społeczeństwem	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
37	Młodzieżowe Centrum Karier – doradztwo zawodowe	Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP	Nie dotyczy	2016-2019	Działalność doradcy zawodowego w Młodzieżowym Centrum Karier	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie pomocy społecznej w obszarze przeciwdziałania bezrobociu osób młodych, podniesienie poziomu aktywności społecznej	Cel 2. Rozwój gospodarczy
38	Ośrodek Szkolenia Zawodowego w Przasnyszu	Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP	Nie dotyczy	2016-2019	Szkolenia dla młodych bezrobotnych	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie pomocy społecznej w obszarze przeciwdziałania bezrobociu osób młodych, podniesienie poziomu aktywności społecznej	Cel 2. Rozwój gospodarczy
39	Młodzieżowe Centrum Karier – pośrednictwo pracy	Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP	Nie dotyczy	2016-2019	Pośrednictwo w poszukiwaniu pracy dla osób do 25 roku życia	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie pomocy społecznej w obszarze przeciwdziałania bezrobociu osób młodych, podniesienie poziomu aktywności społecznej	Cel 2. Rozwój gospodarczy
40	Prowadzenie Centrum Animacji i Wsparcia dla Społeczności Lokalnej	Federacja Ruch Organizacji na Rzecz Społecznej Aktywności ROSA	Fundacja Przasnyska	2016-2018	Działania na rzecz podniesienia aktywności lokalnych ngo	obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, Miejski Dom Kultury w Przasnyszu, ul. 3 Maja 16)	Podniesienie poziomu aktywności społecznej poprzez aktywizację i wsparcie lokalnych ngo, podniesienie jakości życia mieszkańców	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
41	Strefa Informacji Turystycznej	Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Przasnyszu	Wydział Rozwoju i Promocji Urzędu Miasta Przasnysz, Muzeum Historyczne	2016-2020	Utworzenie systemu informacji turystycznej o mieście	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i turystycznej miasta, wzmocnienie wizerunku lokalnej instytucji kultury	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
42	Literacka Strefa Podróży Małych i Dużych	Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Przasnyszu	Fundacja SCALAM, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	2016	Niestandardowe działania promujące kulturę, literaturę, czytelnictwo i Przasnysz wśród mieszkańców oraz aktywne spędzanie wolnego czasu, integrację różnych grup społecznych	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i integracyjnej miasta, aktywizacja lokalnej społeczności, wzmocnienie wizerunku lokalnej instytucji kultury	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
43	Wakacje i ferie z biblioteką	Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Przasnyszu	Biblioteka Pedagogiczna w Ostrołęce. Filia w Przasnyszu, Miejski Dom Kultury, Muzeum Historyczne	2016-2020	Zajęcia dla dzieci w wieku od 5-13 lat w okresie ferii zimowych i wakacji	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i integracyjnej miasta, wzmocnienie wizerunku lokalnej instytucji kultury	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
44	E-mocni, cyfrowe umiejętności, realne korzyści	Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Przasnyszu	Fundacja Aktywizacja, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Fundacja Orange, Centrum Cyfrowe, Polski Związek Głuchych (Oddział Łódzki), samorządy lokalne	2017-2018	Kursy komputerowe dla osób 50+	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty edukacyjnej i integracyjnej miasta, aktywizacja społeczności lokalnej, wzmocnienie wizerunku lokalnej instytucji kultury	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wnioskodawca	Partnerzy	Czas realizacji	Zakres	Lokalizacja	Prognozowane rezultaty	Powiązanie z celami Programu
45	Cyfrowa sztafeta pokoleń	Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nalkowskiej w Przasnyszu	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Przasnyszu	2016	Kursy komputerowe dla osób 50+ prowadzone przez młodych wolontariuszy	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty edukacyjnej i integracyjnej miasta, aktywizacja społeczności lokalnej, wzmocnienie wizerunku lokalnej instytucji kultury	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
46	Symbolika świąt. Ozdoby bożonarodzeniowe i wielkanocne	Muzeum Historyczne	ŚDS w P-szu, MBP, Oddział Polskiego Zw. Emerytów i Rencistów, Biblioteka Pedagogiczna	2016-2020	Warsztaty bożonarodzeniowe i wielkanocne	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: ul. Rynek 1, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i integracyjnej miasta, aktywizacja społeczności lokalnej, wzmocnienie wizerunku lokalnej instytucji kultury	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
47	Noc Muzeów	Muzeum Historyczne	ŚDS w P-szu, MBP, MDK, Oddział Polskiego Zw. Emerytów i Rencistów, Biblioteka Pedagogiczna	2016-2020	Organizacja "Nocy Muzeów" w ramach ogólnomiastowej akcji	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: ul. Rynek 1, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i integracyjnej miasta, aktywizacja społeczności lokalnej, wzmocnienie wizerunku lokalnej instytucji kultury	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
48	Przasnyskie spotkania muzealne - Historia i Pamięć	Muzeum Historyczne	ŚDS w P-szu, MBP, MDK, Oddział Polskiego Zw. Emerytów i Rencistów, Biblioteka Pedagogiczna	2016-2020	Organizacja spotkań tematycznych w muzeum	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: ul. Rynek 1, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i integracyjnej miasta, aktywizacja społeczności lokalnej, wzmocnienie wizerunku lokalnej instytucji kultury	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
49	Letnia Akcja Integracja – warsztaty i zabawy muzealne	Muzeum Historyczne	ŚDS w P-szu, MBP, MDK, Oddział Polskiego Zw. Emerytów i Rencistów, Biblioteka Pedagogiczna	2016-2017	Cykl spotkań warsztatowych w okresie letnim na dziedzińcu muzealnym - Złoty wiek Przasnysza	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: ul. Rynek 1, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i integracyjnej miasta, aktywizacja społeczności lokalnej, wzmocnienie wizerunku lokalnej instytucji kultury	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
50	Święta osiedli	Miasto Przasnysz	Wspólnoty mieszkaniowe	2016-2020	Organizacja święta osiedli	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (osiedle 2 i 4)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i integracyjnej miasta, aktywizacja społeczności lokalnej	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
51	Festiwal Fabryka Światła	Miasto Przasnysz	Mazowiecki Instytut Kultury, Muzeum Historyczne, Miejski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna	2016-2018	Organizacja festiwalu pokazującym osiągnięcia i twórczość prekursora sztuki laserowej Stanisława Ostoja-Kotkowskiego, który mieszkał w Przasnyszu	Lokalizacja przedsięwzięcia Rynek, Park Miejski (obszar rewitalizacji - osiedle 2)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i integracyjnej miasta, aktywizacja społeczności lokalnej, budowanie tożsamości lokalnej	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
52	Przasnyski Jarmark Staropolski	Miasto Przasnysz	Muzeum Historyczne, Miejski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, organizacje porządowe	2016-2020	Organizacja przasnyskiego jarmarku staropolskiego	Lokalizacja przedsięwzięcia Rynek (obszar rewitalizacji - osiedle 2)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i integracyjnej miasta, aktywizacja społeczności lokalnej, budowanie tożsamości lokalnej	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
53	Rozszerzenie oferty MDK	Miejski Dom Kultury	Miasto Przasnysz	2016-2020	Rozszerzenie oferty MDK o zajęcia w pracowniach ceramicznej i lalki	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, Miejski Dom Kultury w Przasnyszu, ul. 3 Maja 16)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty kulturalnej i integracyjnej społeczności lokalnej, wzmocnienie wizerunku lokalnej instytucji kultury	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
54	Zrozumieć samorząd	Miasto Przasnysz	Publiczne Gimnazjum, Szkoły ponadgimnazjalne	2016-2020	Program edukacji obywatelskiej	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Wzrost świadomości młodzieży w obszarze w spraw obywatelskich i samorządowych, aktywizacja społeczności lokalnej, budowanie tożsamości lokalnej, podniesienie jakości życia mieszkańców	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
55	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla uczniów SP2	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Przasnyszu	Miasto Przasnysz, Ośrodek Sportu i Rekreacji	2016-2020	Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem	Obszar rewitalizowany - osiedle 2 (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji - osiedle 2, ul. J. Kilińskiego 1, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty społeczno-edukacyjnej miasta, rozszerzenie oferty skierowanej do osób zagrożonych wykluczeniem,	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
56	Ferie w szkole	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Przasnyszu	Miasto Przasnysz	2016-2020	Organizacja ferii dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem	Obszar rewitalizowany - osiedle 2 (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji - osiedle 2, ul. J. Kilińskiego 1, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty społeczno-edukacyjno-rekreacyjnej miasta, rozszerzenie oferty skierowanej do osób zagrożonych wykluczeniem,	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

L.p.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wnioskodawca	Partnerzy	Czas realizacji	Zakres	Lokalizacja	Prognozowane rezultaty	Powiązanie z celami Programu
57	Pomocna dłoń	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Przasnyszu	Członkowie Rady Pedagogicznej SP2 w Przasnyszu, prywatni sponsorzy	2016-2020	Pomoc materialna dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem	Obszar rewitalizowany - osiedle 2 (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji - osiedle 2, ul. J. Kilińskiego 1, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poszerzenie oferty miasta w zakresie oferty społecznej miasta, rozszerzenie oferty skierowanej do osób zagrożonych wykluczeniem,	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
58	„Śmieci mniej Ziemi lżej” – program edukacji ekologicznej	Miasto Przasnysz	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	2016-2020	Akcja edukacyjna z zakresu gospodarki odpadami	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, aktywizacja społeczności lokalnej, podniesienie jakości życia mieszkańców,	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej
59	Program dla osiedla Zawodzie	Miasto Przasnysz	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2016-2020	Akcja oddłużania mieszkańców dzięki pracom społecznym na rzecz osiedla	Obszar rewitalizacji - osiedle 4, Osiedle Zawodzie, 06-300 Przasnysz	Aktywizacja społeczności lokalnej, budowanie tożsamości lokalnej, podniesienie, jakości życia mieszkańców, wzrost bezpieczeństwa mieszkańców	Cel 5. Rozwiązywanie problemów społecznych
60	Przasnyski Inkubator Przedsiębiorczości MNI S.A.	MNI S.A.	Hyperion S.A., TOIN EXTRA POLSKA, Lark, First Class S.A.	2016-2020	Założenie stowarzyszenia Przedsiębiorcy Przasnysz oraz powołanie zespołu eksperckiego do stworzenia inkubatora przedsiębiorczych	Obszar rewitalizacji - osiedle 2, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz	Wprowadzenie na lokalny rynek pracy nowych przedsiębiorców, zwiększenie szans młodziży na rozwój firm, edukacja mieszkańców z zakresu przedsiębiorczości	Cel 2. Rozwój gospodarczy
61	Przedsięwzięcia polegające na renowacji, rewaloryzacji, modernizacji, adaptacji i wyposażeniu istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturowe, rekreacyjne oraz mieszkalne (ze szczególnym naciskiem na poprawę efektywności energetycznej poprzez wymianę okien)	Jacek i Maria Machalscy		2016-2020	Renowacja, rewaloryzacja, modernizacja, adaptacja i wyposażenie istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturowe, rekreacyjne oraz mieszkalne (ze szczególnym naciskiem na poprawę efektywności energetycznej poprzez wymianę okien)	Obszar rewitalizacji - osiedle 2, ul. Rynek 27, 06-300 Przasnysz	Zwiększenie oferty miasta w zakresie bazy lokali mieszkalnych i usługowych, przeciwdziałanie wyludnieniu Osiedla nr 2, poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
62	Odnowa elewacji budynku oraz remont klatki schodowej	Wspólnota Mieszkaniowa ul. 3 Maja 6		2016-2020	Remont budynku obejmujący odnowę elewacji i remont klatek schodowych	Obszar rewitalizacji - osiedle 2, ul. 3 Maja 6, 06-300 Przasnysz	Zwiększenie oferty miasta w zakresie bazy lokali mieszkalnych i usługowych, przeciwdziałanie wyludnieniu Osiedla nr 2, poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
63	Odnowa elewacji budynku, wymiana okien i pokrycia dachowego	Marta i Norbert Ochenkowsy		2016-2020	Remont budynku obejmujący wymianę pokrycia dachowego, stolarki drzwiowej i okiennej, wymianę stropów, remont lokali mieszkalnych i klatki schodowej, odnowa elewacji	Obszar rewitalizacji - osiedle 2, ul. Rynek 21, 06-300 Przasnysz	Zwiększenie oferty miasta w zakresie bazy lokali mieszkalnych i usługowych, przeciwdziałanie wyludnieniu Osiedla nr 2, poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
64	Remont budynku przy ul. Rynek 11 w Przasnyszu	Elżbieta Grabowska		2016-2019	Remont budynku obejmujący przebudowę dachu, odnowę elewacji budynku, wymianę stropów i zmianę sposobu użytkowania III kondygnacji budynku	Obszar rewitalizacji - osiedle 2, ul. Rynek 11, 06-300 Przasnysz	Zwiększenie oferty miasta w zakresie bazy lokali mieszkalnych i usługowych, przeciwdziałanie wyludnieniu Osiedla nr 2, poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
65	Remont budynku przy ul. Dąbrowskiego 4 w Przasnyszu	Bożena i Sławomir Zembrzyscy		2016	Remont budynku usługowo-mieszkalnego oraz budynku gospodarczego obejmujący odnowę elewacji, wymianę pokrycia dachowego, przebudowę schodów wejściowych do kamienicy	Obszar rewitalizacji - osiedle 2, ul. Dąbrowskiego 4, 06-300 Przasnysz	Zwiększenie oferty miasta w zakresie bazy lokali mieszkalnych i usługowych, przeciwdziałanie wyludnieniu Osiedla nr 2, poprawa estetyki i uporządkowanie przestrzeni publicznej	Cel 4. Rozwój funkcji mieszkaniowych
66	Zagospodarowanie zieleni na rynku miejskim	Miasto Przasnysz		2016-2020	Ukwiecenie rynku oraz wykonanie nowych nasadzeń krzewów	Obszar rewitalizacji - osiedle 2, ul. Rynek, 06-300 Przasnysz	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa atrakcyjności oferty miasta w strefach o funkcjach rekreacyjno-społecznych, poprawa walorów funkcyjnych przestrzeni publicznej	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
67	Poprawa atrakcyjności najstarszej części miasta poprzez iluminację świetlną głównych ulic miasta	Miasto Przasnysz		2016-2020	Iluminacja świetlna głównych ulic miasta	Obszar rewitalizacji - osiedle 2, 06-300 Przasnysz	Podniesienie jakości życia mieszkańców, poprawa atrakcyjności oferty miasta w strefach o funkcjach rekreacyjno-społecznych, poprawa walorów funkcyjnych przestrzeni publicznej	Cel 3. Poprawa jakości przestrzeni miasta
68	Edukacja ekologiczna – posprzątaj po swoim psie	Miasto Przasnysz	Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 2, Publiczne Gimnazjum	2016-2020	Edukacja ekologiczna, zakup gadżetów utrwalających postawy i dystrybutorów torebek na psie odchody	Obszar Miasta, w tym obszar rewitalizowany (lokalizacja wnioskodawcy: obszar rewitalizacji, ul. J. Kilińskiego 2, 06-300 Przasnysz)	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, aktywizacja społeczności lokalnej, podniesienie jakości życia mieszkańców	Cel 1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej

Źródło: opracowanie własne

Rozdział VII. Mechanizmy integrowania działań

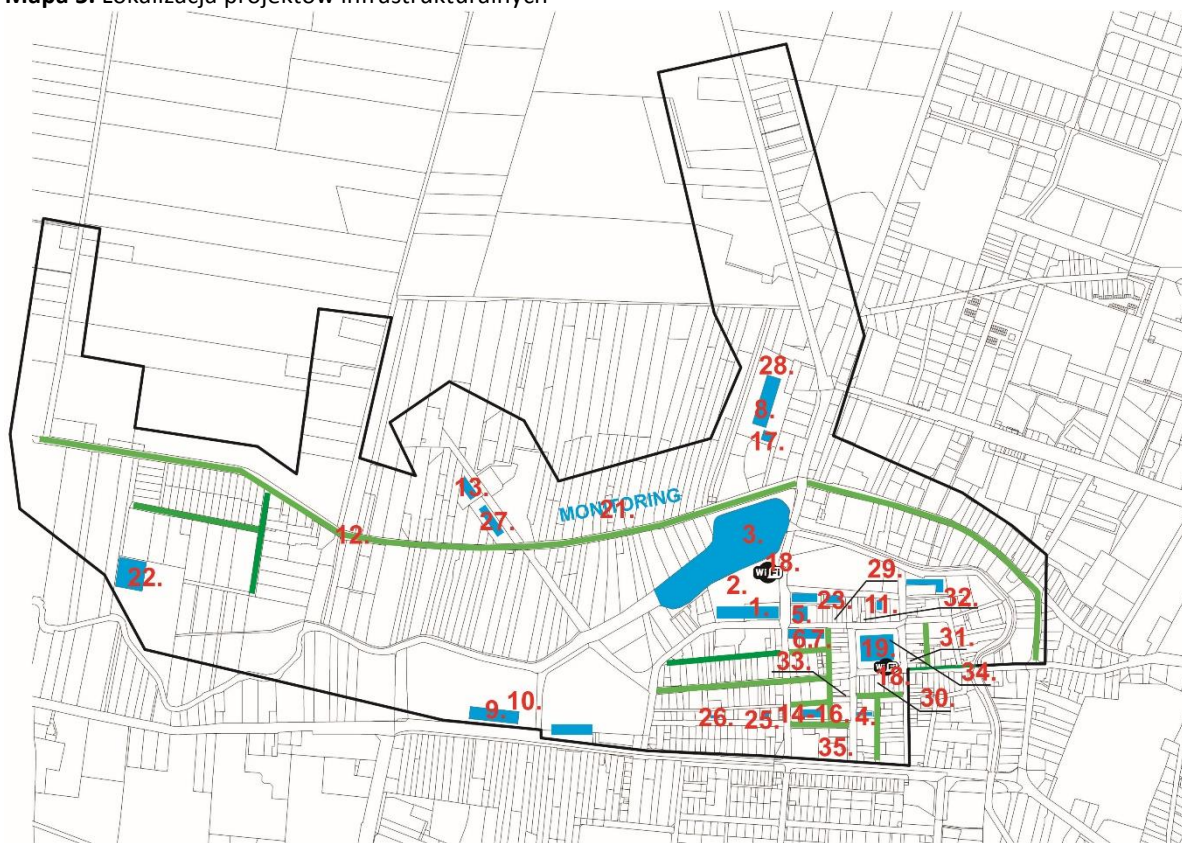
VII.1. Komplementarność przedsięwzięć

W Programie uwzględniono aspekt komplementarności przedsięwzięć w wielu kontekstach.

Komplementarność przestrzenna

Wszystkie przedsięwzięcia infrastrukturalne zaplanowane zostały na terenie obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcia społeczne realizowane są na terenie obszaru rewitalizacji lub oddziałują na ten teren w sposób istotny. Na poniższej mapie przedstawiono lokalizację przedsięwzięć infrastrukturalnych.

Mapa 5. Lokalizacja projektów infrastrukturalnych

Numer na mapie	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne
1	Przebudowa i remont MDK
2	Rewitalizacja Parku Miejskiego (etap II)
3	Rewitalizacja wyspy i zach. cz. Parku Miejskiego (etap III)
4	Przebudowa budynku po starym kinie na potrzeby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Przasnyszu
5	Centrum Aktywizacji Biznesu
6	Zagospodarowanie przestrzeni przy skrzyżowaniu ul. 3 Maja i Św. St. Kostki poprzez rozbiórkę istniejącego budynku i budowę obiektu usługowo – mieszkalnego
7	Budowa budynku usługowo-mieszkalnego (etap II)
8	Budowa budynków socjalnych na ul. Zawodzie
9	Remont zabytkowego obiektu kultu religijnego
10	Oświetlenie waloryzujące zabytkowego klasztoru Siostr Kларыsek Kapucynek
11	Modernizacja i rozbudowa Środowiskowego Domu Samopomocy ul. Św. Wojciecha 5
12	Przebudowa, remont i budowa nawierzchni dróg i parkingów w obszarze rewitalizowanym Budowa parkingów: parking przy MDK, przy ul. Joselewicza, Św. Wojciecha. Piłsudskiego
13	Promowanie efektywności energetycznej - montaż kolektorów słonecznych
14	Budowa placu zabaw szansą na odnowę zdegradowanego obszaru Osiedla nr 2
15	Remont drogi wewnętrznej, chodnika, budowa parkingu jako szansa odnowy zdegradowanego Osiedla nr 2
16	Remont klatek schodowych szansa na rewitalizację przestrzeni zagrożonych wyłudnieniem
17	Eko-domki – utworzenie sieci pawilonów sortowniczych do segregacji odpadów w mieście
18	Rozbudowa istniejącej sieci WIFI

Numer na mapie	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne
19	Poprawa atrakcyjności rynku
20	Likwidacja barier architektonicznych
21	Budowa monitoringu w najniebezpieczniejszych miejscach miasta
22	Zagospodarowanie terenu w rejonie starego basenu
23	Rewitalizacja skweru miejskiego przy ul. Św. Wojciecha
24	Dzienny Dom Seniora WIGOR
25	Remont budynku komunalnego przy ul. Kilińskiego 10
26	Remont budynku komunalnego przy ul. Kilińskiego 16
27	Remont budynku komunalnego przy ul. Szpitalnej 13
28	Zagospodarowanie osiedla budynków socjalnych przy ul. Zawodzie
29	Odnowa elewacji budynku oraz remont klatki schodowej Przedsięwzięcia polegające na renowacji, rewaloryzacji, modernizacji, adaptacji i wyposażeniu istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturowe, rekreacyjne oraz mieszkalne
30	Odnowa elewacji budynku, wymiana okien i pokrycia dachowego Remont budynku przy ul. Rynek 11 w Przasnyszu
31	Remont budynku przy ul. Dąbrowskiego 4 w Przasnyszu
32	Zagospodarowanie zieleni na rynku miejskim
33	Poprawa atrakcyjności najstarszej części miasta poprzez iluminację świetlną głównych ulic miasta
34	
35	

Źródło: Urząd Miasta Przasnysz

Komplementarność przedsięwzięć zapewni realizację Programu w sposób efektywny, z uwzględnieniem efektu synergii. Ponadto planując działania uwzględniono również konieczność rozwiązania problemów w miejscu ich występowania tak, aby nie były one przenoszone na inne osiedla miasta.

Komplementarność problemowa

Wszystkie przedsięwzięcia będą rozwiązywać problemy wskazane w części diagnostycznej dokumentu. Prowadzony nabór przedsięwzięć uwzględniał konieczność odniesienia do problemów społecznych. Szczegółowe zestawienie zawarto w załączniku nr 2.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Zarządzanie Programem zbudowano na dotychczasowych doświadczeniach, jak również nowych trendach w tym zakresie. Wzięto pod uwagę szczególnie istotny aspekt partycypacji społecznej i uczestnictwa poszczególnych osób i podmiotów w procedurach wdrażania Programu. Dlatego też zaproponowana struktura zarządzania Programem uwzględnia zarówno partycypację społeczną w postaci dążenia do wdrożenia pełnego modelu Town Center Management, jak również udział dotychczasowej struktury Urzędu Miasta i koordynacji podejmowanych działań.

Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa realizowana jest przede wszystkim w fakcie, iż Urząd Miasta Przasnysz posiadał Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2009-2013, w ramach którego zrealizowano szereg przedsięwzięć. Program ten stał się również punktem wyjścia do przeprowadzonej szczegółowej diagnozy miasta. Przyjęto tą samą metodykę, aby móc porównać dane z roku 2009 z danymi z roku 2015 i dostrzec zachodzące zmiany. Dzięki temu można było wyciągnąć właściwe wnioski odnośnie stanu miasta, w tym efektywności podjętych działań w latach 2009-2013. Na tej podstawie zaplanowano kolejne przedsięwzięcia, w tym kontynuację tych kierunków działań, które odniosły sukces w latach 2009-2013.

Komplementarność źródeł finansowa

Komplementarność źródeł finansowania została uwzględniona poprzez zaplanowanie różnych, spójnych źródeł finansowania, w tym uwzględnieniu zakazu podwójnego finansowania. Przedsięwzięcia będą finansowane ze środków budżetu gminy, jak również z funduszy zewnętrznych (w tym głównie z EFRR i EFS).

W rozdziale VIII. Szacunkowe ramy przedstawiono projekty finansowane z budżetu gminy oraz zakres zabezpieczenia finansowego w dokumentach tj. w projekcie budżetu na rok 2016 oraz projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Ponadto wszystkie przedsięwzięcia podzielono na te, które mogą być finansowane ze środków EFRR lub FS (przedsięwzięcia inwestycyjne) i EFS (przedsięwzięcia nieinwestycyjne).

Tabela 63. Podział przedsięwzięć rewitalizacyjnych

L.p.	Przedsięwzięcie inwestycyjne (EFRR, FS)	L.p.	Przedsięwzięcie nieinwestycyjne (EFS)
1	Przebudowa i remont MDK	29	Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania chorego
2	Rewitalizacja Parku Miejskiego (etap II)	30	Rozwijanie działalności świetlicy opiekuńczo-wychowawczej
3	Rewitalizacja wyspy i zach. cz. Parku Miejskiego (etap III)	31	Pomoc rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej – asystent rodziny
4	Przebudowa budynku po starym kinie na potrzeby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Przasnyszu	32	Przasnysz bez przemocy
5	Centrum Aktywizacji Biznesu	33	Spółdzielnia socjalna - doradztwo

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

L.p.	Przedsięwzięcie inwestycyjne (EFRR, FS)	L.p.	Przedsięwzięcie nieinwestycyjne (EFS)
6	Zagospodarowanie przestrzeni przy skrzyżowaniu ul. 3 Maja i Św. St. Kostki poprzez odnowę obiektu usługowo – mieszkalnego	34	Klub Integracji Społecznej
7	Budowa budynku usługowo-mieszkalnego (etap II)	35	Przeciwdziałanie bezdomności w Przasnyszu
8	Budowa budynków socjalnych na ul. Zawodzie	36	Świat mało znany – program działań promocyjnych na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych
9	Remont zabytkowego obiektu kultu religijnego	37	Młodzieżowe Centrum Kariery – doradztwo zawodowe
10	Oświetlenie waloryzujące zabytkowego klasztoru Sióstr Klarysek Kapucynek	38	Ośrodek Szkolenia Zawodowego w Przasnyszu
11	Modernizacja i rozbudowa Środowiskowego Domu Samopomocy ul. Św. Wojciecha 5	39	Młodzieżowe Centrum Kariery – pośrednictwo pracy
12	Przebudowa, remont i budowa nawierzchni dróg i parkingów w obszarze rewitalizowanym Budowa parkingów: parking przy MDK, przy ul. Joselewicza, Św. Wojciecha. Piłsudskiego	40	Prowadzenie Centrum Animacji i Wsparcia dla Społeczności Lokalnej
13	Promowanie efektywności energetycznej - montaż kolektorów słonecznych	41	Strefa Informacji Turystycznej
14	Budowa placu zabaw szansą na odnowę zdegradowanego obszaru Osiedla nr 2	42	Literacka Strefa Podróży Małych i Dużych
15	Remont drogi wewnętrznej, chodnika, budowa parkingu jako szansa odnowy zdegradowanego Osiedla nr 2	43	Wakacje i ferie z biblioteką
16	Remont klatek schodowych szansa na rewitalizację przestrzeni zagrożonych wyludnieniem	44	E-mocni, cyfrowe umiejętności, realne korzyści
17	Eko-domki – utworzenie sieci pawilonów sortowniczych do segregacji odpadów w mieście	45	Cyfrowa sztafeta pokoleń
18	Rozbudowa istniejącej sieci WIFI	46	Symbolika świąt. Ozdoby bożonarodzeniowe i wielkanocne
19	Poprawa atrakcyjności rynku	47	Noc Muzeów
20	Likwidacja barier architektonicznych	48	Przasnyskie spotkania muzealne -Historia i Pamięć
21	Budowa monitoringu w najniebezpieczniejszych miejscach miasta	49	Letnia Akcja Integracja – warsztaty i zabawy muzealne
22	Zagospodarowanie terenu w rejonie starego basenu	50	Święta osiedli
23	Rewitalizacja skweru miejskiego przy ul. Św. Wojciecha	51	Festiwal Fabryka Światła
24	Dzienny Dom Seniora WIGOR	52	Przasnyski Jarmark Staropolski
25	Remont budynku komunalnego przy ul. Kilińskiego 10	53	Rozszerzenie oferty MDK
26	Remont budynku komunalnego przy ul. Kilińskiego 16	54	Zrozumieć samorząd
27	Remont budynku komunalnego przy ul. Szpitalnej 13	55	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla uczniów SP2
28	Zagospodarowanie osiedla budynków socjalnych przy ul. Zawodzie	56	Ferie w szkole
61	Przedsięwzięcia polegające na renowacji, rewaloryzacji, modernizacji, adaptacji i wyposażeniu istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturowe, rekreacyjne oraz mieszkalne (ze szczególnym naciskiem na poprawę efektywności energetycznej poprzez wymianę okien)	57	Pomocna dłoń
62	Odnowa elewacji budynku oraz remont klatki schodowej	58	„Śmieci mniej Ziemi lżej” – program edukacji ekologicznej
63	Odnowa elewacji budynku, wymiana okien i pokrycia dachowego	59	Program dla osiedla Zawodzie
64	Remont budynku przy ul. Rynek 11 w Przasnyszu	60	Przasnyski Inkubator Przedsiębiorczości MNI S.A.
65	Remont budynku przy ul. Dąbrowskiego 4 w Przasnyszu	68	Edukacja ekologiczna – posprzątaj po swoim psie
66	Zagospodarowanie zieleni na rynku miejskim		

L.p.	Przedsięwzięcie inwestycyjne (EFRR, FS)	L.p.	Przedsięwzięcie nieinwestycyjne (EFS)
67	Poprawa atrakcyjności najstarszej części miasta poprzez iluminację świąteczną głównych ulic miasta		

Źródło: opracowanie własne

VII.2. Integrowanie działań

Integrowanie poszczególnych działań przeprowadzono w oparciu o wytypowanie grup działań, które realizowane są przez poszczególne przedsięwzięcia. Grupy działań wynikają z przyjętej wizji i stanowią oś, wokół której koncentrują się przedsięwzięcia. Określono następujące grupy działań:

- Centrum aktywności społecznej i kulturalnej Miasta;
- Poprawa warunków mieszkaniowych na Osiedlu nr 4;
- Przeciwdziałanie wyludnieniu Osiedla nr 2.

W poniższej tabeli przedstawiono przypisanie przedsięwzięć do poszczególnych grup działań.

Tabela 64. Grupy działań i przypisane im przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Grupy działań	Centrum aktywności społecznej i kulturalnej Miasta	Poprawa warunków mieszkaniowych na Osiedle nr 4	Przeciwdziałanie wyludnieniu Osiedla nr 2	
Przedsięwzięcia główne	Przebudowa i remont MDK	Budowa budynków socjalnych na ul. Zawodzie	Centrum Aktywizacji Biznesu	
	Rewitalizacja Parku Miejskiego (etap II)	Promowanie efektywności energetycznej - montaż kolektorów słonecznych	Zagospodarowanie przestrzeni przy skrzyżowaniu ul. 3 Maja i Św. St. Kostki poprzez odnowę budowlaną obiektu usługowo – mieszkalnego	
	Rewitalizacja wyspy i zach. cz. Parku Miejskiego (etap III)	Zagospodarowanie terenu w rejonie starego basenu	Budowa budynku usługowo-mieszkalnego (etap II)	
	Przebudowa budynku po starym kinie na potrzeby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Przasnyszu	Remont budynku komunalnego przy ul. Szpitalnej 13	Modernizacja i rozbudowa Środowiskowego Domu Samopomocy ul. Św. Wojciecha 5	
	Rozbudowa istniejącej sieci WIFI	Zagospodarowanie osiedla budynków socjalnych przy ul. Zawodzie	Budowa placu zabaw szansą na odnowę zdegradowanego obszaru Osiedla nr 2	
	Poprawa atrakcyjności rynku			Remont drogi wewnętrznej, chodnika, budowa parkingu jako szansa odnowy zdegradowanego Osiedla nr 2
				Remont klatek schodowych szansa na rewitalizację przestrzeni zagrożonych wyludnieniem
	Rewitalizacja skweru miejskiego przy ul. Św. Wojciecha			Dzienny Dom Seniora WIGOR
	Oświetlenie waloryzujące zabytkowego klasztoru Sióstr Klarysek Kapucynek			Remont budynku komunalnego przy ul. Kilińskiego 10
	Zagospodarowanie zieleni na rynku miejskim			Remont budynku komunalnego przy ul. Kilińskiego 16
Poprawa atrakcyjności najstarszej części miasta poprzez iluminację świąteczną głównych ulic miasta			Przedsięwzięcia polegające na renowacji, rewaloryzacji, modernizacji, adaptacji i wyposażeniu istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturowe, rekreacyjne oraz mieszkalne (ze szczególnym naciskiem na poprawę efektywności energetycznej poprzez wymianę okien)	

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

Grupy działań	Centrum aktywności społecznej i kulturalnej Miasta	Poprawa warunków mieszkaniowych na Osiedle nr 4	Przeciwdziałanie wyludnieniu Osiedla nr 2	
			Odnowa elewacji budynku oraz remont klatki schodowej	
			Odnowa elewacji budynku, wymiana okien i pokrycia dachowego	
			Remont budynku przy ul. Rynek 11 w Przasnyszu	
			Remont budynku przy ul. Dąbrowskiego 4 w Przasnyszu	
Przedsięwzięcia uzupełniające	Remont zabytkowego obiektu kultu religijnego			
	Przebudowa, remont i budowa nawierzchni dróg i parkingów w obszarze rewitalizowanym			
	Budowa parkingów: parking przy MDK, przy ul. Joselewicza, Św. Wojciecha. Piłsudskiego			
	Likwidacja barier architektonicznych			
	Budowa monitoringu w najniebezpieczniejszych miejscach miasta			
	Przasnysz bez przemocy			
	Świat mało znany – program działań promocyjnych na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych			
	Prowadzenie Centrum Animacji i Wsparcia dla Społeczności Lokalnej			
	Strefa Informacji Turystycznej			
	Literacka Strefa Podróży Małych i Dużych			
	Wakacje i ferie z biblioteką			
	E-mocni, cyfrowe umiejętności, realne korzyści			
	Cyfrowa sztafeta pokoleń			
	Symbolika świąt. Ozdoby bożonarodzeniowe i wielkanocne			
	Noc Muzeów			
	Przasnyskie spotkania muzealne -Historia i Pamięć			
	Letnia Akcja Integracja – warsztaty i zabawy muzealne			
	Święta osiedli			
	Festiwal Fabryka Światła			
	Przasnyski Jarmark Staropolski			
	Rozszerzenie oferty MDK			
	Przasnyski Inkubator Przedsiębiorczości MNI S.A.			
	Edukacja ekologiczna – posprzątaj po swoim psie			
		Zrozumieć samorząd		
		Eko-domki –utworzenie sieci pawilonów sortowniczych do segregacji odpadów w mieście		
		Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania chorego		
		Rozwijanie działalności świetlicy opiekuńczo-wychowawczej		
	Pomoc rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej – asystent rodziny			
	Spółdzielnia socjalna - doradztwo			
	Klub Integracji Społecznej			
	Przeciwdziałanie bezdomności w Przasnyszu			
	Młodzieżowe Centrum Kariery – doradztwo zawodowe			
	Ośrodek Szkolenia Zawodowego w Przasnyszu			
	Młodzieżowe Centrum Kariery – pośrednictwo pracy			

Źródło: opracowanie własne

Zintegrowanie działań w poszczególne grupy służyć będzie lepszemu osiągnięciu celów Programu, a prowadzony monitoring weźmie pod uwagę efekt synergii działań. Ponadto mechanizm ten eliminuje przedsięwzięcia, które nie znajdują odzwierciedlenia w przyjętej wizji.

Rozdział VIII. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji

Szacunkowe ramy finansowe Programu Rewitalizacji stanowią sumę całkowitej wartości planowanych inwestycji. Środki te będą pochodzić z różnych źródeł, w tym z budżetu miasta. Poniżej przedstawiono łączne koszty przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 65. Łączne nakłady finansowe na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wyszczególnienie	RAZEM
Suma nakładów finansowych na przedsięwzięcia rewitalizacyjne	57 432 800

Źródło: opracowanie własne

Istotne jest wskazanie przedsięwzięć, których źródłem finansowania będzie budżet gminy z uwagi na docelowe zabezpieczenie wszystkich tych przedsięwzięć w budżecie gminy lub w WPF. W poniższej tabeli przedstawiono kompletny wykaz.

Tabela 66. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne finansowane ze środków budżetu gminy

L.p.	Projekt	Wnioskodawca	Czas realizacji	Budżet	Budżet 2016	WPF
1	Rewitalizacja Parku Miejskiego (etap II)	Miasto Przasnysz	2016-2018	250 000	0,00	50 000
2	Rewitalizacja wyspy i zach. cz. Parku Miejskiego (etap III)	Miasto Przasnysz	2018-2020	3 000 000	0,00	3 290 000
3	Budowa budynków socjalnych na ul. Zawodzie	Miasto Przasnysz	2016-2020	5 500 000	2 800 000	1 200 000
4	Oświetlenie waloryzujące zabytkowego klasztoru Sióstr Klarysek Kapucynek	Miasto Przasnysz	2018-2020	80 000	0,00	0,00
5	Modernizacja i rozbudowa Środowiskowego Domu Samopomocy ul. Św. Wojciecha 5	Miasto Przasnysz	2018-2020	1 200 000	0,00	0,00
6	Przebudowa, remont i budowa nawierzchni dróg i parkingów w obszarze rewitalizowanym Budowa parkingów: parking przy MDK, przy ul. Joselewicza, Św. Wojciecha. Piłsudskiego	Miasto Przasnysz	2016-2020	6 924 000	456 196	4 642 101
7	Eko-domki – utworzenie sieci pawilonów sortowniczych do segregacji odpadów w mieście	Miasto Przasnysz	2016-2020	120 000	0,00	0,00
8	Rozbudowa istniejącej sieci WIFI	Miasto Przasnysz	2016-2020	50 000	0,00	0,00
9	Poprawa atrakcyjności rynku	Miasto Przasnysz	2017-2020	130 000	0,00	0,00
10	Likwidacja barier architektonicznych	Miasto Przasnysz	2016-2017	20 000	12 200	0,00
11	Budowa monitoringu w najniebezpieczniejszych miejscach miasta	Miasto Przasnysz	2017-2020	400 000	50 000	260 000
12	Zagospodarowanie terenu w rejonie starego basenu	Miasto Przasnysz	2017-2020	150 000	0,00	0,00
13	Rewitalizacja skweru miejskiego przy ul. Św. Wojciecha	Miasto Przasnysz	2017-2020	40 000	0,00	0,00
14	Remont budynku komunalnego przy ul. Kilińskiego 10	Miasto Przasnysz	2016	100 000	0,00	0,00
15	Remont budynku komunalnego przy ul. Kilińskiego 16	Miasto Przasnysz	2019	100 000	0,00	0,00
16	Remont budynku komunalnego przy ul. Szpitalnej 13	Miasto Przasnysz	2016-2019	80 000	0,00	0,00
17	Zagospodarowanie osiedla budynków socjalnych przy ul. Zawodzie	Miasto Przasnysz	2018-2020	100 000	0,00	0,00
18	Święta osiedli	Miasto Przasnysz	2016-2020	25 000	0,00	0,00
19	Festiwal Fabryka Światła	Miasto Przasnysz	2016-2018	750 000	0,00	0,00
20	Przasnyski Jarmark Staropolski	Miasto Przasnysz	2016-2020	250 000	0,00	0,00
21	Zrozumieć samorząd	Miasto Przasnysz	2016-2020	200 000	0,00	0,00
22	„Śmieci mniej Ziemi lżej” – program edukacji ekologicznej	Miasto Przasnysz	2016-2020	100 000	0,00	0,00
23	Program dla osiedla Zawodzie	Miasto Przasnysz	2016-2020	50 000	0,00	0,00
24	Zagospodarowanie zieleni na rynku miejskim	Miasto Przasnysz	2016-2020	130 000	29 000	0,00
25	Poprawa atrakcyjności najstarszej części miasta poprzez iluminację świetlną głównych ulic miasta	Miasto Przasnysz	2016-2020	50 000	50 000	0,00
26	Edukacja ekologiczna – posprzątaj po swoim psie	Miasto Przasnysz	2016-2020	40 000	40 000	0,00
	RAZEM			19 839 000	3 437 396	9 442 101

Źródło: opracowanie własne

Rozdział IX. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji

Skuteczne zarządzanie rewitalizacją jako procesem wielopłaszczyznowym i wieloaspektowym jest jednym z kluczowych elementów sukcesu wdrożenia Programu Rewitalizacji.

Bazując na doświadczeniu innych gmin w Polsce w zakresie zarządzania rewitalizacją, w tym próby wprowadzenia metodyki Town Center Management (TCM) w niniejszym programie również zaproponowano strukturę zarządzania opartą na TCM, jednakże z odpowiednio dobranymi elementami wsparcia, które docelowo ewaluować będą w kierunku pełnej metodyki TCM.

Idea Town Center Management opiera się na zaangażowaniu w procesy rewitalizacji wielu interesariuszy oraz kształtowaniu polityki rewitalizacyjnej w ścisłej współpracy między podmiotami prywatnymi, mieszkańcami i władzami miasta. Metoda TCM jest współcześnie jedną z najbardziej rozpowszechnionych metod zarządzania centrami miast w wielu różnych miastach Europy, jednakże doświadczenia polskie wskazują na istotne problemy w jej wdrażaniu, w tym m.in.:

- brak systemu monitorowania, który pozwoliłby na szczegółową analizę osiągnięcia założonych celów;
- realizację głównie działań o charakterze infrastrukturalnym;
- brak determinacji w realizacji założonych celów ze strony władz miasta;
- dominację realizacji działań bieżących będących odpowiedzią na pojawiające się problemy;
- brak współpracy między różnymi podmiotami.

W związku z powyższym zaproponowany system zarządzania oparty na trzech wymienionych poniżej płaszczyznach będzie punktem wyjścia do wdrożenia pełnej metodyki TCM w przyszłości.

Podmiotem wdrażającym Gminny Program Rewitalizacji (operatorem Programu) jest Miasto Przasnysz. Za realizację poszczególnych projektów odpowiedzialne będą różne podmioty ze sfery publicznej i prywatnej, które zgłosiły się ze swoimi pomysłami w toku otwartej procedury naboru.

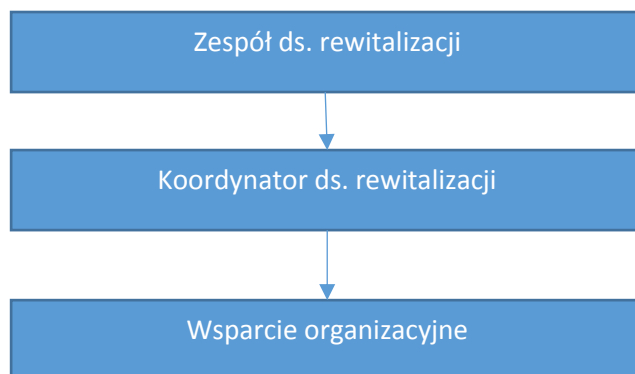
Zarządzanie Programem podzielono na trzy płaszczyzny:

1. Struktura organizacyjna w Urzędzie Miasta Przasnysz;
2. Struktura powiązań sieciowych;
3. Struktura koordynacji Programu.

IX.1. Struktura organizacyjna w Urzędzie Miasta Przasnysz

Za monitorowanie wdrażania Programu odpowiedzialny będzie Urząd Miasta Przasnysz. W strukturze Urzędu funkcjonować będzie Zespół ds. rewitalizacji składający się z kadry zarządzającej Urzędu. Ponadto stworzone zostanie stanowisko Koordynatora ds. rewitalizacji oraz dodatkowo drugie stanowisko wsparcia organizacyjnego odpowiedzialne za logistykę działań.

Schemat 8. Struktura organizacyjna w Urzędzie Miasta Przasnysz

Źródło: opracowanie własne

Koordynator ds. rewitalizacji odpowiedzialny będzie m.in. za:

- realizację polityki komunikacji społecznej i promocji Programu, w tym konsultacje społeczne oraz stworzenie i utrzymywanie powiązań sieciowych między interesariuszami;
- tworzenie struktur umożliwiających funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji;
- merytoryczną koordynację przedsięwzięć realizowanych na terenie obszaru rewitalizacji;
- uczestnictwo w spotkaniach podmiotów/osób realizujących projekty wpisane do Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym spotkaniach Komitetu Rewitalizacji;
- analizę danych statystycznych oraz postępów z realizacji przedsięwzięć na terenie obszaru rewitalizacji;
- aktualizację Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Przasnysz.

Stanowisko wsparcia organizacyjnego odpowiedzialne będzie m.in. za:

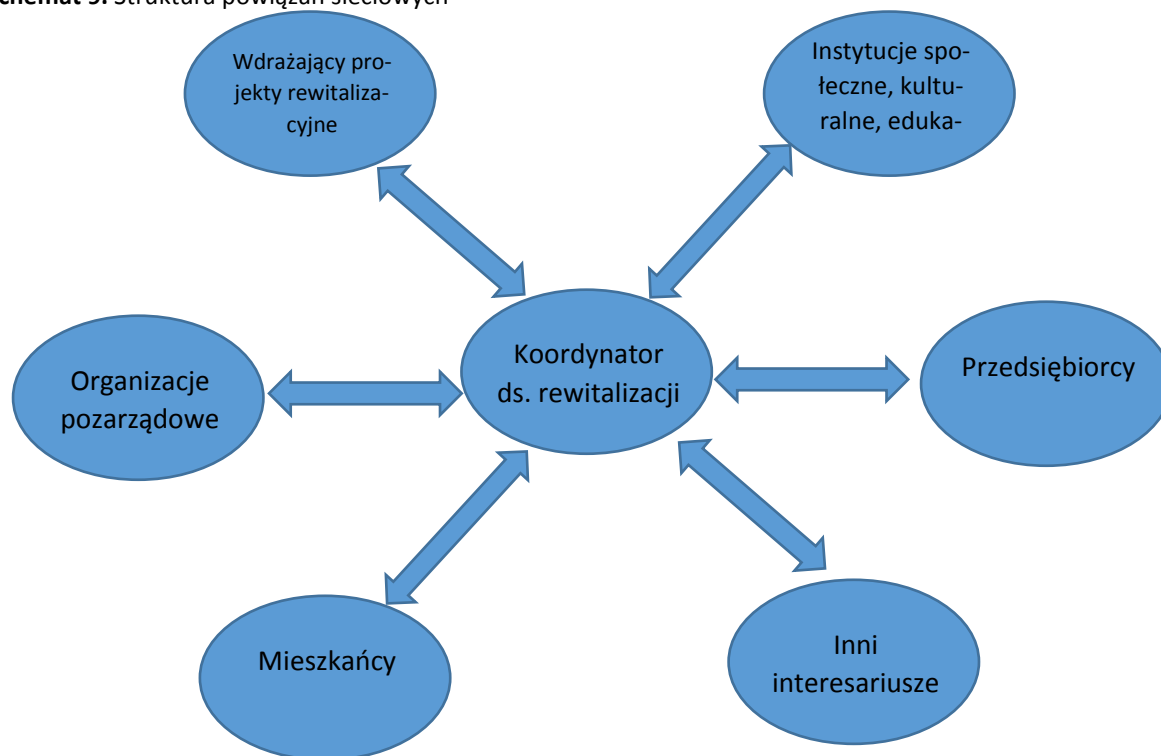
- organizację spotkań podmiotów/osób zainteresowanych rewitalizacją;
- archiwizowanie dokumentów związanych z wdrożeniem GPR tj.: protokołów ze spotkań, korespondencji i in.;
- monitorowanie postępu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Przasnysz;
- sporządzanie zestawień statystycznych;
- aktualizowanie bazy danych kontaktów podmiotów zainteresowanych;
- obsługę wszelkich spotkań związanych z Programem Rewitalizacji.

Zespół ds. rewitalizacji będzie odpowiedzialny za nadawanie kierunków rozwoju obszaru rewitalizacji.

IX.2. Struktura powiązań sieciowych

Powiązania sieciowe cechują się brakiem podległości między współpracującymi podmiotami i osobami i oparte są na wzajemnej wymianie poglądów oraz opinii. Za stworzenie takich powiązań odpowiedzialny będzie Koordynator ds. rewitalizacji w Urzędzie Miasta. Powiązania będą moderowane przez Koordynatora na wszystkich płaszczyznach współpracy z interesariuszami Programu. W tym wymiarze nie będą miały charakteru formalnego, a jedynie będą dążyć do osiągnięcia efektu synergii wdrażanych przedsięwzięć. Początkowo struktura ta będzie oparta przede wszystkim na Koordynatorze, jako centralnym elemencie – będzie to tzw. sieć zdominowana; docelowo będzie ona dążyć do pełnej równorzędności interesariuszy i wypracowania kontaktów między nimi (sieć równorzędnych partnerów). Temu również będzie służyć trzecia płaszczyzna zarządzania (koordynacji Programu) oparta na tworzeniu formalnych struktur (rozdział IX.3.) oraz Komitet Rewitalizacji.

Schemat 9. Struktura powiązań sieciowych

Źródło: opracowanie własne

IX.3. Struktura koordynacji Programu

Stworzenie struktury koordynacji Programu ma na celu stworzenie mechanizmów ścisłej współpracy między interesariuszami w celu wypracowania wspólnych rozwiązań. Struktura ta dąży do wdrożenia Town Center Management opartego na pełnym zaangażowaniu interesariuszy i wdrażaniu wspólnych pomysłów. W związku z zasygnalizowanymi problemami polskich miast w procesie wdrożenia TCM struktura zaproponowana w niniejszym Programie oparta jest na schemacie TCM jednakże ma charakter niejako pilotażowy.

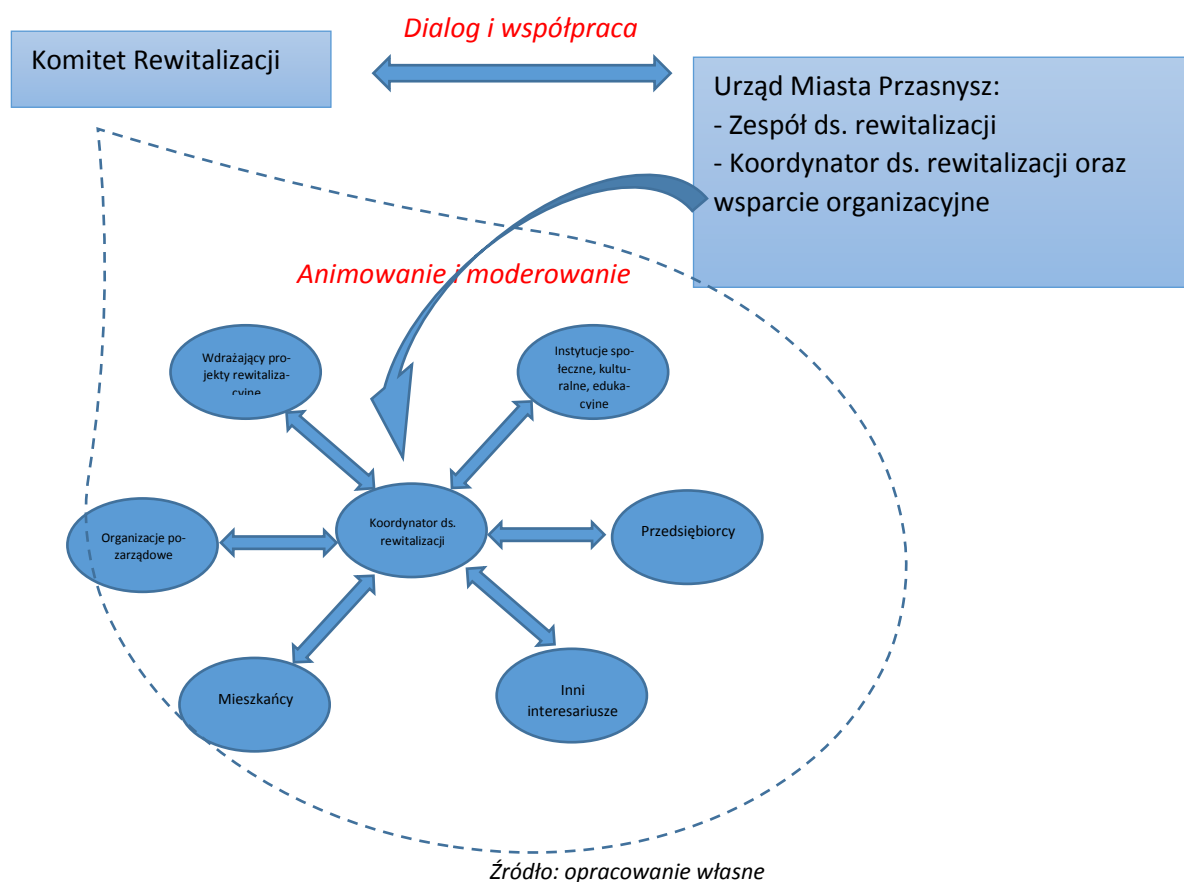
Punktem wyjścia będzie stworzenie powiązań sieciowych przez Koordynatora ds. rewitalizacji. Ideą jest zaproszenie do współpracy wielu podmiotów zainteresowanych procesem rewitalizacji. W gronie podmiotów współtworzących politykę miasta w tym zakresie będą instytucje kultury, instytucje społeczne, organizacje pozarządowe, a także przedsiębiorstwa czy mieszkańcy. Systematycznie dzięki pracy Koordynatora ds. rewitalizacji struktura powiązań sieciowych w modelu zdominowanym będzie przekształcana w kierunku sieci równorzędnych partnerów.

Komitet Rewitalizacji

Zgodnie z art. 7 ustawy o rewitalizacji *Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.* W związku z tym Komitet Rewitalizacji zostanie powołany spośród interesariuszy zaangażowanych w dotychczasowe prace nad Programem. Z uwagi na formalny charakter Komitetu będzie on zwoływany systematycznie i będzie pełnił rolę ustawową.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę koordynacji Programu uwzględniającej wszystkie powiązania, które będą tworzone w ramach systemu zarządzania Programem.

Schemat 10. Struktura koordynacji Programu

IX.4. Podsumowanie

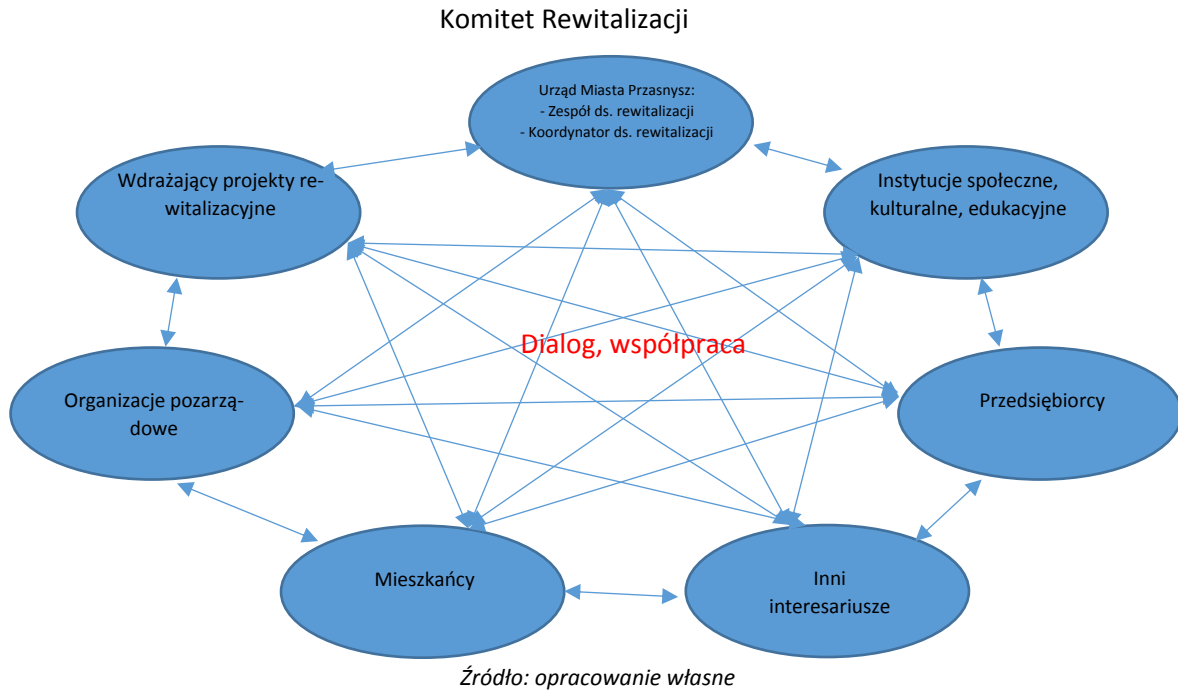
Zaproponowana struktura uwzględnia kolejność niezbędną do uzyskania pełnych efektów Programu, a także odpowiedzi na dotychczasowe problemy polskich miast w zakresie zarządzania rewitalizacją. Ze strukturą zarządzania silnie skorelowany jest system monitoringu, który wypracowany częściowo w ramach niniejszego Programu, a częściowo przez interesariuszy będzie mocnym elementem efektywnego wdrażania Programu. Kolejność tworzenia struktur będzie następująca:

1. Struktura organizacyjna w UM – w tym obszarze szczególnie istotne będzie powołanie koordynatora ds. rewitalizacji, którego cechować będą wysokie umiejętności animowania i moderowania kontaktów. Zespół ds. rewitalizacji będzie składać się z kadry zarządzającej w UM i będzie miał na celu nadawanie ogólnych kierunków działaniom rewitalizacyjnym;
2. Struktura sieciowych powiązań. Początkowo główną rolą koordynatora będzie jak najszybsze nawiązanie bezpośrednich kontaktów z interesariuszami procesu rewitalizacji. Istotne będzie niejako wyjście do nich z propozycją współpracy.
3. Ustalenie zasad oraz powołanie Komitetu Rewitalizacji. Komitet zostanie wybrany na podstawie przyjętego przez radę miasta regulaminu.

Taki model zarządzania będzie mógł zostać docelowo przekształcony w pełny model Town Center Management realizowany w ramach Komitetu Rewitalizacji.

Zaplanowany proces budowy Komitetu Rewitalizacji ma na celu zachęcenie do zaangażowania w prace nad rewitalizacją wielu interesariuszy. Dzięki zdefiniowaniu powiązań sieciowych, które będą budowane oddolnie przez Koordynatora, istnieje duża szansa zbudowania Komitetu Rewitalizacji, który nie będzie miał charakteru wyłącznie formalnego i ustawowego, ale będzie pełnił rolę platformy dialogu i współpracy wielu podmiotów.

Schemat 11. Docelowa struktura Komitetu Rewitalizacji

Rozdział X. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Celem procesu monitorowania i ewaluacji Programu jest poprawa wdrażania i bieżącej jakości, wzmocnienie poczucia partnerstwa i współwłasności, poprawa zrozumienia, a także rozliczenie i wzmocnienie odpowiedzialności. Zaplanowane elementy systemu monitorowania składają się z:

- stałego procesu monitorowania;
- raportu z monitoringu;
- ewaluacji końcowej.

Stały proces monitorowania będzie dokonywany bezpośrednio przez operatora Programu, a w jego imieniu przez Koordynatora ds. rewitalizacji. System monitoringu podzielono na:

- system monitoringu głównego, którego przedmiotem są główne wskaźniki realizacji programu tj.:
  - wskaźnik produktu;
  - wskaźniki rezultatu;
  - koszty;
  - wskaźniki oddziaływania;
- system monitoringu dodatkowego, którego przedmiotem będą wskaźniki dodatkowe określone na etapie wdrażania Programu dotyczące monitoringu bieżącego.

X.1. System monitoringu głównego

System monitoringu głównego oparty został na porównaniu dwóch danych:

- danych wyjściowych (bazowych) określonych w niniejszym Programie oraz
- danych osiągniętych w danym momencie realizacji Programu.

Wskaźnikiem produktu jest liczba przedsięwzięć rewitalizacyjnych zrealizowanych w okresie obowiązywania niniejszego Programu.

W ramach wskaźników rezultatu monitorowane będą dane, które zostały wskazane w charakterystyce przedsięwzięć rewitalizacyjnych (rozdział VI. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych). Koszty realizacji przedsięwzięć będą monitorowane w odniesieniu do przedsięwzięć Gminy Miasta Przasnysz.

Wskaźniki oddziaływania odnoszą się do zmian otoczenia Programu. W tym zakresie monitoringowi podlegać będą dane dotyczące:

- mieszkańców, w tym struktury demograficznej;
- bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych;
- występowania problemów społecznych;
- bezpieczeństwa;
- jakości dróg;
- dostępności do bezpłatnego Internetu;
- liczby i powierzchni lokali mieszkalnych.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości wskaźników zdiagnozowanych w ramach diagnozy oraz oczekiwaną tendencję.

Tabela 67. Wartości zdiagnozowanych wskaźników podlegających monitoringowi oraz oczekiwana tendencja

Wyszczególnienie	Wartość określona w diagnozie				Oczekiwana tendencja
	Jednostka miary	Miasto	Obszar zdegradowany	Udział %	
Ludność	Osoby	17 455	2 963	16,98%	Utrzymanie lub wzrost
Powierzchnia	ha	2 516	295	11,72%	Utrzymanie
Udział % mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym do łącznej liczby mieszkańców		83,51%	83,09%		Utrzymanie lub wzrost
Udział % bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym	%	9,30%	13,35%		Spadek
Udział % osób długotrwale bezrobotnych do osób w wieku produkcyjnym	%	5,80%	9,14%		Spadek
Udział % liczby osób korzystających z MOPS do liczby mieszkańców	%	9,64%	23,35%		Spadek
Wartość świadczeń wypłacanych przez MOPS	PLN	1 645 635	759 820	46,17%	Spadek
Wskaźnik wartości wypłaconych świadczeń przez MOPS na jednego mieszkańca	PLN/osoba	94,28	256,44		Spadek
Wskaźnik liczby osób korzystających z dodatków mieszkaniowych do liczby mieszkańców	%	2,13%	3,91%		Spadek
Liczba osób oczekujących na mieszkanie komunalne na 1.000 mieszkańców	Osoby/1000 mieszkańców	8,48	19,57		Spadek
Wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców	Przestępstwa/1000 mieszkańców	7,56	12,15		Spadek
Wskaźnik liczby hospitalizowanych w stosunku do liczby mieszkańców	%	22,73%	25,78%		Spadek
Udział % dróg o nawierzchni żwirowej i gruntowej	%	22,89%	34,59%		Spadek
Udział % dróg bez chodników i ciągów pieszo-rowerowych	%	45,17%	50,89%		Spadek
Hot spoty	Szt.	24	3	12,50%	Wzrost
Powierzchnia lokali mieszkalnych	m ²	195 912,49	19 390,19	9,90%	Wzrost
Liczba lokali mieszkalnych	Szt.	3 887	443	11,40%	Wzrost
Średni wskaźnik lokali mieszkalnych na mieszkańca	m ² /mieszkańca	22,27	14,95		Wzrost

Źródło: opracowanie własne

Zaleca się przeprowadzenie procesu zbierania danych w oparciu o metodykę zaproponowaną w niniejszym Programie w celu zagwarantowania porównywalności występowania poszczególnych zjawisk.

Narzędziami monitoringu będą:

1. Spotkania Komitetu Rewitalizacji;
2. Sprawozdania podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne:
  - a. aktualizacja informacji o kosztach, czasie realizacji programu, podmiotach zaangażowanych;
  - b. informacja o opóźnieniach, zagrożeniach w realizacji;
  - c. doprecyzowanie i aktualizacja wskaźników;
3. Konsultacje z interesariuszami;
4. Monitoring diagnozy stanu.

Tabela 68. Monitoring główny Programu

Przedmiot monitoringu	Uszczegółowienie	Narzędzie
Wskaźnik produktu	Liczba przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Spotkania Komitetu Rewitalizacji Konsultacje z interesariuszami
Wskaźniki rezultatu	Rezultaty wskazane przez wnioskodawców zgodnie z opisem zawartym w rozdziale VI Programu Rewitalizacji	Sprawozdania podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne
Koszty	Koszty wskazane w rozdziale VIII Programu Rewitalizacji	Spotkania Komitetu Rewitalizacji
Wskaźniki oddziaływania	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańców, w tym struktury demograficznej; • bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych; 	Diagnoza stanu

Przedmiot monitoringu	Uszczegółowienie	Narzędzie
	<ul style="list-style-type: none"> występowania problemów społecznych; bezpieczeństwa; jakości dróg; dostępności do bezpłatnego Internetu; liczby i powierzchni lokali mieszkalnych. 	

Źródło: opracowanie własne

Spotkania Komitetu Rewitalizacji

Spotkania będą organizowane systematycznie przez Koordynatora ds. rewitalizacji. W spotkaniu mogą uczestniczyć organizacje, instytucje oraz pozostali mieszkańcy obszaru rewitalizacji wybrani do Komitetu Rewitalizacji. O terminie spotkania wszyscy mieszkańcy oraz inne zainteresowane podmioty zostaną poinformowani poprzez:

- informację publicznie dostępną na stronach internetowych Miasta (w szczególności dla mieszkańców);
- indywidualne zaproszenia dla podmiotów i instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych mających siedzibę na terenie obszaru rewitalizacji.

Celem Spotkań jest stworzenie forum wymiany informacji pomiędzy operatorem Programu, a osobami i podmiotami zainteresowanymi rewitalizacją w Mieście.

W trakcie spotkania dyskutowane są:

- stan realizacji projektów zgłoszonych do GPR, w tym wskaźniki, koszty, zagrożenia w realizacji;
- możliwości realizacji dodatkowych projektów, które mogą ubiegać się o wpis do Gminnego Programu Rewitalizacji;
- inne informacje związane z bieżącą realizacją Programu.

Sprawozdania podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne przedkładają do wiadomości operatora Programu sprawozdania dotyczące realizowanych projektów zawierające informacje określone w poniższym wzorze karty sprawozdawczej.

Tabela 69. Wzór sprawozdania podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Rodzaj danych	Wielkość/informacja określona w Programie	Wielkość/informacja osiągnięta w danym momencie monitoringu
Wskaźniki		
Koszty		
Źródło finansowania		
Czas realizacji projektu		
Podmioty zaangażowane w realizację projektu		
Opóźnienia w projekcie		
Zagrożenia i nieprawidłowości w projekcie		

Źródło: opracowanie własne

Konsultacje z interesariuszami

Koordynator ds. rewitalizacji prowadzi bieżący monitoring z wszystkimi interesariuszami w postaci rozmów, spotkań, konsultacji.

Wszelkie kwestie wątpliwe, a także wymagające dodatkowego uzgodnienia mogą podlegać indywidualnym konsultacjom z wybranym (odpowiednim dla sprawy) podmiotem. Konsultacje mają charakter roboczy i mają na celu uzyskanie opinii przez operatora programu podmiotu.

Monitoring diagnozy stanu

Diagnoza stanu miasta analogiczna do tej przeprowadzonej w ramach przygotowania niniejszego Programu Rewitalizacji zostanie opracowana ponownie co roku oraz na zakończenie wdrożenia Programu. Dzięki temu możliwe będzie porównanie obszarów problemowych i poszczególnych wskaźników oraz końcowa ocena Programu.

X.2. System monitoringu dodatkowego

System monitoringu dodatkowego oparty będzie wyłącznie na zbieraniu informacji dotyczących poszczególnych projektów, bez porównania do stanu bazowego. System monitoringu dodatkowego nie ma danych wyjściowych z uwagi na to, iż:

- nie wszystkie zaplanowane projekty posiadają szczegółowe informacje umożliwiające stworzenie takiego systemu;
- monitoring będzie dotyczył elementów projektów, które będą mieć miejsce wyłącznie w trakcie trwania projektów.

X.3. Schemat systemu monitoringu

Proces monitoringu rozpocznie się ogłoszeniem informacji oraz rozesłaniem indywidualnych zaproszeń dotyczących spotkania Komitetu Rewitalizacji. W trakcie spotkania omówione zostaną wszystkie aspekty dotyczące realizacji przedsięwzięć. Na podstawie uzyskanych informacji Gminny Program Rewitalizacji może podlegać aktualizacji (jeżeli będzie to niezbędne).

Tabela 70. Schemat systemu monitoringu

Proces	Podmiot odpowiedzialny	Dokument
Rozesłanie indywidualnych zaproszeń dotyczących terminu spotkania Komitetu Rewitalizacji	Urząd Miasta Przasnysz – wsparcie organizacyjne	Zaproszenie
Publiczne ogłoszenie o terminie posiedzenia na stronie internetowej Miasta	Urząd Miasta Przasnysz – wsparcie organizacyjne	Ogłoszenie
Potwierdzenie udziału w spotkaniu	Urząd Miasta Przasnysz – wsparcie organizacyjne	Lista osób uczestniczących w posiedzeniu
Organizacja spotkania	Urząd Miasta Przasnysz – wsparcie organizacyjne	Brak
Spotkanie Komitetu Rewitalizacji	Urząd Miasta Przasnysz – Koordynator ds. rewitalizacji	Moderowanie spotkania i sporządzenie protokołu ze spotkania

Źródło: opracowanie własne

W związku z tym, że niniejszy Program przewiduje podjęcie wielu działań przez różne podmioty, a rezultaty końcowe zależą zarówno od operatora Programu, jak również pozostałych podmiotów konieczne stało się zdefiniowanie procedury zarządzania zmianami, czyli procedury postępowania w sytuacji wykrycia nieprawidłowości.

Podstawową zasadą niniejszej procedury jest założenie, iż każda zmiana wpływająca na realizację Programu musi być zgłoszona jak najszybciej operatorowi Programu. Podstawowym narzędziem komunikacji są sprawozdania podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz spotkania, a także indywidualny kontakt utrzymywany przez Koordynatora ds. rewitalizacji z interesariuszami. Opisane powyżej narzędzia monitoringu umożliwią wykrycie nieprawidłowości oraz podjęcie niezwłocznych działań w celu ich naprawy. Każdy podmiot realizujący przedsięwzięcie rewitalizacyjne składając sprawozdanie jest zobowiązany do wykazania ewentualnych opóźnień, zagrożeń i nieprawidłowości związanych z projektem. Taka informacja umożliwi podjęcie działań naprawczych.

Rozdział XI. Zgodność z aktami prawa miejscowego

X.1. Określenie niezbędnych zmian w uchwale w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Przasnysza na lata 2015-2019

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Przasnysz został opracowany stosownie do art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (j. t. Dz. U. z 2014 r., poz. 150). Program został wprowadzony Uchwałą Rady Miejskiej w Przasnyszu nr XI/70/2015 z 27 sierpnia 2015.

W ramach Programu Rewitalizacji zaplanowano budowę budynku socjalnego przy ul. Zawodzie, co zostało również zaplanowane w Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Przasnysz. Ponadto Wieloletni program przewiduje systematyczne remonty budynków gminy m.in. przy ul. Szpitalnej 13 i Kilińskiego 10. W takim samym zakresie prace zostały przewidziane w niniejszym Programie Rewitalizacji.

Program rewitalizacji jest zgodny z obecnie obowiązującym Wieloletnim programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Przasnysz i nie powoduje konieczności wprowadzania zmian.

X.2. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji

Na obecnym etapie prac nie został powołany Komitet Rewitalizacji; Rada Miejska dotychczas nie podjęła odpowiedniej uchwały. Planowane jest powołanie Komitetu Rewitalizacji zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji tj. do 3 miesięcy od uchwalenia niniejszego Programu Rewitalizacji.

X.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Nie przewiduje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

X.4. Wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze rewitalizacji nie obowiązuje Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego. Żaden z jedenastu Miejskowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego nie pokrywa się z obszarem rewitalizacji. Planowane przedsięwzięcia nie wymagają wprowadzenia zmian w obowiązujących Miejskowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.

Załączniki

Załącznik nr 1. Tabele obliczeniowe

Załącznik nr 2. Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Załącznik nr 3. Mapa obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Załącznik nr 4. Mapa podstawowych kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji